

Kungörelse

Kommunfullmäktige sammanträder den 26 januari 2023, kl. 18:30, Tjörnsalen, kommunhuset i Skärhamn

Inledning

- 1 Mötets öppnande
- 2 Val av protokollsjusterare (protokollet föreslås justeras 1/2 kl 17:00)
- 3 Fastställande av närvaro
- 4 Fastställande av dagordning

Beslutsärenden

- 5 Val av ombud vid bolagsstämma i Tjörns Kommunala Förvaltnings AB 2022/349
- 6 Val av ombud vid bolagsstämma i SOLTAK AB 2022/349
- 7 Val av ombud vid bolagsstämma i Renova AB och Renova Miljö AB 2022/349
- 8 Val av ombud och ersättare till Kommuninvests föreningsstämma 2022/349
- 9 Val av ombud till årsmöte för Bohuskustens Vattenvårdsförbund 2023 2022/349
- 10 Nominering av representant till styrelsen för Bohuskustens Vattenvårdsförbund 2023/3

11	Begäran om entledigande från Sylvia Lorentsson Laitinen (KD) från uppdraget som ersättare i socialnämnden	2023/20	4
12	Val av ersättare i socialnämnden (KD)	2023/3	
13	Begäran om entledigande från Peter Bäcklund (S) från uppdraget som styrelseledamot i SOLTAK AB	2023/28	5
14	Val av styrelseledamot i SOLTAK AB (S)	2023/3	
15	Val av lekmannarevisorer/revisorer till kommunala bolag, kommunalförbund och stiftelser för mandatperioden 2023-2026	2023/3	6
16	Antagande av föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer	2022/295	7 - 55
17	Antagande av kommungemensam policy och riktlinje för små avlopp	2022/224	56 - 96
18	Ansvar för sponsring, ramjustering samt revidering av reglemente för kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden	2022/335	97 - 128
19	Begränsad indexjustering av avgifter i kommunens VA-taxa	2022/360	129 - 138
20	Svar på motion från Anette Johannessen (S) om tilldelning av markanvisningar till Tjörns Bostads AB	2022/7	139 - 155
21	Svar på motion från Maud Hultberg (S) om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola	2022/6	156 - 173

22	Svar på interpellation från Marieanne Berndtsson (S) ställd till barn- och utbildningsnämndens ordförande Gunnemar Olsson (L) om plan för lokaler och utemiljöer för förskolan och grundskolan i Tjörns kommun	2022/345	174 - 177
23	Svar på interpellation från Anette Johannessen (S) ställd till samhällsbyggnadsnämndens ordförande Bengt-Arne Andersson (M) om trafikåtgärder vid Höviksnäs	2022/358	178 - 180

Anmälningssärenden

24	Anmälan av motion från Thomas Collberg (-) fd V och Jeanette Lagervall (-) fd V om att återinföra personligt ombud	2022/359	181
25	Anmälan av motion från Peter Bäcklund (S) angående renovering och ny-tillbyggnad av Bleketskolan	2023/29	182
26	Anmälan av motion från Peter Bäcklund (S) om solelsparker	2023/30	183
27	Anmälan av motion från Peter Bäcklund (S) om elektrifiering av kommunens fordonsflotta	2023/31	184

För kännedom

28	Renova AB - Granskning av verksamhetsåret 2022	2023/17	185 - 213

Välkomna!

Robert Mattsson (C)
ordförande

Johan Nilsson
kommunsekreterare

2023-01-05

Tjörns kommun

Kommunfullmäktige

Kommunkansli

Att. Johan Nilsson

BEGÄRAN OM ENTLEDIGANDE

Jag begär härmed att bli entledigad från uppdraget som ersättare i socialnämnden , Tjörns kommun.

Sylvia Lorentsson Laitinen

Kvarnviksvägen 14

471 14 Dyrön

Från: [Peter Bäcklund](#)
Till: [Johan Nilsson](#)
Ärende: Entledigande från uppdrag
Datum: den 20 januari 2023 08:27:53

Hej!

Härmed begär jag entledigande från uppdraget som suppleant i SOLTAK AB.

Peter Bäcklund

§ 206

Val av lekmanrevisor/revisorer

Revisorerna beslutar att föreslå kommunfullmäktige att utse lekmanrevisor till kommunens bolag samt revisorer till kommunalförbund och stiftelser för mandatperioden 2023-2026 enligt nedan.

Bolag/stiftelse/förbund	Lekmanrevisor/revisor	Suppleant
Tjörns Kommunala Förvaltnings AB	Mats Simonsson	Dan-Tore Toresson
Tjörns Bostads AB	Dan-Tore Toresson	Staffan Mattsson
Tjörns Måltids AB	Per Jensnäs	Mats Simonsson
Tjörns Hamnar AB	Staffan Mattsson	Per Jensnäs
SOLTAK AB	Anders Forsman	
Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund	Anders Forsman	
Donationsstiftelser	Mats Simonsson	Dan-Tore Toresson
Stiftelsen Säbygården	Staffan Mattsson	Dan-Tore Toresson
Stiftelsen Tjörns Ishall	Anders Forsman	Staffan Mattsson
Stiftelsen Hjalteby samlingslokal	Anders Forsman	Per Jensnäs
Nordiska Akvarellstiftelsen	Anders Forsman	

Justerandes sign

DocuSigned by:

Mats Simonsson

3D5A8B86B03B40C

Utdragsbestyrkande

§ 207

Antagande av föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

2022/295

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. anta Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer (bilaga 1).
2. taxan som antogs 2019-12-12 2019/384 KF§310 upphör att gälla i och med att föreskrifterna i bilaga 1 träder i kraft.
3. ovanstående beslutspunkter gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

Lagrum: 27 kap. 1 § miljöbalken (1998:808), 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. 10 kap. 4 § strålskyddslagen (2018:396). 19 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer.

Sammanfattning

På grund av förändringar i lagstiftningen samt förvaltningens ökade omkostnader föreligger ett behov att anta nya Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer. Anpassningar har gjorts mot att justera de fasta avgifterna så att de är mer likvärdiga inom STO-området. Dokumentet byter benämning från "taxa" till "föreskrifter". Den tidigare taxebilagan har lyfts in i föreskriftsdokumentet.

Tidigare beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-11-17, § 177
Samhällsbyggnadsnämnden 2022-10-19, § 224

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-11-08

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer (bilaga 1)

Handläggningskostnad uträkning 2022 SKR

Timavgiftsjämförelse 2022

Taxa antagen i kommunfullmäktige 2019-12-12, § 310

Förslag till beslut på sammanträdet

Tanja Siladji Dahne (MP) och Cyril Esbjörnsson (TP) föreslår att kommunstyrelsen ska bifalla arbetsutskottets förslag.

§ 177

Antagande av föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

2022/295

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att:

1. anta Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer (bilaga 1).
2. taxan som antogs 2019-12-12 2019/384 KF§310 upphör att gälla i och med att föreskrifterna i bilaga 1 träder i kraft.
3. ovanstående beslutspunkter gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

Lagrum: 27 kap. 1 § miljöbalken (1998:808), 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. 10 kap. 4 § strålskyddslagen (2018:396). 19 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer.

Sammanfattning

På grund av förändringar i lagstiftningen samt förvaltningens ökade omkostnader föreligger ett behov att anta nya Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer. Anpassningar har gjorts mot att justera de fasta avgifterna så att de är mer likvärdiga inom STO-området. Dokumentet byter benämning från "taxa" till "föreskrifter". Den tidigare taxebilagan har lyfts in i föreskriftsdokumentet.

Tidigare beslut

Samhällsbyggnadsnämnden 2022-10-19, § 224

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-11-08

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer (bilaga 1)

Handläggningskostnad uträkning 2022 SKR

Timavgiftsjämförelse 2022

Taxa antagen i kommunfullmäktige 2019-12-12, § 310

Förslag till beslut på sammanträdet

Rosalie Sanyang (S) föreslår att arbetsutskottet ska bifalla förvaltningens förslag.

2022-11-08

Dnr 2022/295-406

Kommunstyrelsen

Elisabet Ahlin
Kommunjurist
0304-60 10 21
elisabet.ahlin@tjorn.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande - Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att:

1. anta Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer (bilaga 1).
2. taxan som antogs 2019-12-12 2019/384 KF§310 upphör att gälla i och med att föreskrifterna i bilaga 1 träder i kraft.
3. ovanstående beslutspunkter gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

Lagrum: 27 kap. 1 § miljöbalken (1998:808), 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. 10 kap. 4 § strålskyddslagen (2018:396). 19 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer.

Sammanfattning

På grund av förändringar i lagstiftningen samt förvaltningens ökade omkostnader föreligger ett behov att anta nya Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer. Anpassningar har gjorts mot att justera de fasta avgifterna så att de är mer likvärdiga inom STO-området. Dokumentet byter benämning från "taxa" till "föreskrifter". Den tidigare taxebilagan har lyfts in i föreskriftsdokumentet.

2022-11-08

Dnr 2022/295-406

Tidigare beslut

Samhällsbyggnadsnämnden 2022-10-19, § 224.

Bilagor

- Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer (bilaga 1)
- Handläggningskostnad uträkning 2022 SKR
- Timavgiftsjämförelse 2022
- Taxa antagen i kommunfullmäktige 2019-12-12, § 310

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden

Ärendet

I 26 kap. 1 § miljöbalken bemyndigas tillsynsmyndigheten att utöva tillsyn och vidta de åtgärder som krävs för att miljöbalkens syfte ska säkerställas.

Grundprincipen med Tjörns kommuns arbete enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer är att det ska vara förorenaren eller den som orsakar eller riskerar att orsaka olägenhet för människors hälsa eller miljö som är avgiftsskyldig eller ersättningskyldig för tillsynsmyndighetens kostnader. Riksdagen har med detta som grund angett som huvudprincip att myndigheters verksamhet enligt miljöbalken bör vara avgiftsfinansierad.

På grund av förändringar i lagstiftningen, behov av anpassningar så att STO-områdets avgiftsuttag liknar varandra samt förvaltningens ökade omkostnader föreligger ett behov att anta en ny föreskrift.

Förslaget innebär att dokumentet byter namn från "taxa" till Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer. Anledningen är att det finns ett behov att förtydliga att detta styrdokument är en föreskrift med rättsregler som är bindande för alla och envar.

2022-11-08

Dnr 2022/295-406

I bilagt förslag till Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer har justeringar gjorts för att föreskrifterna ska motsvara dagens lagstiftning.

För att täcka de kostnader som miljöavdelningen har för tillsynsarbetet inom respektive lagstiftningsområde behöver timavgiften justeras. Förslaget innebär därför en höjning från 1 064 kronor per timme till 1 286 kronor.

Efter jämförelse mot Stenungsunds och Orusts taxor har några av de fasta avgifterna i bilagan justerats. Dessa avgifter, som baseras på ett förbestämt antal timmar, är i den nya förslaget likartade inom STO-området. Efter justeringen motsvarar avgifterna faktisk nedlagd handläggningstid. Bilagan har även lyfts in i huvuddokumentet för att förenkla och förtydliga.

Bestämmelser

Av 27 kap. 1 § miljöbalken (1998:808), och av 1 kap. 2 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om avgift för myndighetens kostnader för:

1. prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde, och
2. utbildning som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 kap. MB.

Kommunfullmäktige får besluta att en taxa ska gälla omedelbart. Stöd för omedelbart ikraftträdande finns i 27 kap. 1 § miljöbalken (1998:808), 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Av 10 kap. 4 § strålskyddslagen (2018:396) framgår att regeringen eller den myndighet eller kommun som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för en myndighet eller kommuns verksamhet enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

2022-11-08

Dnr 2022/295-406

Av 19 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer bemyndigar regeringen kommunen att meddela föreskrifter om avgiftens storlek vad gäller kommunens tillsynsverksamhet.

Befintlig taxa med dnr 2019/384 KF § 310 ska upphöra att gälla från det datum som den nya föreskrifterna träder i kraft.

Höjning av timavgift

Miljöavdelningen ska ta ut avgift som motsvarar självkostnad för tillsyn, prövning och handläggning.

Sedan den senaste taxan antogs har förvaltningens omkostnader kopplat till tillsynsuppdraget ökat. Miljöavdelningen föreslår därför att det i föreliggande förslag till beslut fastställs en timavgift som motsvarar avdelningens faktiska kostnader för de delar av avdelningens arbete som är tillsynsbaserat.

Timavgiften har räknats fram genom att uppgifter inhämtats från miljöavdelningens behovsutredning och tillsynsplan samt kommunens ekonomi och personalavdelning. Uppgifterna har förts in i ett verktyg som är framtaget av SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) för beräkning av timavgift för miljökontor. Uträkningarna finns bifogade SKRs uträkningsverktyg visar på att miljöavdelningens timkostnad för tillsynsbaserad verksamhet ligger på 1 286 kronor.

Vid en jämförelse av närbelägna kommuners timavgift kan slutsats dras att avgiften hamnar i spannet mellan 1101 – 1305 kronor med ett medeltal på 1212 kr. Se bilagd timavgiftsjämförelse. Denna jämförelse är gjord innan indexjustering vilket innebär att de andra kommunernas taxor kommer räknas upp med uppskattningsvis 8-10 % till 2023.

Sammanfattning av föreslagna förändringar

- Dokumentet byter namn till föreskrifter och taxebilagan lyfts in i huvuddokumentet
- Miljöavdelningen föreslår en höjning av timtaxan från 1 064 kronor till 1 286 kronor.
- Anpassning har skett till ny lagstiftning samt rekommendationer från SKR.
- Justering av fasta avgifter för att synka mot Stenungsund och Orust.

2022-11-08

Dnr 2022/295-406

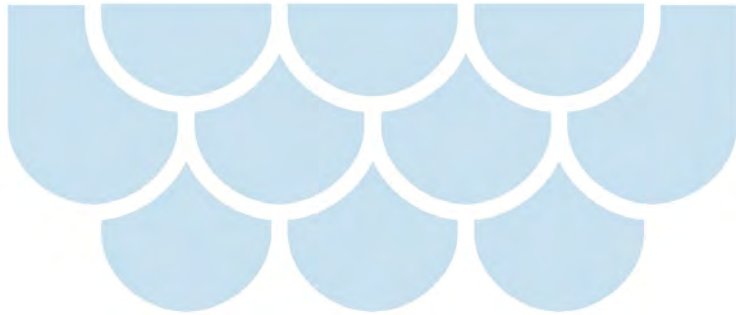
Konsekvens

Konsekvenserna av de föreslagna förändringarna för miljöavdelningens tillsynsverksamhet förväntas bli positiv eftersom kostnadstäckningsgraden ökar vid varje utförd tillsynstimma. Tillsynsmyndigheten kan på så vis arbeta i enlighet med det strategiska området "Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart". Det medför att uppsatta tillsynsmål med större sannolikhet kan uppfyllas vilket även kan leda till en bättre arbetsmiljö för personalen till följd av minskad stress att hinna ut på tillsyn för att nå budget och tillsynsmål. Den tid som planeras för, inom bland annat kompetens- och verksamhetsutveckling, kan också avsättas i realiteten för att öka kompetensen och arbeta med effektiv tillsyn som är ett lagkrav likvärdigt som i linje med att bygga en miljövänlig kommun med hållbar samhällsutveckling.

Konsekvenser för verksamheter, tillsynsobjekt och medborgare ger en ökad kostnad per timma men förslagen kan förhoppningsvis generera mer kvalitet i syfte att verksamhetsutövarna och medborgarna ska känna sig nöjda med service och utförd tillsyn.

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen att konsekvenserna av förändringarna medför förbättringar för medborgare, verksamheter och personal.

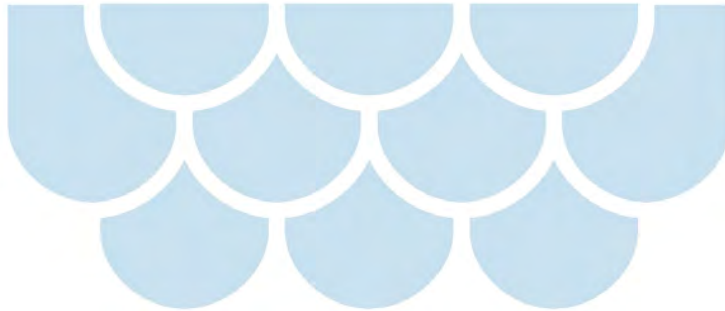
Evike Sandor
Kommundirektör

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Kommentar [LL1]: Ny benämning på dokumentet - Tidigare har dokumentet kallats taxa- Vi föreslår ändring till "föreskrift" för att förtydliga att detta styrdokument är en föreskrift med rättsregler som är bindande för alla och envar.

Typ av styrdokument	Föreskrift
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Beslutsdatum och paragraf	[Välj ett datum], [Skriv paragraf]
Diarienummer	2022-1112
Giltighetstid	Tillsvidare
Dokumentansvarig funktion	Miljöavdelningen

Innehåll

Inledande bestämmelser	2
Avgift för prövning av ansökan.....	4
Avgift för handläggning av anmälan.....	5
Avgift för tillsyn	6
Nedsättning av avgift	6
Betalning av avgift	6
Verkställighet enligt utsökningsbalken	7
Överklagande.....	7
Ändring av föreskrift.....	7
Bilaga till föreskrifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer.....	9

Sida 1 (23)

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Inledande bestämmelser

1 §

Dessa föreskrifter meddelas med stöd av 26 kap. 1 § miljöbalken (1998:808).

Kommentar [LL2]: Tillägg som hänvisar till bemyndigande i lag för kommunen.

Dessa föreskrifter gäller avgifter för Tjörns kommuns kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (1998:808) och bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller med anledning av EU:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde bland annat vad gäller natur- och kulturvård, skydd av områden, miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador, vattenverksamhet, skötsel av jordbruksmark, kemiska produkter och biotekniska organismer samt avfall och producentansvar.

Dessa föreskrifter gäller även avgifter för Tjörns kommuns tillsyn och prövning enligt strålskyddslagen (2018:396) och föreskrifter meddelade med stöd av strålskyddslagen. Avgiftsskyldig är den som

- bedriver verksamhet i vilken kosmetisk sollampa används eller upplåts för personstrålning.
- är fastighetsägare till en bostad eller lokal som allmänheten har tillträde till och som omfattas av skyldigheten att optimera strålskyddet i fråga om radon.

Dessa föreskrifter gäller även avgifter för Tjörns kommuns tillsyn enligt lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer och föreskrifter meddelade med stöd av lagen samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2019/1148 av den 20 juni 2019 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer och om ändring av förordning (EG) nr 1907/2006.

Kommentar [LL3]: Ny laghänvisning

Avgiftsskyldig är den som tillhandahåller sprängämnesprekursorer till en enskild person och enskilda som förvärvar, inför eller innehar sprängämnesprekursorer på ett sådant sätt att det är tillståndspliktigt enligt 3 § i lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer.

Kommentar [LL4]: tillägg

Utöver vad som anges i dessa föreskrifter kan ersättning till Tjörns kommun utgå bland annat enligt 26 kap. 22 § miljöbalken (1998:808) för undersökningskostnader och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken (1998:808) för rättegångskostnader.

2 §

Avgift enligt dessa föreskrifter ska tas ut för

1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag.

Sida 2 (23)

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

2. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd samt handläggning av information.
3. Handläggning och andra åtgärder vid återkommande tillsyn och tillsyn i övrigt.
4. Handläggning av klagomål som är befogade eller kräver utredning.
5. Uppdragsverksamhet.

3 §

Avgift enligt dessa föreskrifter tas inte ut för

1. Tillsyn som föränleds av klagomål eller anmälan som inte kräver utredning eller vidare handläggning.
2. Handläggning som föränletts av ett beslut av Tjörns kommun enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396), lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer eller bestämmelser meddelade med stöd av dessa lagar överklagas.

Kommentar [LL5]: Tidigare formulering: Tillsyn som föränleds av klagomål som visar sig obefogat och inte kräver utredning.

Motivering: Detta för att undvika att kommunen hamnar i en diskussion om vad som är befogat eller obefogat.

4 §

Beslut om avgift, nedsättning eller efterskänkande av avgift i enskilda fall fattas av Tjörns kommun.

5 §

Enligt 27 kap. 3 § miljöbalken (1998:808) är alla som är skyldiga att betala avgift enligt dessa föreskrifter eller enligt 26 kap. 22 § miljöbalken (1998:808) skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens eller ersättningens storlek ska kunna bestämmas.

Avgiftsuttag sker

1. I förhållande till den handläggningstid som i dessa föreskrifter bestämts för ärendet (*fast avgift*).
2. I förhållande till den tid som handläggning av ärendet upptar (*timavgift*).
3. Enligt andra grunder som anges i dessa föreskrifter.

6 §

Vid tillämpning av dessa föreskrifter är timavgiften 1 286 kronor per timme.

Kommentar [LL6]: Tidigare formulering: Vid tillämpning av denna taxa är timavgiften 1064 kronor per hel timme handläggningstid.

7 §

I de fall timavgift tas ut sker det i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid. Vad som avses med handläggningstid är den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid Tjörns kommun har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning, övriga kontroller, beredning i övrigt i ärendet, administration i övrigt, föredragning och beslut. Sådan avgift tas ut för varje

påbörjad halvtimme handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut.

För tillsyn, inspektioner, mätningar och andra kontroller som med hänsyn till aktuell verksamhets eller åtgärds beskaffenhet, utförs vardagar mellan klockan 18.00 och 07.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift (*förhöjd timavgift*).

Utöver avgift enligt ovan ska Tjörns kommun ersättas för kostnader för provtagning och analys till följd av tillsynen samt för kontrollköp. Ersättningsskyldig är den vars verksamhet tillsynen avser.

Avgift för prövning av ansökan

Kommentar [LL7]: Tidigare formulering:
Avgift för prövning

8 §

Avgift för prövning av ansökan om tillstånd, dispens eller undantag ska betalas i form av fast avgift genom att den handläggningstid som anges i dessa föreskrifters bilaga multipliceras med timavgiften eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timavgiften eller enligt de grunder i övrigt som anges i dessa föreskrifter.

Kommentar [LL8]: Tidigare formulering:
Avgift för prövning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag ska betalas i form av fast avgift genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga (*fast avgift*) multipliceras med timtaxan eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan (*timavgift*) eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxan.

Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökan avser. Avgift för prövning ska erläggas av sökanden. Vid bestämmandet av timavgift tillämpas bestämmelserna i 7 §.

Avgift för prövning ska erläggas även om ansökan avslås. Avgift tas inte ut för en ansökan som återkallas innan handläggningen påbörjats.

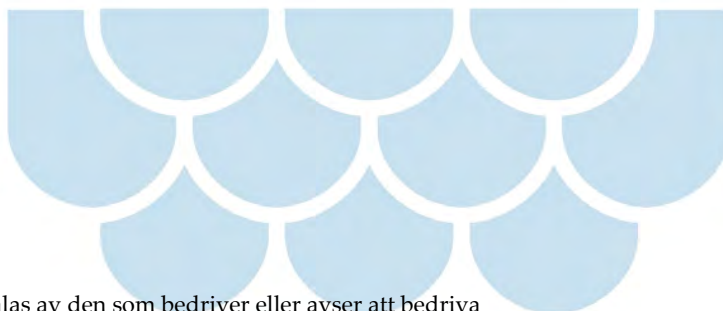
För verksamheter som tillståndsprövats ska avgiften bestämmas med utgångspunkt från vad som föreskrivits i tillståndsbeslutet om tillåten produktionsvolym eller motsvarande.

9 §

Om det i beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk förrän den har besiktigats och godkänts av Tjörns kommun, ingår kostnaden för en sådan besiktning i prövningsavgiften. Kan anordningen därvid inte godkännas, varför besiktning måste ske vid ytterligare tillfälle, tas timavgift ut för kommunens kostnader med anledning av den tillkommande handläggningstiden.

Sida 4 (23)

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

10 §

Avgift för ansökan ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden. I ärenden om ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet eller hälsoskydd är sökanden i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken (1998:808) för sakkunniga som har tillkallats av Tjörns kommun och för kungörelser i ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta Tjörns kommuns kostnader för kungörelser i ärenden enligt 7 kap. miljöbalken (1998:808) eller förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken rörande ansökan om tillstånd eller dispens.

11 §

Utöver avgift för prövning kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd prövningen avser enligt vad som anges i dessa föreskrifter.

Avgift för handläggning av anmälan

Kommentar [LL9]: Tidigare formulering:
Avgift med anledning av anmälan

12 §

Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av fast avgift genom att den handläggningstid som anges i dessa föreskrifters bilaga multipliceras med timavgiften eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timavgiften eller enligt de grunder i övrigt som anges i dessa föreskrifter.

Kommentar [LL10]: Tidigare formulering: Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av fast avgift genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga (*fast avgift*) multipliceras med timtaxan eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan (*timavgift*) eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxan.

Avgift för handläggning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökan avser. Avgift för handläggning av anmälan ska erläggas även om verksamheten eller åtgärden förbjuds. Avgift tas inte ut för en ansökan som återkallas innan handläggningen påbörjats.

Vid fastställande av timavgift tillämpas bestämmelserna i 7 §.

13 §

Avgift för handläggning av anmälan ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden. I ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet eller hälsoskydd med beteckningen C i Miljöprövningsförordningen (2013:251) är anmälaren i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärendet.

14 §

Utöver avgift med anledning av anmälan kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd anmälan avser enligt vad som anges i dessa föreskrifter.

Avgift för tillsyn

15 §

För tillsyn tas avgift ut med belopp baserat på ärendets faktiska handläggningstid (*timavgift*) eller vad som övrigt anges i dessa föreskrifter.

Vid fastställande av timavgift tillämpas bestämmelserna i 7 §.

16 §

Avgift för tillsyn ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamhet eller vidta åtgärd som föranleder avgift. För tillsyn av verksamheter som orsakar miljöskada ska tillsynsavgift betalas av den som enligt 10 kap. miljöbalken (1998:808) är ansvarig för avhjälpande åtgärder eller kostnader.

Nedsättning av avgift

17 §

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art och omfattning, tillsynsbehovet eller övriga omständigheter i ärendet, får kommunen sätta ned eller efterskänka avgift i ett enskilt ärende.

Betalning av avgift

18 §

Betalning av avgift enligt dessa föreskrifter ska ske till Tjörns kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller på fakturan. Betalas inte avgiften inom angiven tid ska dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) erläggas på obetalt belopp.

Avgift ska betalas efter kommunens tillsyn eller annan handläggning av ärende.

Kommunen får besluta att avgift för utfört arbete ska debiteras innan ett ärende har avslutats (delfaktura). En delfaktura får inte avse förskottsdebitering.

Kommentar [LL11]: Tidigare formulering: För regelbunden tillsyn tas avgift ut med belopp baserat på ärendets faktiska handläggningstid (*timavgift*). Avgift för tillsyn i övrigt tas ut med belopp baserat på de timmar som anges i Taxebilaga med handläggningstid (*timavgift*) eller de grunder som i övrigt anges i dessa föreskrifter.

Byggde på förutsättningar som fanns när vi hade fasta årsavgifter. Numer tas alltid avgift ut baserat på faktisk handläggningstid.

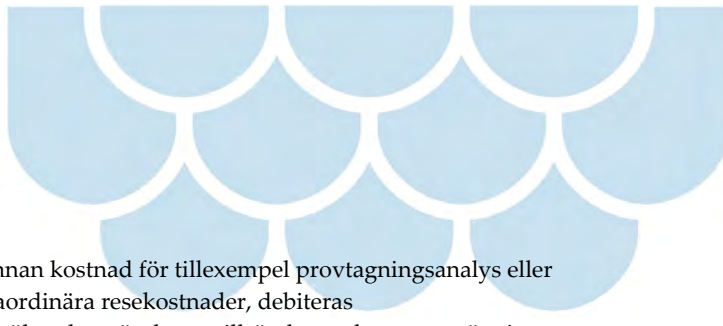
Kommentar [LL12]: tillägg

Kommentar [LL13]: Borttaget efter ordet ärende: enligt denna taxa.

Kommentar [LL14]: Tidigare formulering: Erläggande av avgift

Kommentar [LL15]: Nytt.

För att förtydliga att kommunen äger rätt att deldebitera handläggning/tillsyn i långdragna ärenden.

Kostnader för tillsyn och annan kostnad för till exempel provtagningsanalys eller inköp av kartmaterial, extraordinära resekostnader, debiteras verksamhetsutövaren eller sökanden när denne tillsänds resultatet av provning, prov eller när besiktning skett.

Avgift för provning utifrån anmälan och ansökan om tillstånd, dispens eller undantag erläggs av sökanden, anmälaren eller innehavaren mot räkning när denne tillställts kommunens beslut.

Verkställighet enligt utsökningsbalken

Kommentar [LL16]: nytt

19 §

Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att kommunal nämnds beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken. Verkställighet som avser betalningsskyldighet sker genom utmätning.

Kommentar [LL17]: Tillägg.
Hänvisning till: Utsökningsbalken 1 kap 1 §.

20 §

Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att kommunal nämnd får bestämma att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Kommentar [LL18]: Tidigare formulering: förordna
Motivering: ordet "bestämma" används i Utsökningsbalken

Överklagande

21 §

Bestämmelser om överklagande av beslut enligt dessa föreskrifter finns i 19 kap. 1 § miljöbalken (1998:808).

Ändring av föreskrift

22 §

Tjörns kommuns samhällsbyggnadsnämnd får för varje kalenderår besluta att höja de i dessa föreskrifter antagna fasta avgifterna och timavgifterna med en procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring i prisindex kommunal verksamhet (KPV) (totalindex) räknat fram till den 1 oktober året före avgiftsåret.

Kommentar [LL19]: Borttaget: (avgiftsår) då det var en kvarglömd rest från då vi hade årsavgifter.

Kommentar [AF20]: Efter sammanträdet SBN ändrat till KPV istället för "konsumentprisindex"

Sida 7 (23)

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Dessa föreskrifter träder i kraft 2023-01-01. I ärenden som rör tillstånd, dispenser och anmälningar tillämpas dessa föreskrifter på ärenden som kommer in efter denna dag.

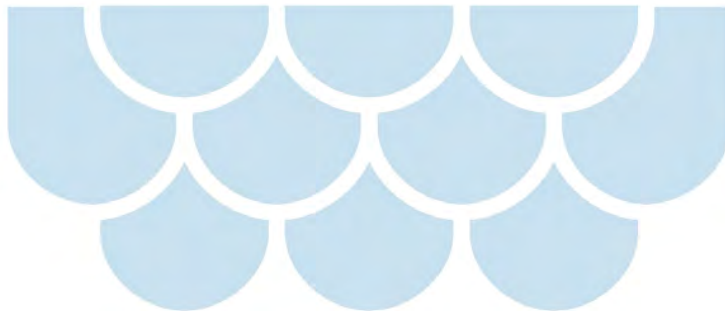
Sida 8 (23)

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Bilaga till föreskrifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Kommentar [LL21]: Tidigare taxebilaga har nu ny titel och har inarbetats i samma dokument som huvudföreskriften

Innehållsförteckning till bilaga

Allmänna hänsynsregler m.m enligt 2 kap. miljöbalken.....	11
Skydd av områden enligt 7 kap. miljöbalken.....	11
Miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken.....	12
Hälsoskydd enligt 9 kap. miljöbalken.....	15
Miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken.....	18
Vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken.....	18
Jordbruk och annan verksamhet enligt 12 kap. miljöbalken.....	19
Kemiska produkter och biotekniska organismer enligt 14 kap. miljöbalken.....	19
Avfall och producentansvar enligt 15 kap. miljöbalken.....	21
Tillståndsgiltighet, omprövning m.m. enligt 24 kap. miljöbalken.....	22
Påföljder enligt 29 och 30 kap. miljöbalken.....	23
Lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer.....	23
Strålskyddslagen (2018:396).....	23

Sida 10 (23)

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Allmänna hänsynsregler m.m. enligt 2 kap. miljöbalken

Tillsyn

Tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler efterlevs

timavgift

Skydd av områden enligt 7 kap. miljöbalken

Prövning

Prövning av ansökan om tillstånd till verksamhet eller åtgärd som inte får utföras utan tillstånd enligt föreskrifter för natur- och kulturresevat, biotopskyddsområde eller vattenskyddsområde

timavgift

Prövning av ansökan om dispens, tillstånd eller undantag från föreskrifter för natur- och kulturresevat, Natura 2000-område, naturminne, djur- och växtskyddsområde, biotopskyddsområde eller vattenskyddsområde

timavgift

Prövning av ansökan om dispens från strandskyddsbestämmelserna

timavgift

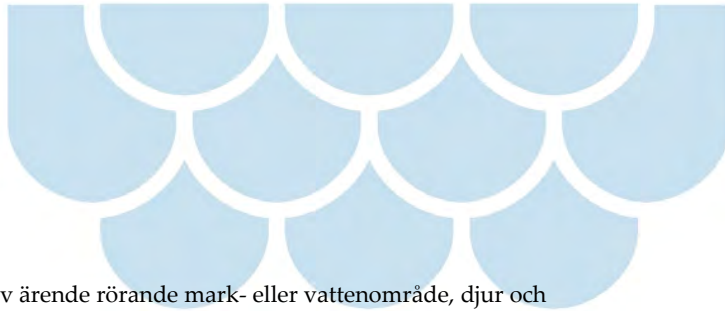
Anmälan

Handläggning av anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom natur- eller kulturresevat eller vattenskyddsområde som kräver anmälan enligt föreskrifter för natur- eller kulturresevat eller vattenskyddsområde

timavgift

Handläggning av anmälan avseende föreskrifter för vattenskyddsområde, kommunalt naturresevat, kommunalt biotopskyddsområde, naturminne och djur – och växtskyddsområde

timavgift

Tillsyn

Tillsyn och handläggning av ärende rörande mark- eller vattenområde, djur och växtarter, naturmiljö i övrigt, vilthägn, miljöfarlig verksamhet eller allemansrätten

timavgift

Övrigt

Handläggning, information och bedömning av frågeställning i vilken nämnd inom Tjörns kommun är sakkunnig

timavgift

Miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken

Prövning

Prövning av ansökan om inrättande av avloppsanordning eller anslutning av vattentoalett enligt 9 kap. 6 och 7 §§ miljöbalken och 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd avseende:

1. Inrättande av avloppsanordning med vattentoalett för ett hushåll upp till maximalt 9 personekvivalenter

8 timmar

Kommentar [LL22]: Tidigare 6 h

2. Inrättande av avloppsanordning med vattentoalett där avloppsvattnet från WC avleds till slutna tank

5 timmar

Kommentar [LL23]: Tidigare 4 h

3. Inrättande av avloppsanordning med vattentoalett där allt avloppsvatten avleds till slutna tank

timavgift

4. Inrättande av avloppsanordning med slutna tank där avloppsvattnet från WC avleds till slutna tank med samtidig installation av separat BDT-anordning

8 timmar

Kommentar [LL24]: Tidigare 6 h
Orust har 8, Stenungsund 7.
Vi anser att det borde vara 8 alltså samma som ifall sökanden valt annan avloppsanläggning. Motiveras genom att prövningen är den samma och tar lika lång tid.

5. Anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning

timavgift

6. Inrättande av avloppsanordning för BDT-avloppsvatten inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt 2 § i Lokala miljö- och hälsoskyddsföreskrifter

6 timmar

Kommentar [LL25]: Tidigare 4 h
Stenungsund har 6 h.
Orust har 7 h för för dylik §

7. Inrättande av avloppsanläggning där avloppsvattnet avleds till gemensam avloppsanordning för 10-25 personekvivalenter

12 timmar

Kommentar [LL26]: Tidigare 9 h
orust har 12 h, stenungsund har 7 h för första fastigheten (se punkt 1) och 3,5 h för varje tillkommande fastighet upp till 200 pe.
Stenungsunds modell är inte lämplig för Tjörn.
Motiveras av att prövningen tar ca 12 h

8. Inrättande av avloppsanläggning där avloppsvattnet avleds till gemensam avloppsanordning för 26-50 personekvivalenter

timavgift dock minst 12 h

9. Inrättande av avloppsanläggning där avloppsvattnet avleds till gemensam avloppsanordning för 51-200 personekvivalenter

timavgift dock minst 12 h

Kommentar [LL27]: Tidigare: 12 h för Inrättande av avloppsanläggning där avloppsvattnet avleds till gemensam avloppsanordning för 26-200 personekvivalenter

10. Om prövningen enligt punkt 1 och 9 ovan leder till att ansökan helt avslås tas avgift ut enligt

timavgift

Nu uppdelat i 2 punkter

11. Om en komplett ansökan enligt punkt 1-9 ovan dras tillbaka av sökande tas avgift ut enligt

timavgift

12. Prövning av ansökan enligt 17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd att inrätta värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur berg, mark, ytvatten eller grundvatten enligt vad kommunen föreskrivit

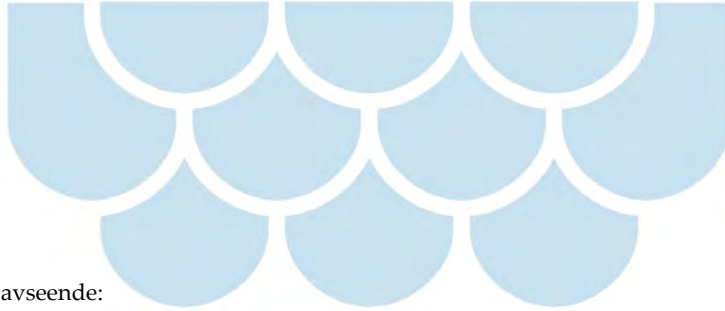
2 timmar

Kommentar [LL28]: Tidigare 1,5 h
Orust och stenungsund har 2 h

13. Handläggning av prövningsärenden i övrigt

timavgift

Kommentar [LL29]: Ny. Avser prövning av andra sorters avloppsanläggningar ex.vis. Reningsverk/slutna tankar efter spolplattor eller oljeavskiljare

Anmälan

Handläggning av anmälan avseende:

1. Inrättande av avloppsanordning för BDT-avloppsvatten utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt 13 § förordningen om miljöfarlig verksamhet (1998:899)

6 timmar

Kommentar [LL30]: Tidigare 3 h
Orust och stenungsund har 6 h

2. Ändring av avloppsanordning enligt 14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (gäller mindre ändring som inte innebär en tillståndsprövning)

timavgift

3. Anmälan om att inrätta annat slag av toalett än vattentoalett, såsom förmultningstoalett, eltoalett, förbränningstoalett eller frystoalett, enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

1,5 timmar

4. Anmälan om att inrätta annan slags toalett än vattentoalett vid samtidig ansökan om latrinkompostering

1 timma

5. Om prövningen enligt punkt 1-5 leder till att verksamheten eller åtgärden förbjuds tas avgift ut enligt

timavgift

6. Handläggning av anmälan av anmälningspliktig verksamhet enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller miljöprövningsförordningen (2013:251).

timavgift

7. Ändring av anmälningspliktig verksamhet om annan verksamhet avses än vad som avses i punkt 2

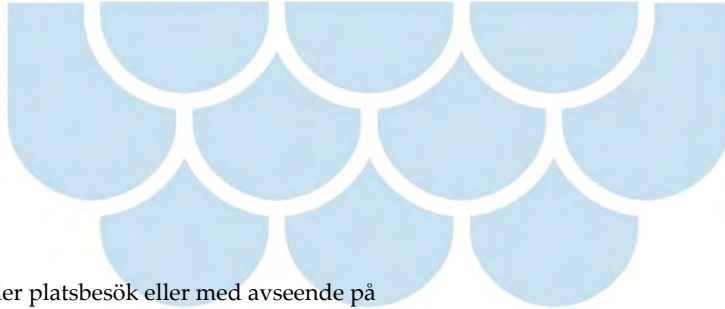
timavgift

8. Handläggning av anmälningsärenden i övrigt

timavgift

Sida 14 (23)

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Inventeringar

Inventeringar, brevledes eller platsbesök eller med avseende på inventeringens syfte lämplig metod, av områden och verksamhetstyper för vilka tillstånds- eller anmälningsplikt gäller enligt 5, 13 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller miljöprövningsförordningen (2013:251)

timavgift

Tillsyn

Tillsyn över miljöfarlig verksamhet för vilken tillstånds- eller anmälningsplikt gäller enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller 5 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller tillsyn av U-objekt

timavgift

Tillsyn över miljöfarlig verksamhet i övrigt

timavgift

Dessutom tas ersättning ut för att täcka kostnader för analyser, transporter och frakt.

Hälsoskydd enligt 9 kap. miljöbalken

Prövning

Prövning av ansökan om att hålla vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt vad kommunen föreskrivit i Lokala miljö- och hälsoskyddsföreskrifter med stöd av 39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd:

1. Nötkreatur, häst, får, get eller svin
2. Pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur
3. Orm

Vid prövning och handläggning av ovanstående tas avgift ut enligt

timavgift

Sida 15 (23)

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Prövning av ansökan om spridning av naturligt gödsel, slam och annan orenlighet enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

timavgift

Annan prövning av frågor om tillstånd eller dispenser enligt Lokala miljö- och hälsoskyddsföreskrifter

timavgift

Anmälan

Handläggning av anmälan att anlägga gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning enligt 37 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

timavgift

Handläggning av anmälan om spridning av naturlig gödsel, slam eller annan orenlighet inom, eller spridningsplats som gränsar till, område med detaljplan eller områdesbestämmelser

timavgift

Handläggning av anmälan enligt 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd om att driva eller arrangera:

1. verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta genom användning av skalpeller, akupunktur nålar, piercingverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg

timavgift

2. bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor

timavgift

3. förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, specialskola, sameskola, eller internationell skola

timavgift

Sida 16 (23)

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Tillsyn

Återkommande tillsyn över anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet

timavgift

Tillsyn över mobila anläggningar med verksamhet enligt 38 och 45 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd:

- Inom kommunen

timavgift

- Inom gästkommunen

timavgift vid inspektion med sådana anmärkningar att värdkommunen behöver informeras eller uppföljande inspektion behöver

Tillsyn av byggnader, lokaler och anläggningar enligt 45 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

timavgift

Provtagning av badvatten vid anläggning eller strandbad som är upplåtet för allmänheten eller annars utnyttjas av många enligt Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten (HVMFS 2012:14 och HVMFS 2016:16).

timavgift

Tillsyn med stöd av 9 kap 15 § miljöbalken

timavgift

Tillsyn över verksamhet som berörs av föreskrifter som meddelats enligt 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarligt verksamhet och hälsoskydd

timavgift

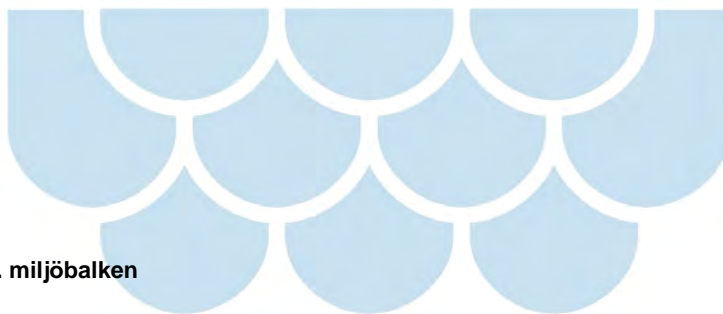
Tillsyn i övrigt av hälsoskydd

timavgift

Dessutom tas ersättning ut för att täcka kostnader för analyser, transporter och frakt.

Sida 17 (23)

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken

Prövning

Prövning enligt 10 kap. 14 § miljöbalken om de åtgärder som en verksamhetsutövare redogjort för enligt 10 kap. 12 eller 13 §§ miljöbalken är lämpliga och tillräckliga

timavgift

Anmälan

Handläggning av anmälan om avhjälpande åtgärd med anledning av föroreningsskada i ett mark- eller vattenområde, grundvatten eller byggnad eller en anläggning enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet eller hälsoskydd

timavgift

Handläggning enligt 10 kap. 11-13 §§ miljöbalken med anledning av underrättelse från verksamhetsutövare

timavgift

Tillsyn

Tillsyn av mark- eller vattenområde, grundvatten, byggnader och anläggningar samt allvarliga miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken

timavgift

Dessutom tas ersättning ut för att täcka kostnader för analyser, transporter och frakt.

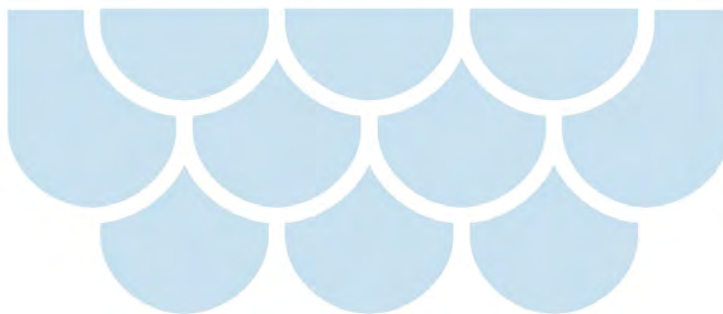
Vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken

Kommentar [LL31]: OBS ny sida from här

Prövning

Prövning av ansökan om att inrätta grundvattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken

timavgift

Anmälan

Handläggning av anmälan av befintlig vattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken

timavgift

Tillsyn

Tillsyn i övrigt över vattenverksamheter

timavgift

Jordbruk och annan verksamhet enligt 12 kap. miljöbalken**Anmälan**

Handläggning av anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken

timavgift

Tillsyn

Tillsyn över verksamhet som berörs av föreskrifter som meddelats enligt 12 kap. 10 § miljöbalken

timavgift

Tillsyn i övrigt över jordbruk och annan verksamhet

timavgift

Dessutom tas ersättning ut för att täcka kostnader för analyser, transporter och frakt.

Kemiska produkter och biotekniska organismer enligt 14 kap. miljöbalken**Prövning**

Prövning av ansökan enligt 40 § förordning om bekämpningsmedel (SFS 2014:425)

timavgift

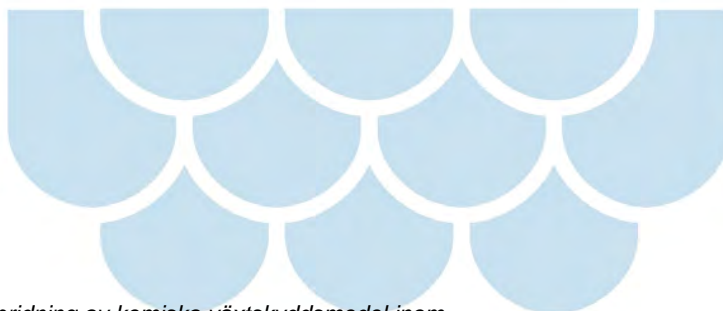
Anmälan

Handläggning av anmälan enligt 41 § förordning om bekämpningsmedel (SFS 2014:425)

timavgift

Sida 19 (23)

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Prövning av ansökan om spridning av kemiska växtskyddsmedel inom vattenskyddsområde

Prövning av ansökan enligt 6 kap. 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2)

timavgift

Krav på försiktighetsmått eller skyddsåtgärd

Handläggning av underrättelse och eventuella krav på försiktighetsmått eller skyddsåtgärd i samband med spridning av vissa biocidprodukter 4 kap. § 2 (NFS 2015:3) och 26 kap. 9 § miljöbalken

timavgift

Handläggning av anmälan enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2003:24) om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor

timavgift

Handläggning av övriga anmälningsärenden, till exempel enligt förordningen (2007:19) om PCB med mera

timavgift

Kommentar [LL32]: Utgår: Handläggning av anmälan enligt 3 § Förordningen (1985:997) om anmälningsskyldighet beträffande asbest i ventilationsanläggningar. Förordning har upphört.

Information

Handläggning av information, enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor

timavgift

Handläggning av information om utrustning/aggreat med köldmedier enligt 28 § förordningen (2007:846) om fluorerande växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen

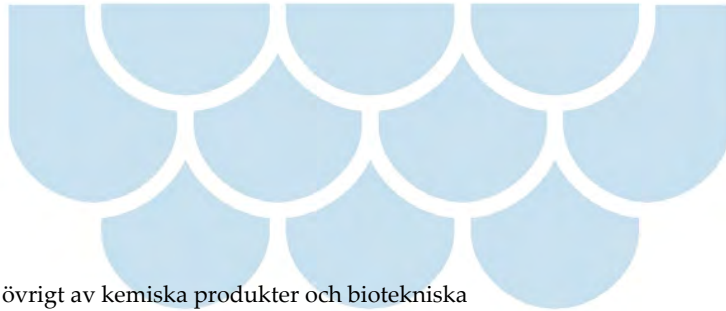
timavgift

Handläggning av information enligt § 29 förordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen, gällande anläggningar som innehåller fluorerade växthusgaser

timavgift

Sida 20 (23)

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Tillsyn

Tillsyn och handläggning i övrigt av kemiska produkter och biotekniska organismer

timavgift

Dessutom tas ersättning ut för att täcka kostnader för analyser, transporter och frakt.

Avfall och producentansvar enligt 15 kap. miljöbalken

Prövning

Prövning av övriga tillstånd och dispenser enligt renhållningsordningen för Tjörns kommun

1 timma

Om prövningen enligt ovan leder till att ansökan helt avslås tas avgift ut med

0,5 timma

Prövning av ansökan om latrinkompostering och urinseparering

timavgift

Prövning av ansökan om förlängt slamtömningsintervall från obligatorisk slamtömning

1 timma

Om tidigare prövning visar att dispensförutsättningar föreligger för förlängt slamtömningsintervall från obligatorisk slamtömning

0,5 timma

Prövning av ansökan om dispens från kravet på obligatorisk slamtömning på grund av att fastigheten saknar slamsugningsbehov till följd av en av kommunen godkänd anläggning

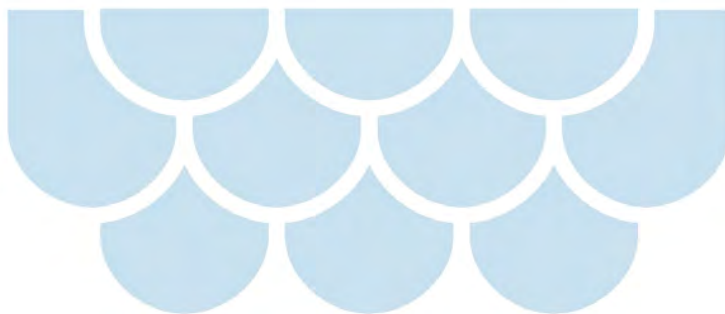
1 timma

Prövning av övriga ansökningar vad gäller avfall och renhållning

timavgift

Sida 21 (23)

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Anmälan

Handläggning av anmälan om att själv kompostera matavfall enligt renhållningsordningen för Tjörns kommun

0,5 timma

Handläggning av anmälan från fastighetsägare eller nyttjanderättshavare som avser att på fastigheten kompostera eller på annat sätt återvinna eller bortskaffa annat hushållsavfall än trädgårdsavfall enligt 5 kap. 15 § avfallsförordningen (2020:614)

timavgift

Handläggning av övriga anmälningar enligt renhållningsordningen för Tjörns kommun

timavgift

Tillsyn

Tillsyn av transportörer av avfall

timavgift

Tillsyn i övrigt enligt 15 kap. miljöbalken eller föreskrifter som har meddelats med stöd av samma kapitel

timavgift

Dessutom tas ersättning ut för att täcka kostnader för analyser, transporter och frakt.

Tillstånds giltighet, omprövning m.m. enligt 24 kap. miljöbalken

Handläggning av omprövningsärenden där tillstånd eller dispens helt eller delvis återkallas eller upphävs alternativt begränsas eller förses med nya eller ändrade villkor

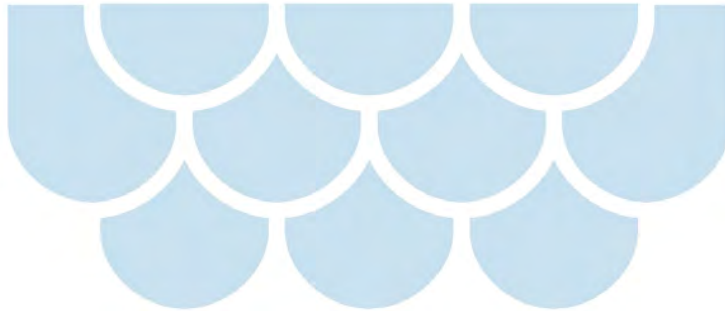
timavgift

Handläggning av ansökan om förlängd tid enligt 24 kap. 2 § miljöbalken

timavgift

Sida 22 (23)

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Påföljder enligt 29 och 30 kap. miljöbalken

Handläggning av ärende avseende åtalsanmälan

timavgift

Handläggning av ärende avseende miljöstraffavgift

timavgift

Lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Tillsyn och handläggning av sprängämnesprekursorer

timavgift

Strålskyddslagen (2018:396)

Handläggning av anmälan om att bedriva verksamhet där kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten

timavgift

Tillsyn och handläggning i övrigt av strålskydd

timavgift

Underlag för att beräkna handläggningskostnad per timme
för kommunala taxor avseende Miljöbalken samt Plan- och bygglagen

Version 1.0
2019-10-29

1. Generella uppgifter

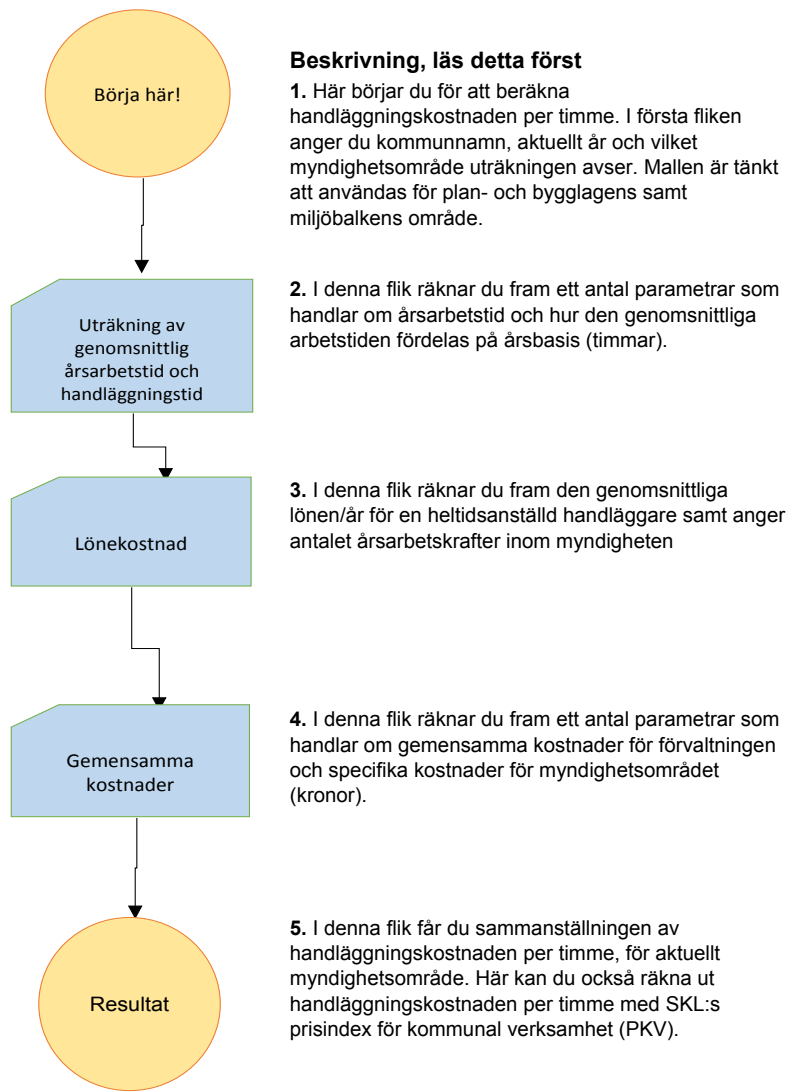
Kommun/förbund	Tjörns kommun
Myndighetsområde	Miljöbalken
Gällande år	2023
Uppdaterad (datum)	2022-08-10
Upprättad av	Miljöavdelningen

Övriga kommentarer

Timavgiften inkluderar även miljöavdelningens verksamhet enligt Strålskyddslagen, lagen om sprängämnesprekursorer och lagen om internationella hot mot människors hälsa.

2. Översikt

Arbetsgång, klicka nedan

[Plats för kommunlogo]

Resultat

Genomsnittlig handläggningstid per handläggare
935

Genomsnittlig lönekostnad per år och handläggare
678 496
Myndighetsområdets antal årsarbetskrafter
5,76

Gemensamma kostnader per handläggare
523 590
Myndighetsspecifika kostnader per handläggare
0

Total kostnad per handläggare
1 202 085
Handläggningens kostnad per timme
1 286

3. Genomsnittlig tid

Uträkning av genomsnittlig årsarbetstid och handläggningstid

I det här bladet tar du fram den genomsnittliga tidsanvändningen per handläggare och år. De förs sedan över till nästa steg och används

Årsarbetstid

Genomsnittlig årsarbetstid per handläggare (timmar) exklusive frånvaro (2 000 tim enl SKL schablon)	2 000
---	-------

Frånvaro

Här anger du genomsnittlig frånvaro per handläggare (tim/år), uppgifterna hämtar du från personal-/lönekontoret.

Semester	
Sjukdom	
Övrig frånvaro	300
Summa genomsnittlig frånvaro (timmar/år)	300

Faktiskt arbetad tid (timmar)

1 700

(genomsnittlig årsarbetstid / handläggare minus frånvaro)

skriv per handl

Handläggningstid

Här beräknar vi hur stor del av faktiskt arbetad tid som en heltidsanställd handläggare i genomsnitt lägger per år på handläggning. SKL schablon är 60% men man kan fylla i annan % alternativt ange antal timmar/år och handläggare i genomsnitt.

Alternativ 1. ange handläggningstid i % av faktiskt arbetad tid

Genomsnittlig handläggningstid (60% enl SKL schablon)	☒ Alt 1	55,0%
---	--	-------

Alternativ 2. ange antal timmar/år och handläggare i genomsnitt

Genomsnittlig handläggningstid (tim/pers och år för heltidsanställd handläggare)	☐ Alt 2	
--	-----------------------------	--

Detta är den genomsnittliga handläggningstiden per handläggare och år som förs över till nästa steg →

(avser heltidsanställd handläggare)

Genomsnittlig handläggningstid tim/handläggare enligt ovan

935

per handlägga

5. Gemensamma kostnader

Här beräknas förvaltningens gemensamma kostnader. Gemensamma kostnader finns ofta uppräknade i förvaltningens budget. Vissa av förvaltningens gemensamma kostnader hanteras på central nivå i kommunen. Förvaltningens andel av dessa kostnader bör tas med i beräkningen, även om de inte belastar den egna budgeten. Om det inte går att få fram kostnaderna, kan de uppskattas. Hör med ekonomiavdelningen eller motsvarande för att ta fram de tre första posterna, från den centrala budgeten. Nedanstående poster är exempel. Fyll i eller ta bort utifrån vad som är aktuellt för myndighetsområdet i fråga.

Gemensam kostnad	Belopp (kr)	Kommentar
Förvaltningens andel av "Fördelade kostnader" enligt SCB:s räkenskapssammandrag (RS)	100 204	Hör med din ekonomiavdelning eller motsvarande för dessa kostnader. Här anger du förvaltningens andel av kommunens gemensamma funktioner, tjänster och lokaler. Det avser overheadkostnader för kommungemensam verksamhet som inte kan väljas bort, t.ex. kommunledning och central administration (telefon, data, IT), juridik, arkiv, telefonväxel etc.
Förvaltningens andel av "Kalkylerade kapitalkostnader" enligt SCB:s räkenskapssammandrag (RS)	0	Hör med din ekonomiavdelning eller motsvarande för dessa kostnader. Om ni har lokaler och inventarier som gemensamma nyttigheter, och inte har internhyror, ska ni fylla i denna ruta. Kalkylerade kostnader avser intern ränta och avskrivningar på byggnader och inventarier i byggnader.
Förvaltningens andel av kostnader för KS- och KF-verksamhet	0	Hör med din ekonomiavdelning eller motsvarande för dessa kostnader.
Arbetsledning och administration för förvaltningen	1 687 348	Här anger du chefens chefernas lönekostnader till den del som är arbetsledning samt administratörers lönekostnad, t.ex. förvaltningens assistenter och nämndsekreterare.
Lokalhyror för förvaltningen	189 280	Anges endast om förvaltningen budgeterar/faktureras för detta.
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	44 436	Städ- och renhållningstjänster etc om förvaltningen budgeterar/faktureras för detta.
Förbrukningsinventarier, förbrukningsmaterial	84 214	Datorer som inte köpts in centralt, böcker, tidningar, elektronisk media, prenumerationer, laboratoriematerial, arbetskläder, skyddsmaterial etc. som förvaltningen budgeterar/faktureras för.
Kontorsmaterial	2 132	Trycksaker, IT-material, kontorsmaterial som förvaltningen budgeterar/faktureras för.
Tele-, IT-kommunikation och postbefordran	37 310	Porto, telefoni, IT- och datakommunikation som förvaltningen budgeterar/faktureras för.
Egna verksamhetssystem	332 592	Det som förvaltningen budgeterar/faktureras för.
Kostnader för transportmedel	55 432	Drivmedel, fordonsskatt, leasing/hyra av bilar, trängselskatt, övriga kostnader för transportmedel som förvaltningen budgeterar/faktureras för.
Utbildning	85 000	Avgifter för kurser etc.
Tillfälligt inhyrd personal		Från bemanningsföretag etc.
Summa (kronor):	2 617 948	

Summa förvaltningens kostnader	2 617 948	Summering av förvaltningens kostnader
Ange totalt antal årsarbetskrafter på förvaltningen	5	Antal handläggare på förvaltningen
Förvaltningens gemensamma kostnad per handläggare och	523 590	Beräkning av gemensam kostnad per handläggare

Myndighetsområdets specifika kostnader

Specifikation av de kostnader som enbart ska belasta det aktuella myndighetsområdet. Hit räknas t.ex. andelen av nämndens totala budget som avser myndighetsområdet i fråga, eller exempelvis kostsam utrustning som bara är till för det specifika myndighetsområdet. Nedanstående är exempel.

Myndighetsområdets specifika kostnader	Belopp (kr)
Summa (kronor):	0

Summa myndighetsområdets specifika kostnader	5,76	Summering av myndighetsområdets specifika kostnader
Antal årsarbetskrafter inom myndighetsområdet	5,76	Från bladet "Lönekostnad och årsarbetskraft"
Myndighetsområdets specifika kostnader per handläggare		Beräkning (Myndighetsområdets specifika kostnader fördelat per handläggare)

Antal årsarbetskrafter inom myndighetsområdet	5,76	Från bladet "Lönekostnad och årsarbetskraft"
Myndighetsområdets del av förvaltningens gemensamma kostnader	3 015 876	Beräkning (kostnad per handläggare multiplicerat med myndighetsområdets antal årsarbetskrafter)
Summa myndighetsområdets specifika kostnader		Summering av myndighetsområdets specifika kostnader
Summa gemensamma och myndighetspecifika kostnader	3 015 876	
Summa (kronor per handläggare):	523 590	

Detta är myndighetsområdets kostnader som överförs till nästa steg		→
Myndighetsområdets del av förvaltningens gemensamma kostnader per handläggare	523 590	
Myndighetsområdets specifika kostnader per handläggare	0	

6. Resultat handläggningskostnad per timme

Genomsnittlig årslön per handläggare inkl po-tillägg	678 496 kr	Från fliken "Lönekostnad och årsarbetskraft"
Gemensam kostnad per handläggare (OH)	523 590 kr	Från fliken "Gemensamma kostnader"
Myndighetsspecifik kostnad handläggare		Från fliken "Gemensamma kostnader"
Summa kostnader per handläggare	1 202 085 kr	
Handläggningstid (tim)	935 tim	Från fliken "Genomsnittlig tid"
$\frac{\text{Kostnader: } 1\,202\,085 \text{ kr}}{\text{Handläggningstimmar: } 935 \text{ tim}} = 1\,286 \text{ kr/tim}$		

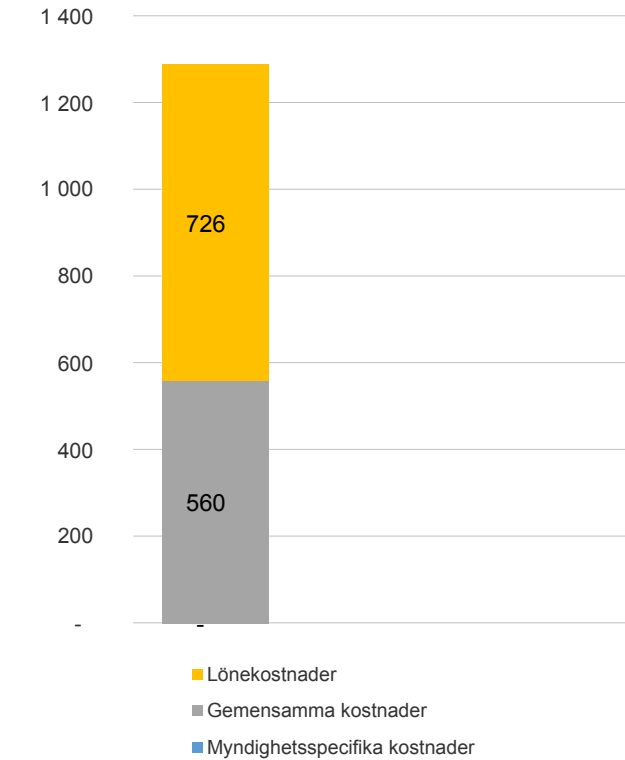
Resultatet av modellen ger följande handläggningskostnad

Handläggningskostnad per timme **1 286 kr**

Indexuppräkning

	2023	2024	2025	2026
Indexuppräkning år				
Indexuppräkning %				
Index (kronor)	0 kr	0 kr	0 kr	0 kr
Indexuppräknad handläggningskostnad per timme	1 286 kr	1 286 kr	1 286 kr	1 286 kr

kostnadsfördelning (kr/tim)

Timavgiftsjämförelse 2022

Göteborg	1 247 kr
Öckerö	1 305 kr
Partille	1 348 kr
Stenungsund	1 143 kr
Kungsbacka	1 126 kr
Orust	1 101 kr

Samtliga kommuner har angett att de har för avsikt att räkna upp taxan med PKV i oktober vilket kommer innebära höjning mellan 8-10 %

§ 224

Antagande av föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Dnr 2022-1112

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. anta Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer (bilaga 1),
2. taxan, som antogs i kommunfullmäktige 2019-12-12 § 310, upphör att gälla i och med att föreskrifterna i bilaga 1 träder i kraft,
3. ovanstående beslutspunkter gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

Lagrum: 27 kap. 1 § miljöbalken (1998:808), 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. 10 kap. 4 § strålskyddslagen (2018:396). 19 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer.

Sammanfattning

På grund av förändringar i lagstiftningen samt förvaltningens ökade omkostnader föreligger ett behov att anta nya Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer. Anpassningar har gjorts för att justera de fasta avgifterna så att de är mer likvärdiga inom STO-området (Stenungsund, Tjörn och Orust).

I och med antagandet av dessa föreskrifter upphävs också den nuvarande taxan, antagen 2019.

Tidigare beslut

Kommunfullmäktige 2019-12-12, § 310

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-10-05

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer (bilaga 1), 2022-10-18

Tidigare version av förslag på föreskrifterna, 2022-10-10

Handläggningskostnad uträkning 2022 SKR

Timavgiftsjämförelse 2022

Taxa antagen i kommunfullmäktige 2019-12-12, § 310

Förslag till beslut på sammanträdet

Robert Mattsson (C) och Robert Windelstrand (M) föreslår att samhällsbyggnadsnämnden ska bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

2022-10-05

Dnr 2022-1112

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Lene Larsson
Miljöchef
0304-60 11 06
Lene.larsson@tjorn.se

Samhällsbyggnadsnämnden

Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer**Förslag till beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att

1. anta Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer (bilaga 1).
2. taxan som antogs 2019-12-12 2019/384 KF§310 upphör att gälla i och med att föreskrifterna i bilaga 1 träder i kraft.
3. ovanstående beslutspunkter gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

Lagrum: 27 kap. 1 § miljöbalken (1998:808), 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. 10 kap. 4 § strålskyddslagen (2018:396). 19 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer.

Sammanfattning

På grund av förändringar i lagstiftningen samt förvaltningens ökade omkostnader föreligger ett behov att anta nya Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer. Anpassningar har gjorts mot att justera de fasta avgifterna så att de är mer likvärdiga inom STO-området. Dokumentet byter benämning från "taxa" till "föreskrifter". Den tidigare taxebilagan har lyfts in i föreskriftsdokumentet.

2022-10-05

Dnr 2022-1112

Bilagor

- Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer (bilaga 1)
- Handläggningskostnad uträkning 2022 SKR
- Timavgiftsjämförelse 2022
- Taxa antagen i kommunfullmäktige 2019-12-12, § 310

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

I 26 kap. 1 § miljöbalken bemyndigas tillsynsmyndigheten att utöva tillsyn och vidta de åtgärder som krävs för att miljöbalkens syfte ska säkerställas.

Grundprincipen med Tjörns kommuns arbete enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer är att det ska vara förorenaren eller den som orsakar eller riskerar att orsaka olägenhet för människors hälsa eller miljö som är avgiftsskyldig eller ersättningskyldig för tillsynsmyndighetens kostnader. Riksdagen har med detta som grund angett som huvudprincip att myndigheters verksamhet enligt miljöbalken bör vara avgiftsfinansierad.

På grund av förändringar i lagstiftningen, behov av anpassningar så att STO-områdets avgiftsuttag liknar varandra samt förvaltningens ökade omkostnader föreligger ett behov att anta en ny föreskrift.

Förslaget innebär att dokumentet byter namn från "taxa" till Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer. Anledningen är att det finns ett behov att förtydliga att detta styrdokument är en föreskrift med rättsregler som är bindande för alla och envar.

I bilagt förslag till Föreskrifter om avgifter för Tjörns kommuns verksamhet enligt miljöbalken (1998:808), strålskyddslagen (2018:396) och lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer har justeringar gjorts för att föreskrifterna ska motsvara dagens lagstiftning.

2022-10-05

Dnr 2022-1112

För att täcka de kostnader som miljöavdelningen har för tillsynsarbetet inom respektive lagstiftningsområde behöver timavgiften justeras. Förslaget innebär därför en höjning från 1 064 kronor per timmetill 1 286 kronor.

Efter jämförelse mot Stenungsunds och Orusts taxor har några av de fasta avgifterna i bilagan justerats. Dessa avgifter, som baseras på ett förbestämt antal timmar, är i den nya förslaget likartade inom STO-området. Efter justeringen motsvarar avgifterna faktisk nerlagd handläggningstid. Bilagan har även lyfts in i huvuddokumentet för att förenkla och förtydliga.

Bestämmelser

Av 27 kap. 1 § miljöbalken (1998:808), och av 1 kap. 2 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om avgift för myndighetens kostnader för:

1. prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde, och
2. Utbildning som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 kap. MB.

Kommunfullmäktige får besluta att en taxa ska gälla omedelbart. Stöd för omedelbart ikraftträdande finns i 27 kap. 1 § miljöbalken (1998:808), 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Av 10 kap. 4 § strålskyddslagen (2018:396) framgår att regeringen eller den myndighet eller kommun som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för en myndighet eller kommuns verksamhet enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Av 19 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer bemyndigar regeringen kommunen att meddela föreskrifter om avgiftens storlek vad gäller kommunens tillsynsverksamhet.

Befintlig taxa med dnr 2019/384 KF § 310 ska upphöra att gälla från det datum som den nya föreskrifterna träder i kraft.

2022-10-05

Dnr 2022-1112

Höjning av timavgift

Miljöavdelningen ska ta ut avgift som motsvarar självkostnad för tillsyn, provning och handläggning.

Sedan den senaste taxan antogs har förvaltningens omkostnader kopplat till tillsynsuppdraget ökat. Miljöavdelningen föreslår därför att det i föreliggande förslag till beslut fastställs en timavgift som motsvarar avdelningens faktiska kostnader för de delar av avdelningens arbete som är tillsynsbaserat.

Timavgiften har räknats fram genom att uppgifter inhämtats från avdelningens behovsutredning och tillsynsplan samt kommunens ekonomi och personalavdelning. Uppgifterna har förts in i ett verktyg som är framtaget av SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) för beräkning av timavgift för miljökontor. Uträkningarna finns bifogade SKRs uträkningsverktyg visar på att miljöavdelningens timkostnad för tillsynsbaserad verksamhet ligger på 1 286 kronor.

Vid en jämförelse av närbelägna kommuners timavgift kan slutsats dras att avgiften hamnar i spannet mellan 1101 – 1305 kronor med ett medeltal på 1212 kr. Se bilagd timavgiftsjämförelse. Denna jämförelse är gjord innan indexjustering vilket innebär att de andra kommunernas taxor kommer räknas upp med uppskattningsvis 8-10 % till 2023.

Sammanfattning av föreslagna förändringar

- Dokumentet byter namn till föreskrifter och taxebilagan lyfts in i huvuddokumentet
- Miljöavdelningen föreslår en höjning av timtaxan från 1 064 kronor till 1 286 kronor.
- Anpassning har skett till ny lagstiftning samt rekommendationer från SKR.
- Justering av fasta avgifter för att synka mot Stenungsund och Orust.

Konsekvens

Konsekvenserna av de föreslagna förändringarna för miljöavdelningens tillsynsverksamhet förväntas bli positiv eftersom kostnadstäckningsgraden ökar vid varje utförd tillsynstimma.

Tillsynsmyndigheten kan på så vis arbeta i enlighet med det strategiska området "Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart". Det medför att uppsatta tillsynsmål med större sannolikhet kan

2022-10-05

Dnr 2022-1112

uppfyllas vilket även kan leda till en bättre arbetsmiljö för personalen till följd av minskad stress att hinna ut på tillsyn för att nå budget och tillsynsmål. Den tid som planeras för, inom bland annat kompetens- och verksamhetsutveckling, kan också avsättas i realiteten för att öka kompetensen och arbeta med effektiv tillsyn som är ett lagkrav likvärdigt som i linje med att bygga en miljövänlig kommun med hållbar samhällsutveckling.

Konsekvenser för verksamheter, tillsynsobjekt och medborgare ger en ökad kostnad per timma men förslagen kan förhoppningsvis generera mer kvalitet i syfte att verksamhetsutövarna och medborgarna ska känna sig nöjda med service och utförd tillsyn.

Sammanfattningsvis bedömer miljöavdelningen att konsekvenserna av förändringarna medför förbättringar för medborgare, verksamheter och personal.

Marie-Louise Bergqvist
Förvaltningschef

§ 4

Antagande av kommungemensam policy och riktlinje för små avlopp

2022/224

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Anta förslag till Policy för små avlopp enligt bilaga 1 till tjänsteutlåtandet.
2. Anta förslag till Riktlinjer för små avlopp enligt bilaga 2 till tjänsteutlåtandet.

Sammanfattning

Miljöavdelningen i Tjörns kommun har i ett LOVA-projekt tagit fram en policy samt riktlinjer för små avlopp, tillsammans med Stenungsund och Orust kommun. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2022-11-16 att överlämna förslaget till kommunstyrelsen för vidare antagande av kommunfullmäktige.

Enligt samhällsbyggnadsförvaltningen finns det flera fördelar med att gemensamt framta styrdokument med grannkommunerna Stenungsund och Orust. Kommunerna delar fjordsystem, ett område särskilt känsligt för effekterna av övergödning då vattenutbytet är mycket begränsat. Det medför även ökad samsyn, enhetliga bedömningsgrunder och rutiner, möjliggör effektivare handläggning samt underlättar för exempelvis fastighetsägare och entreprenörer i området.

Tidigare beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-12-15, § 199

Samhällsbyggnadsnämnden 2022-11-16, § 237

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-01-03

Policy för små avlopp för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner, reviderad version, inkl. kartbilagor, bilaga 1

Riktlinjer för små avlopp, för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner, reviderad version, inkl. kartbilagor, bilaga 2
Tjänsteutlåtande samhällsbyggnadsförvaltningen 2022-11-10

Förslag till beslut på sammanträdet

Bo Bertelsen (M) föreslår att kommunstyrelsen ska bifalla förvaltningens förslag.

Kommunstyrelsen

Johan Nilsson
Kommunsekreterare
0304-60 10 27
johan.nilsson@tjorn.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande - Antagande av policy och riktlinje för små avlopp

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Anta förslag till Policy för små avlopp enligt bilaga 1 till tjänsteutlåtandet.
2. Anta förslag till Riktlinjer för små avlopp enligt bilaga 2 till tjänsteutlåtandet.

Sammanfattning

Miljöavdelningen i Tjörns kommun har i ett LOVA-projekt tagit fram en policy samt riktlinjer för små avlopp, tillsammans med Stenungsund och Orust kommun. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2022-11-16 att överlämna förslaget till kommunstyrelsen för vidare antagande av kommunfullmäktige.

Enligt samhällsbyggnadsförvaltningen finns det flera fördelar med att gemensamt framta styrdokument med grannkommunerna Stenungsund och Orust. Kommunerna delar fjordsystem, ett område särskilt känsligt för effekterna av övergödning då vattenutbytet är mycket begränsat. Det medför även ökad samsyn, enhetliga bedömningsgrunder och rutiner, möjliggör effektivare handläggning samt underlättar för exempelvis fastighetsägare och entreprenörer i området.

Vid tidigare behandling av såväl samhällsbyggnadsnämnden som kommunstyrelsens arbetsutskott har diskussion förekommit kring en formulering i policyn, sida 10 avsnitt *Tillsyn av små avlopp*, som kretsat kring användning av ordet ska eller bör. Förslaget från samhällsbyggnadsnämnden, med "ska-formuleringen",

2023-01-03

Dnr 2022/224-424

överensstämmer med det förslag som styrgruppen för de gemensamt framtagna styrdokumenterna har enats kring.

Med anledning av att formuleringen även diskuterats kommunerna emellan, finns en uppenbar risk att styrdokumenterna kommer avvika i detta avsnitt, men i övrigt överensstämmer till 99,9 %.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att nyttan med styrdokumenterna klart överväger den nackdel som avvikelsen medför. Oaktat vilken formulering som används ska förutsättningar i det enskilda fallet prövas. Det föreligger inte heller några krav med anledning av LOVA-finansieringen att styrdokumenterna ska överensstämmer i sin helhet.

Med hänvisning till ovan vidhåller kommunstyrelseförvaltningen sitt tidigare förslag om att anta policyn och riktlinjen enligt bilaga 1 och 2 till tjänsteutlåtandet.

Tidigare beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-12-15, § 199

Samhällsbyggnadsnämnden 2022-11-16, § 237

Bilagor

Policy för små avlopp för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner, reviderad version, inkl. kartbilagor, bilaga 1

Riktlinjer för små avlopp, för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner, reviderad version, inkl. kartbilagor, bilaga 2

Tjänsteutlåtande samhällsbyggnadsförvaltningen 2022-11-10

Evike Sandor
Kommundirektör

§ 199

Antagande av kommungemensam policy och riktlinje för små avlopp

2022/224

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar ärendet till kommunstyrelsen utan eget förslag.

Sammanfattning

Miljöavdelningen i Tjörns kommun har i ett LOVA-projekt tagit fram en gemensam policy samt riktlinjer för små avlopp, tillsammans med Stenungsund och Orust kommun. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2022-11-16 att överlämna förslaget till kommunstyrelsen för vidare antagande av kommunfullmäktige.

Enligt samhällsbyggnadsförvaltningen finns det flera fördelar med att producera gemensamma styrdokument med grannkommunerna Stenungsund och Orust. Kommunerna delar fjordsystem, ett område särskilt känsligt för effekterna av övergödning då vattenutbytet är mycket begränsat. Det medför även ökad samsyn, enhetliga bedömningsgrunder och rutiner, möjliggör effektivare handläggning samt underlättar för exempelvis fastighetsägare och entreprenörer i området.

Kommunstyrelsens förvaltning har inget att erinra mot förslagen och föreslår att policyn samt riktlinjen antas av kommunfullmäktige.

Tidigare beslut

Samhällsbyggnadsnämnden 2022-11-16, § 237

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-12-07

Policy för små avlopp för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner, reviderad version, inkl. kartbilagor, bilaga 1

Riktlinjer för små avlopp, för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner, reviderad version, inkl. kartbilagor, bilaga 2
Tjänsteutlåtande samhällsbyggnadsförvaltningen 2022-11-10

Förslag till beslut på sammanträdet

Bo Bertelsen (M) föreslår att arbetsutskottet ska överlämna ärendet till kommunstyrelsen utan eget förslag.

Policy för små avlopp

För Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner

Dokumenttyp Policy	Antagen av Kommunfullmäktige	Antagande dnr, beslutsparagraf (första beslutsdatum) KS/xxxx:NNNN § NNN (xxxx-xx-xx)
Giltighetstid fr. o. m. – t. o. m. 20xx-xx-xx - Gäller tills vidare	Dokumentansvarig i förvaltningen	Senast reviderad dnr, beslutsparagraf (beslutsdatum) KS/20xx:NNNN § NNN (201x-xx-xx)
Gäller för målgruppen	Kontakt om styrdokumentet	

Policyns syfte, mål, omfattning och målgrupp	4
Detta regleras inte av policyn	4
Relaterade styrdokument	4
Bakgrund	5
Allmänt om STO-området	5
Stenungsund	5
Tjörn	5
Orust	6
Dricksvattensituationen i STO-området	6
Vattenskyddsområden i STO	6
Klimatanpassning	7
Transporter	7
Lagar, bestämmelser och mål	7
Miljökvalitetsnormer	8
Globala mål	8
Nationella miljökvalitetsmål	8
Nationell tillsynsstrategi	8
Tillämpning	9
Hög skyddsnivå	9
Hög skyddsnivå avseende miljöskydd	9
Hög skyddsnivå avseende hälsoskydd	9
Särskild skyddsnivå	9
Otillgängliga områden	10
Möjlighet till källsortering och eget omhändertagande av avfall	10
Tillsyn av små avlopp	10
Kartbilagor	11
Bilaga 1 – Skyddsnivåer	11
Bilaga 2 – Vattnets ekologiska status	11
Bilaga 3 – Skyddade områden	12
Förvalta policyn	12
Säkerställa styrdokument	12
Bilagor	12

Policyns syfte, mål, omfattning och målgrupp

Syftet med policyn är att skapa en gemensam tolkning av de regler och krav som finns för att skydda människors hälsa och miljön.

Målet med policyn är att

- handläggningen ska ske med gemensamma bedömningsgrunder i de tre kommunerna,
- ge en ökad tydlighet för målgruppen, det vill säga för fastighetsägare, medborgare, sökande, avloppsentreprenörer verksamma i STO-området (Stenungsund, Tjörn och Orust), handläggare samt beslutande i nämnd, kommunstyrelse och kommunfullmäktige,
- möjliggöra effektivare handläggning,
- underlätta för kommuninvånarna att göra ett medvetet och hållbart val av avloppsanläggning.

Policyn reglerar prövning av små avloppsanläggningar dimensionerade för 5–200 personekvivalenter, pe, samt tillsyn av små avloppsanläggningar dimensionerade för 5–25 pe.

Detta regleras inte av policyn

Policyn berör inte

- fastigheter anslutna till det kommunala VA-nätet som omfattas av Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster,
- prövning av avloppsanläggningar dimensionerade för > 200 pe, detta regleras av Miljöprövningsförordning (2013:251),
- tillsyn av avloppsanläggningar som är dimensionerade för 26–1 999 pe.

Relaterade styrdokument

Relaterat styrdokument är *Riktlinjer för små avlopp för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner*.

Bakgrund

Utsläpp av växtnäringsämnen från bland annat små avlopp kan leda till övergödning av våra hav, sjöar och vattendrag. Övergödningen leder till en minskad biologisk mångfald, försämrad vattenkvalitet och syrebrist. Näringsämnena kan även orsaka kraftiga algbloomningar som leder till syrebrist. Utsläpp av otillräckligt renat avloppsvatten riskerar att förorena grundvatten och dricksvattenbrunnar. Det kan även bidra till att smittämnen sprids till närliggande hav, sjöar och vattendrag där både människor och djur vistas.

I STO-området, Stenungsund, Tjörn, Orust, finns flera recipienter, det vill säga vattendrag, sjöar och hav, som avloppsvatten leds till. Det finns även recipienter, havsområden, som delas av samtliga STO-kommuner. Arbetet med tillsyn och prövning av små avloppsanläggningar tar mycket tid och resurser i anspråk.

Samverkan mellan STO-kommunerna samt framtagandet av en gemensam policy, gemensamma riktlinjer och rutiner ger ökade förutsättningar för en likvärdig bedömning och en mer effektiv handläggning. Viss samverkan har även skett med Uddevalla och Kungälvskommuner då dessa delar fjordsystem med STO-kommunerna.

Allmänt om STO-området

STO-kommunerna delar fjordsystemet mellan Orust, Tjörn och fastlandet. Delar av fjordområdet är ett av Västra Götalands mest produktiva marina grundområden med sammanhängande ålgräsängar och äldre sammanhängande musselbankar. Fjordsystemet är särskilt känsligt för effekterna av övergödning då vattenutbytet är mycket begränsat. Flera av områdets vattendrag som mynnar ut i havet är idag övergödda. Länsstyrelsen har pekat ut fjordarna som ett näringsbelastat område med hög känslighet och måttlig ekologisk status. Samtliga STO-kommuner har en växande befolkning på grund av ökad inflyttning. Det finns många små avlopp och de har tillsammans en negativ påverkan på vattnens status. Stora delar av STO:s kustvattenområden ingår i EU:s Natura 2000-nätverk och utgörs även av naturreservat eller naturvårdsområden där övergödning är en faktor som innebär negativ påverkan på de värden som områdesskydden ska värna.

Stenungsund

I Stenungsund finns det cirka 3 200 små avloppsanläggningar dimensionerade för 1–5 hushåll, 5–25 personekvivalenter, pe. Det finns i kommunen 21 anläggningar dimensionerade för 26–1 999 pe, varav tre är kommunala avloppsreningsverk. De kommunala vatten- och avloppsledningsnäten täcker stora delar av centralorten Stenungsund, Stora Höga, Jörlanda, Ödsmål, Ucklum samt Svenshögen.

Stenungsunds kommun har cirka 27 000 invånare och befolkningen förväntas öka framöver. Stenungsund är till skillnad från Tjörn och Orust ingen typisk sommarkommun eftersom befolkningsökningen är begränsad sommartid.

Markförhållandena i Stenungsund består till stor del av berg och lera, med inslag av områden med sandig mark eller isälvsediment. I de nordöstra delarna av kommunen finns större områden med sandig mark som kan vara lämpliga för infiltration.

Tjörn

I Tjörns kommun finns det omkring 3 500 små avloppsanläggningar dimensionerade för 1–5 hushåll,

5–25 pe. Det finns ett femtiotal anläggningar dimensionerade för 26–1 999 pe.

De kommunala vatten- och avloppsledningsnäten är framför allt utbyggda i tätorterna på västra Tjörn samt i Kållekärr, Myggenäs och Höviksnäs.

Tjörn har cirka 16 000 invånare. Det finns ett stort antal fritidsboenden, befolkningen tredubblas sommartid och bostadsbebyggelsen är spridd. Det finns ett fåtal områden som bedöms vara glest bebyggda och de enskilda vattentäkterna ligger därför relativt tätt.

Då markförhållandena i större delen av kommunen utgörs av lera och berg i dagen och inte genomsläppliga jordar med sand- eller grusavlagringar saknas nästan helt förutsättningar för infiltration.

Orust

I Orust kommun finns det mellan 7 500 och 8 000 små avloppsanläggningar dimensionerade för 1–5 hushåll, 5–25 pe. Det finns 16 anläggningar dimensionerade för 25–1 999 pe, varav sju är kommunala avloppsreningsverk.

En större utbyggnad av det kommunala ledningsnätet pågår och avloppsreningsverket i Ellös byggs ut och kompletteras med kväverening för att kunna ta emot avlopp från stora delar av Orust. Det medför att flera av de kommunala avloppsreningsverken kommer att avvecklas. Utsläppen flyttas från mer känsliga områden till Ellösefjorden som bedöms vara mindre övergödningsskäligt.

Orust kommun har drygt 15 000 invånare och periodvis under sommaren flerdubblas befolkningen. Det finns cirka 5 000 fritidsbostäder.

Orust består mest av berg med inslag av lera i dalgångarna, större sedimentavlagringar saknas vilket innebär att det nästan helt saknas förutsättningar för infiltrationsanläggningar.

Dricksvattensituationen i STO-området

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel. Dricksvattensituationen är på flera platser i området ansträngd. Sveriges geologiska undersökningar, SGU, har bedömt att hela Tjörns kommun samt stora delar av Orust och Stenungsunds kommuner ligger inom områden som bedöms ha mindre goda möjligheter till uttag av grundvatten ur berggrunden. Det är något som medför en sårbar situation både för enskilda brunnar och kommunala grundvattentäkter. Det är därför viktigt att hushålla med vatten året om och inte bara under högsommaren. För att säkra upp vattenförsörjningen för en växande befolkning och för att skapa ett mer robust vattenförsörjningssystem har Stenungsunds kommun tecknat avtal med Kungälv kommun för en överföringsledning från Göta Älv. Även Tjörns kommun kommer förvärva vatten från Göta Älv, detta genom avtal med Stenungsunds kommun och en överföringsledning mellan kommunerna. Orust kommun har ett avtal med Uddevallas kommun för att säkerställa vattentillgången för kommunens invånare, framförallt i händelse av avbrott i den egna dricksvattenproduktionen.

Klimatförändringar, torra, översvämningar och föroreningar bland annat från små avlopp hotar tillgången på rent vatten. För att säkra en trygg dricksvattenförsörjning behöver yt- och grundvatten skyddas mot bland annat överuttag, smittoämnen samt närsalterna kväve och fosfor.

Enskilda kustnära dricksvattentäkter riskerar att drabbas av saltvatteninträngning när uttaget ökar i samband med att fritidsfastigheter omvandlas till åretruntbostäder samt vid nybyggnationer utanför kommunalt VA-verksamhetsområde. Risken för saltvatteninträngning

finns inte bara i kustnära områden utan även längre in på land där vattenmagasin med relik saltvatten, från den tiden fastlandet var havsbotten, punkteras vid borrning av nya dricksvattenbrunnar. Grundvattnet skyddas bättre i områden med lera än områden med berg, där det saknas skyddande jordlager och risken för läckage av föroreningar till grundvattnet därför är större.

Vattenskyddsområden i STO

Vattenskyddsområden för större vattentäkter avser att säkra tillgången på dricksvatten för ett större antal människor.

I Orust kommun finns det två kommunala vattentäkter, ytvattentäkten Rödsvattnet och grundvattentäkten Korskillan som båda ligger inom vattenskyddsområden. Det finns ytterligare två vattenskyddsområden, Vindön och Kattevik med vatten för enskild dricksvattenförsörjning.

I Stenungsunds kommun finns det två kommunala vattentäkter, ytvattentäkten Stora Hällungen och grundvattentäkten i Grössbyn, båda ligger inom vattenskyddsområden.

I Tjörns kommun finns det en större kommunal dricksvattentäkt, Bö tjärn som ligger inom Tolleby vattenskyddsområde. Det finns även ett vattenskyddsområde i Ångeviken för enskild dricksvattenförsörjning.

Klimatanpassning

Med dagens klimatförändringar och de som väntas i framtiden ändras förutsättningarna för hela samhällen. Översvämningar, stigande havsnivåer, skred och ras är exempel på klimatförändringar som kan påverka små avlopp. Mest utsatta är de avloppsanläggningar som ligger i högexploaterade områden med sämre förutsättningar för anläggande av små avlopp. Om en avloppsanläggning svämmer över sprids orenat avloppsvatten till omgivningen vilket kan få negativa miljökonsekvenser, orsaka smittspridning och skador på byggnader.

Variationer i grundvattennivåerna kan ändra flödesriktningen för grundvattnet, något som kan bli problematiskt då även spridningsmönstret av eventuella föroreningar ändras, eller när områden drabbas av intensiv nederbörd. När marken blir vattenmättad binds föroreningar sämre, det kan leda till att dessa sprids till omgivning och/eller grundvatten. Detta kan leda till problem i områden med små avlopp och enskilda vattentäkter.

Transporter

Slamtömning av små avlopp så som slutna tankar, slamavskiljare och reningsverk sker vanligen med tunga fordon. Den miljöbelastning som transportererna innebär ska vägas in i den totala bedömningen av miljöpåverkan från små avlopp. I STO-området är det relativt korta avstånd mellan de små avloppsanläggningarna och mottagande avloppsreningsverk jämfört med Sverige som helhet. Antalet tömningar varierar däremot mellan olika typer av avloppslösningar och därför kan miljöpåverkan bli större för avloppslösningar som behöver tömmas flera gånger per år.

Vid val av avloppsanläggning behöver en avvägning göras mellan recipientens känslighet, resurshushållning såsom låg vattenförbrukning samt behovet av transporter.

Olika tekniska lösningar kan bidra till en minskad miljöpåverkan från transporter, såsom fordon som kör på mer miljövänligt bränsle, reningsteknik med slamförtjockare, tömningsteknik med slamavvattning eller kortare transportsträckor genom lokalt omhändertagande av slam. Även

möjligheten till behovsanpassade slamtömningsintervall för olika avloppsanläggningar kan bidra till att minska miljöpåverkan genom färre transporter.

Lagar, bestämmelser och mål

Lagstiftning, regler och riktlinjer ligger tillsammans med olika myndigheters vägledningar och domar som grund för den bedömning som görs av små avlopp. De viktigaste styrdokumenterna är:

- Miljöbalken (1998:808)
- EU:s vattendirektiv (2000/60/EG)
- Vattenförvaltningsförordning (2004:660)
- Sveriges miljökvalitetsmål, FN:s globala mål
- Föreskrifter för vattenskyddsområden
- Föreskrifter för naturskyddsområden, naturreservat samt bevarandeplaner för Natura 2000-områden
- Förordning (2001:554) om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten
- Kommunernas lokala föreskrifter för skydd av människors hälsa och miljön
- Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållsspillvatten

Även Vattenmyndighetens Vatteninformationssystem Sverige, VISS, används för inhämtande av information om områdets ekologiska status.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormerna för vatten beskriver den kvalitet en vattenförekomst ska ha nått vid en viss tidpunkt. Vattenförekomsten får således inte påverkas av en verksamhet på så sätt att kvaliteten blir sämre än den status som anges i normen. Det är Vattenmyndigheten som beslutar om miljökvalitetsnormerna.

Berörda kommuner är skyldiga att se till att normerna följs exempelvis vid planering för användningen av mark- och/eller vattenområden, genom att förstärka tillsyn och rådgivning samt att ställa krav på minskade utsläpp.

Kvalitetskrav på vattenområdena i STO-området innebär att God ekologisk status ska ha uppnåtts senast 2027 eller, för vissa vattendrag, 2033. Nyttillkomna utsläpp av avloppsvatten innehållande näringsämnen kan medföra en försämring av den ekologiska statusen i de känsliga områdena i STO och medföra att miljökvalitetsnormerna inte uppnås.

Globala mål

Sedan 2015 är det totalt 193 länder som antagit och formulerat de globala målen. De mål som är särskilt relevanta för små avlopp är:

- Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla,
- Mål 14: Hav och marina resurser,
- Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald.

Nationella miljökvalitetsmål

Sveriges riksdag har sedan 1999 antagit 16 miljökvalitetsmål. Miljömålen fungerar som vägledning för hela samhällets miljöarbete, det vill säga för myndigheter, länsstyrelser, kommuner, näringslivet och andra aktörer. Hela samhället behöver arbeta för att nå dessa mål. Det finns sju miljömål som är särskilt relevanta för arbetet med små avlopp:

- Ingen övergödning,
- Hav i balans samt levande kust och skärgård,

- Levande sjöar och vattendrag,
- Grundvatten av god kvalitet,
- Myllrande våtmarker,
- Giffri miljö,
- God bebyggd miljö.

Nationell tillsynsstrategi

En ny nationell tillsynsstrategi har tagits fram i samverkan mellan Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten. Strategin är ett verktyg för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn. Strategin innehåller olika fokusområden med effektmål, för små avlopp gäller följande effektmål:

- De kommunala tillsynsmyndigheterna har större precision i att välja ut och bedriva tillsyn på de avloppsanläggningar som medför störst risk för negativ påverkan på hälsa och/eller miljö. Det betyder att tillsynen av små avloppsanläggningar blir bättre anpassad till avloppsanläggningens geografiska placering och tekniska lösning.
- Tillsynen leder till att de små avloppsanläggningarna får en minskad miljö- och hälsopåverkan.

Tillämpning

Vid tillämpning av denna policy bedöms kommunerna kunna säkerställa minskad miljöpåverkan från små avlopp genom begränsade utsläpp av de övergödande ämnena fosfor och kväve. Begränsade utsläpp av närsalter är en förutsättning för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas i enlighet med Åtgärdsprogram för vatten 2021–2027, Västerhavets vattendistrikt.

Tillämpningen av policyn förväntas även leda till en minskad risk för olägenheter ur hälsoskyddssynpunkt.

Genom tillämpning av gemensam policy och riktlinjer får de kommunala tillsynsmyndigheterna större precision i att välja ut och bedriva tillsyn över de avloppsanläggningar som medför störst risk för negativ påverkan på hälsa och miljö. Tillsynen bedöms leda till att de små avloppsanläggningarna på sikt har en mindre hälso- och miljöpåverkan, detta i linje med den nationella tillsynsstrategin.

Sökanden ska i ansökan med god dokumentation kunna visa att anläggningen har kapacitet att klara de reningskrav som behöver ställas på platsen. Nedanstående reningskrav gäller vid prövning av ansökan om nya avloppsanläggningar, oavsett om avloppsanläggningen ska ersätta en befintlig anläggning eller om fastigheten inte tidigare haft en avloppsanläggning. En bedömning av reningskraven ska alltid göras i varje enskilt fall utifrån förhållandena på den specifika platsen. Även en rimlighetsavvägning ska göras i varje enskilt fall där kostnad ställs mot miljönytta.

Hög skyddsnivå

I början av 2010-talet beslutade STO-kommunerna, utifrån det aktuella vattenområdets känslighet, att krav på hög skyddsnivå för avloppsrening ska gälla, både avseende miljöskydd och hälsoskydd. Det är fortsatt relevant att tillämpa hög skyddsnivå som lägsta reningskrav i hela området vid ändring av befintliga avloppsanläggningar samt för nya avloppsanläggningar. Undantag kan dock göras om en bedömning av förutsättningarna i det enskilda fallet medger det.

Hög skyddsnivå avseende miljöskydd

Hög skyddsnivå avseende miljöskydd syftar till att minska utsläpp av övergödande och syreförbrukande ämnen från framför allt WC-vatten. För att en avloppsanläggning belastad med WC och bad-, disk- och tvättvatten, BDT, ska klara hög skyddsnivå avseende miljöskydd behöver följande funktionskrav uppfyllas:

- minst 90 % reduktion av totalfosfor
- minst 90 % reduktion av organiska syreförbrukande ämnen, BOD₇
- minst 50 % reduktion av totalkväve

Hög skyddsnivå avseende hälsoskydd

Hög skyddsnivå avseende hälsoskydd syftar till att skydda dricksvatten och minimera smittspridning via avloppsvatten. Utsläpp av avloppsvatten får inte medverka till en väsentligt ökad risk för smitta genom förorening av dricksvatten eller badvatten och inte heller till annan olägenhet, till exempel lukt. Avloppsvatten innehåller bakterier och smittämnen som kan förorena dricksvattenbrunnar och ytvatten. En avloppsanordning måste därför alltid kunna reducera bakterier på ett tillförlitligt vis.

Särskild skyddsnivå

I särskilt känsliga områden kan det krävas en högre skyddsnivå än hög skyddsnivå, här kallad särskild skyddsnivå. Bedömningen om ett område är särskilt känsligt utgår från intilliggande vattenområdets ekologiska status samt känslighet och/eller ökat skyddsbehov avseende hälsoskydd. Det vill säga vattnets känslighet för övergödning och/eller skydd av dricksvattentäkter och badvatten.

Särskilt känsliga områden kan vara exempelvis Natura 2000-områden, vattenskyddsområden, grunda havsvikar eller andra skyddsvärden, såsom förekomst av ålgräsängar, musselvatten eller lax-, öring- och/eller ålförande vattendrag.

I dessa särskilt känsliga områden kan det krävas ett extra reningssteg, en bedömning görs i varje enskilt fall.

Otillgängliga områden

På öar utan broförbindelse och andra otillgängliga områden, där en slambil inte kan komma fram, bör inte installation av WC tillåtas. Tillstånd för BDT-rening kan tillåtas under förutsättning att sökanden kan redovisa möjlighet till eget omhändertagande av slam på ett hälso- och miljömässigt godtagbart vis. Även för installation av toalett behöver sökanden visa att latrin eller aska kan omhändertas på ett tillfredsställande vis.

Möjlighet till källsortering och eget omhändertagande av avfall

En effektiv åtgärd för att uppnå en förbättrad resurshushållning är att återföra näringsämnen till odlingsmark, vilket kan ske genom kretsloppssystem. Genom kretsloppssystemet sker en minskad övergödning. För att det ska fungera behövs system för insamling, behandling och lagring. När ett fungerande kretsloppssystem finns etablerat separeras de olika avfallsfraktionerna så som WC- och BDT-vatten.

Om förutsättningar finns kan fastighetsägaren själv ta hand om avfallet från avloppsanläggningen, såsom till exempel latrin eller slam från slamavskiljaren. Detta förutsätter att fastighetsägaren kan redovisa att ett lokalt kretslopp kan ombesörjas på ett hälso- och miljömässigt tillfredsställande vis.

Vid nybyggnation rekommenderas att byggnaden byggs med två avloppsrör, ett för WC och ett för BDT. Detta för att maximera framtida valmöjligheter samt möjliggöra för eventuell källsortering av toalettavfall i kretsloppssystem.

Tillsyn av små avlopp

Vid inventering och tillsyn av små avloppsanläggningar är fokus på att åtgärda de sämsta avloppen först. Tillsyn och inventering ska prioriteras i de områden som bedöms särskilt känsliga. Vid tillsyn prioriteras i första hand fastigheter där avloppsanläggning för rening av WC-vatten saknas. Eller där tekniken inte medger en tillräckligt god rening ur hälsoskyddssynpunkt eller i förhållande till omgivningens känslighet avseende miljöskydd. Avloppsanläggningar som inte klarar hög skyddsnivå avseende hälsoskydd prioriteras vid misstanke om olägenhet för människors hälsa.

Vid tillsyn och inventering av befintliga små avlopp görs bedömningen om vilken miljö- och hälsoskyddsmässig påverkan utsläppet kan ha snarare än om anläggningen klarar hög skyddsnivå. Krav ställs i förhållande till miljönyttan, recipientens känslighet, hälsoskyddsbehovet och till vad som är ekonomiskt rimligt. Det innebär att en anläggning som fungerar väl, inte uppvisar brister som försämrar anläggningens hållbarhet, och inte medför risk för olägenhet för människors hälsa eller betydande risk för miljön, kan bedömas vara godtagbar, trots att den inte klarar hög skyddsnivå.

Ett avloppstillstånd innebär en rättighet med visst juridiskt skydd. För en befintlig avloppsanläggning som bedömts ha en godtagbar funktion, kan krav på ytterligare reningssteg medföra orimliga kostnader i förhållande till miljönyttan. Vid tillståndsprövning för en helt ny avloppsanläggning eller vid tillsyn av en avloppsanläggning som saknar tillstånd, kan det däremot vara rimligt att ställa krav på att reningen ska kunna uppnå hög skyddsnivå.

Om avloppsanläggningen bedöms vara så bristfällig att den behöver göras om ska den nya anläggningen kunna klara hög skyddsnivå både avseende hälsoskydd och miljöskydd, om inte förutsättningarna i det enskilda fallet medger något annat.

Vilken teknisk avloppslösning som bedöms lämplig beror på den befintliga byggnadens konstruktion och vad som kan anses vara rimligt ur ett ekonomiskt perspektiv. I befintliga byggnader där WC- och BDT-vatten leds samman innebär det vanligen att det inte krävs någon uppdelning av avloppets olika fraktioner i två ledningssystem.

Kommunernas små avloppsanläggningar behöver inventeras och dessa uppgifter ska regelbundet uppdateras.

Vid tillsyn av små avlopp samt vid tillståndsprövningen för nya avlopp behöver även hänsyn tas till klimatförändringar så som översvämningar och förhöjda havsnivåer.

STO-kommunerna behöver identifiera vilka små avloppsanläggningar i respektive kommun som riskerar att översvämmas för att sedan informera och föra dialog med berörda fastighetsägare.

Kartbilagor

Policyn innefattar tre kartbilagor:

Bilaga 1 – Skyddsnivåer,

Bilaga 2 – Ekologisk vattenstatus,

Bilaga 3 – Skyddade och känsliga områden.

Kommentar [LL1]: Tidigare formulering: bör

Bilaga 1 – Skyddsnivåer

Kartan beskriver översiktligt vilka skyddsnivåer som kan gälla inom STO-området. Skyddsnivån avgör vilka krav som ställs på rening av avloppsvattnet. I områden som är extra känsliga kan det krävas särskild skyddsnivå, med högre krav på rening av avloppsvattnet. En bedömning görs i varje enskilt fall av vilken skyddsnivå som ska gälla på den aktuella platsen, beroende på de lokala förutsättningarna. Det innebär att det kan ställas krav på särskild skyddsnivå även utanför det streckade området samt ställas krav på hög skyddsnivå innanför det streckade området.

I anslutning till känsliga bäckar och åar kan högre krav på rening av utsläpp från avloppsanläggningar komma att ställas. Lax-, öring- och/eller ålförande vattendrag samt vattendrag som mynnar i vattenområde/havsområde med mindre god ekologisk status är exempel på känsliga vattendrag.

Bilaga 2 – Vattnets ekologiska status

I databasen VISS finns en samlad bedömning av den ekologiska, kemiska och kvantitativa statusen för alla Sveriges större sjöar, vattendrag, grundvatten och kustvatten.

Den ekologiska statusen i ett vattendrag/vattenområde är ett mått på vattenförkomstens tillstånd, hur ett vatten mår och är vägledande vid bedömningen av vilken skyddsnivå som ska gälla inom ett avrinningsområde.

Statusklassningen ger en representativ bild av vattenförkomstens tillstånd samt en riskbedömning som kan användas för att avgöra konsekvenserna i miljön av en verksamhets påverkan.

Bedömningen av den ekologiska statusen grundas på biologiska kvalitetsfaktorer som beskriver växt- och djurlivet i vattenförkomsten. Om en betydande påverkan identifierats för ett vatten ska de kvalitetsfaktorer som är känsligast för just denna påverkan användas för att bedöma konsekvenserna i vattenmiljön. Utgångspunkten är att god status ska uppnås och att statusen inte får försämrats. Målet är att uppnå en acceptabel nivå av påverkan där ekosystemets struktur och funktion inte är väsentligt förändrade jämfört med en opåverkad vattenförkomst av samma typ.

Statusen i ytwater bedöms i en femgradig skala, hög, god, måttlig, otillfredsställande eller dålig status.

Bilaga 3 – Skyddade områden

Naturresevat och Natura 2000-områden är skyddade enligt miljöbalken. I föreskrifter och bevarandeplaner för naturresevat samt Natura 2000-områden finns det reglerat hur användningen av dessa mark- och vattenområden får ske. Syftet kan vara att bevara biologisk mångfald, skydda värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Beroende på syftet kan hänsyn behöva tas vid bedömningen av lämpliga avloppslösningar.

Inom STO-området finns det skyddade vattenområden med miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten. Syftet med dessa skyddade områden är att skydda eller förbättra kvaliteten på de vatten där fiskar lever eller skulle kunna leva samt trygga kvaliteten på de musslor och snäckor som odlas för konsumtion i kust- och havsvatten.

Lax-, öring- och/eller ålförande vattendrag, ålgräsängar och grunda havsvikar är exempel på områden som är känsliga för utsläpp av avloppsvatten där det kan vara aktuellt med högre krav på rening. Det saknas idag heltäckande kartor över ålgräsutbredningen i STO-området så en bedömning behöver göras i varje enskilt fall.

Förvalta policyn

Säkerställa styrdokument

Dokumentansvarig chef i förvaltningen ansvarar för att verksamheten arbetar i enlighet med gällande styrdokument, har en rutin, att styrdokument är aktuella och publiceras på rätt vis. Dokumentansvarig chef har också ansvar för att medarbetarna är informerade om gällande styrdokument.

Policyn ska revideras en gång per mandatperiod eller i samband med förändringar i tillämplig lagstiftning.

Bilagor

Bilaga 1 – Karta: Skyddsnivåer,

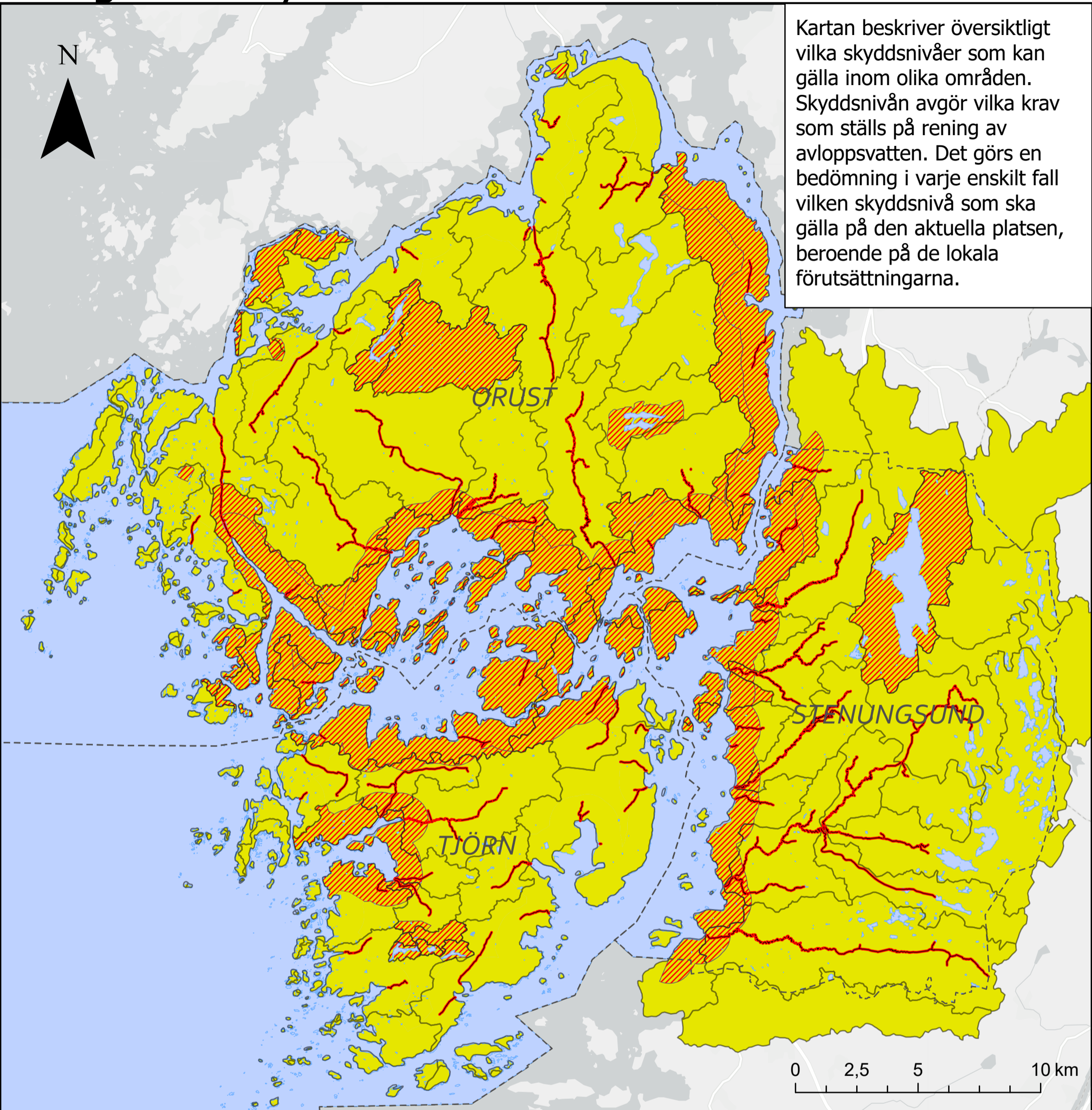
Bilaga 2 – Karta: Ekologisk vattenstatus,

Bilaga 3 – Karta: Skyddade och känsliga områden.

Policyn har medfinansierats genom statligt stöd till lokala vattenvårdsprojekt förmedlade av Västra Götalandsregionen.

Bilaga 1 - Skyddsnivåer

Teckenförklaring

 Hög skyddsnivå

 Särskild skyddsnivå

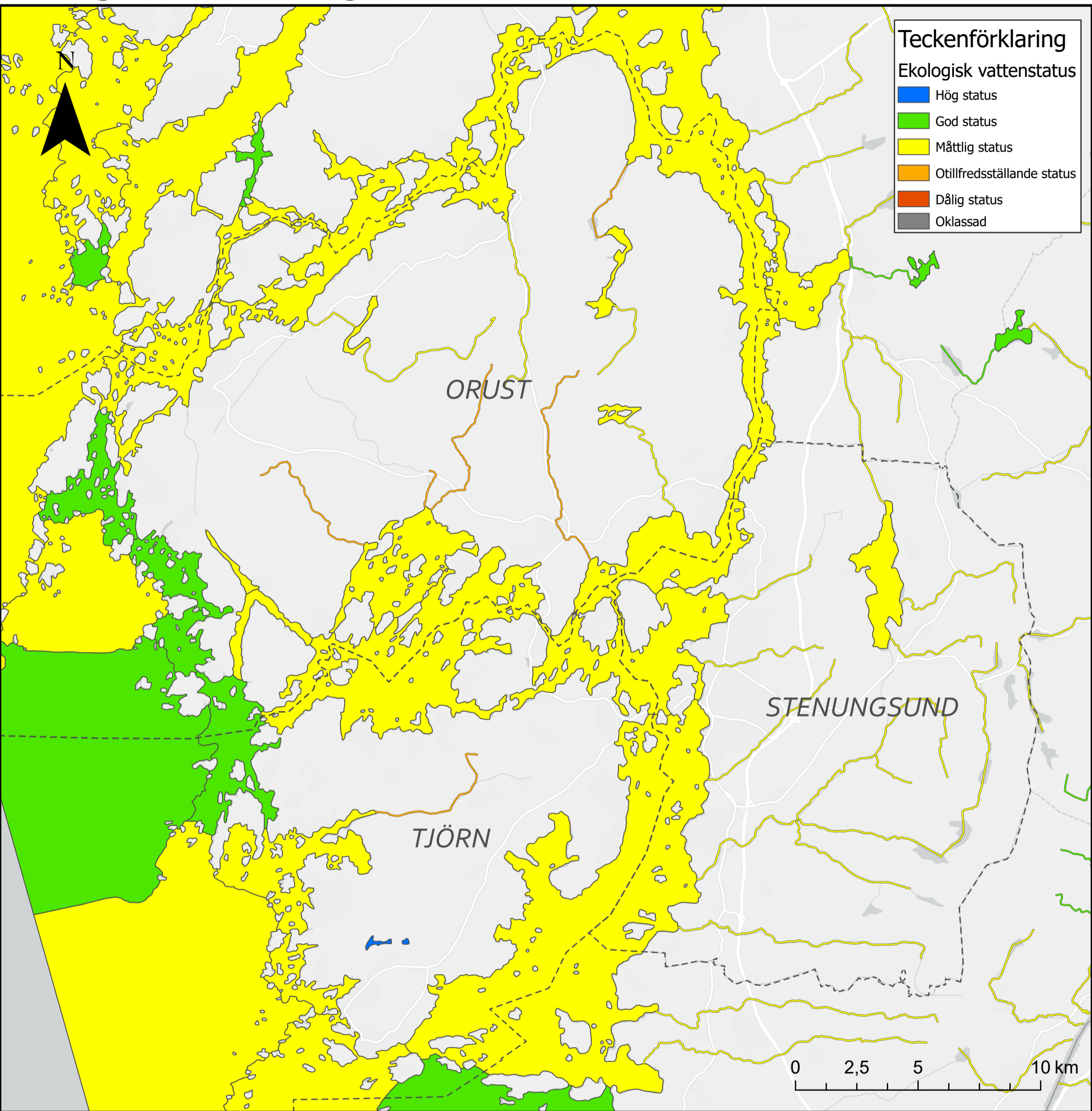
 Vattendrag

Hög skyddsnivå för miljöskydd och hälsoskydd gäller generellt i alla tre kommuner.

I områden som är extra känsliga kan det krävas särskild skyddsnivå, en skyddsnivå med högre krav på rening av avloppsvatten. Extra känsliga områden kan exempelvis vara Natura 2000-områden, vattenskyddsområden eller områden där den ekologiska statusen bedöms vara sämre än god. Extra känsliga ur hälsoskyddssynpunkt är områden där det finns enskilda vattentäkter, badplatser eller musselodlingar.

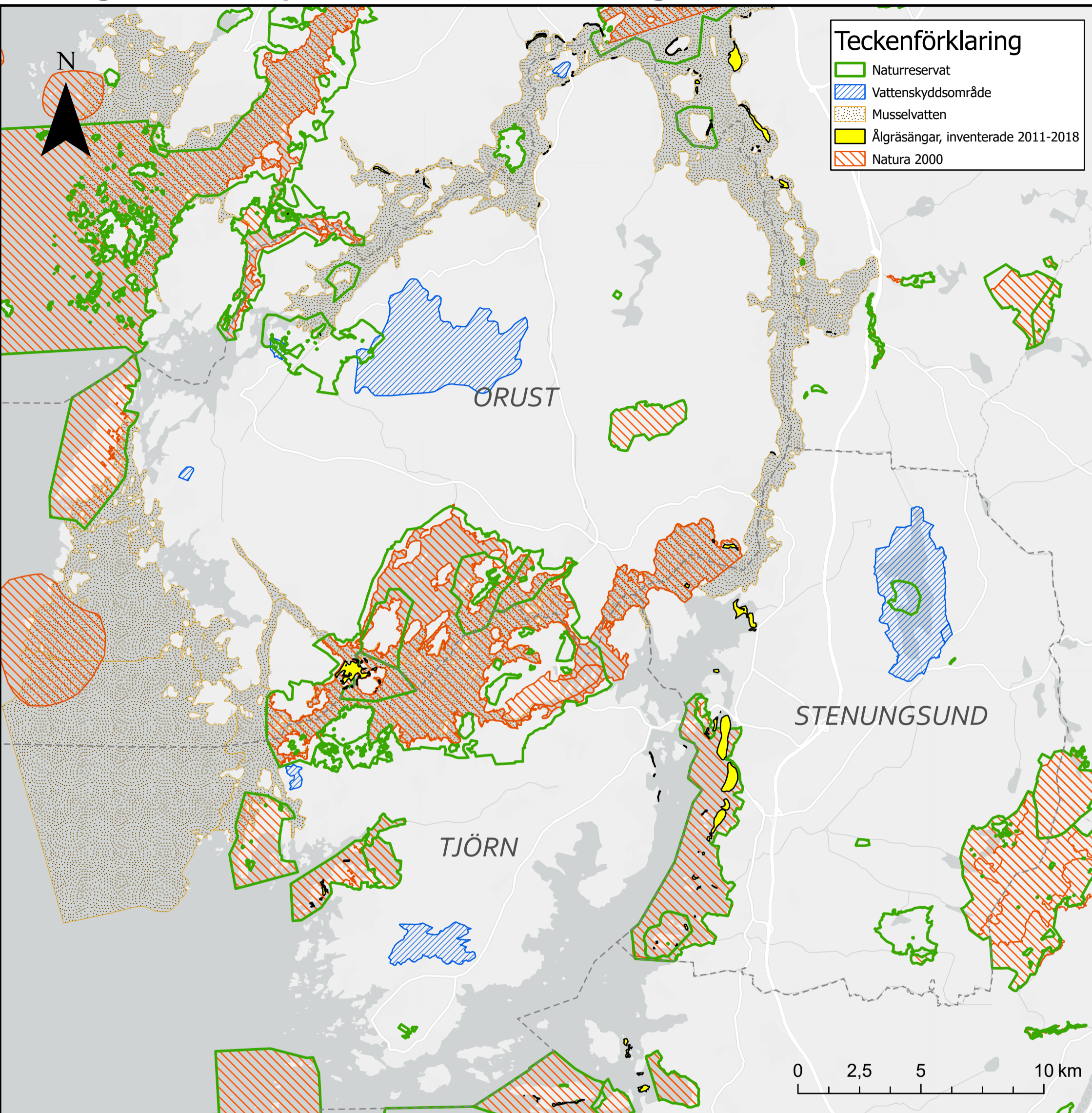
Exempel på känsliga vattendrag är sådana som mynnar i vattenområden vilka ingår i Natura 2000-områden, vattenområden med mindre god ekologisk status eller lax-, öring- och/eller ålförande vattendrag.

Bilaga 2 - Ekologisk vattenstatus

I databasen Vatteninformationssystem Sverige, VISS, finns en samlad bedömning av den ekologiska, kemiska och kvantitativa statusen för alla Sveriges större sjöar, vattendrag, grundvatten och kustvatten. Den ekologiska statusen i ett vattendrag/vattenområde är ett mått på hur ett vatten mår och är vägledande vid bedömningen av vilken skyddsnivå som ska gälla inom ett avrinningsområde. Utgångspunkten är att god status ska uppnås och att statusen inte får försämrats.

Bilaga 3 - Skyddade och känsliga områden

Naturreservat och Natura 2000-områden är skyddade enligt miljöbalken. Inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden fastställs i föreskrifter och bevarandeplaner för området. Syftet kan vara att bevara biologisk mångfald, skydda värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Beroende på syftet kan hänsyn behöva tas vid bedömningen av lämpliga avloppslösningar.

Vattenskyddsområden för vattentäkter avser att säkra tillgången på dricksvatten för ett större antal människor. Vid bedömningen av lämpliga tekniska lösningar för avloppsrening behöver hänsyn tas till intilliggande vattentäkter eftersom utsläpp från avlopp kan påverka dricksvattenkvaliteten.

Inom STO-området finns det skyddade vattenområden med miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten. Syftet med dessa skyddade områden är att skydda eller förbättra kvaliteten på de vatten där fiskar lever eller skulle kunna leva samt trygga kvaliteten på de musslor och snäckor som odlas för konsumtion i kust- och havsvatten.

Lax- öring- och/eller ålförande vattendrag, ålgräsängar och grunda havsvikar är exempel på områden som är känsliga för utsläpp av avloppsvatten där det kan vara aktuellt med högre krav på rening. Det saknas idag heltäckande kartor över ålgräsutbredningen i STO-området så en bedömning behöver göras i varje enskilt fall.

Stenungsunds
kommun

TJÖRNS
kommun

Orust kommun

Riktlinjer för små avlopp

För Stenungsunds, Tjörns och
Orusts kommuner

Dokumenttyp Regler	Antagen av Kommunstyrelsen	Antagande dnr, beslutsparagraf (första beslutsdatum) KS/xxxx:NNNN § NNN (xxxx-xx-xx)
Giltighetstid fr. o. m. – t. o. m. 20xx-xx-xx - Gäller tills vidare	Dokumentansvarig i förvaltningen Sektorchef xxxx	Senast reviderad dnr, beslutsparagraf (beslutsdatum) KS/20xx:NNNN § NNN (201x-xx-xx)
Gäller för målgruppen Sektor xxxxx	Kontakt om styrdokumentet Kommunförvaltningens stab, telefon 0304-33 40 00 e-post: kommun@orust.se	

Innehåll

Riktlinjernas syfte, mål, omfattning och målgrupp	3
Detta regleras inte av riktlinjerna.....	3
Relaterade styrdokument	4
Bakgrund	4
Gemensamma styrdokument samt rutin för STO-kommunerna	4
Tillämpning	4
Information och rådgivning	4
Tillämpning vid tillsyn	4
Händelsestyrd tillsyn	5
Tillämpning vid provning	5
Hög skyddsnivå avseende miljöskydd	6
Avvikelser från hög skyddsnivå avseende miljöskydd	6
Hög skyddsnivå avseende hälsoskydd.....	7
Särskild skyddsnivå	7
Särskild skyddsnivå avseende miljöskydd.....	7
Särskild skyddsnivå avseende hälsoskydd.....	8
Val av avloppslösning	9
Skillnad i kravställning för WC-utsläpp	9
Tekniska lösningar för små avlopp	9
Markbaserad rening	9
Minireningsverk.....	10
Sluten tank	10
Fosforrening.....	10
Kväverening	11
Utsläppspunktens utformning och lokalisering.....	11
Robust avloppsanläggning.....	11
Klimatförändringarnas påverkan på små avlopp.....	12
Krav på funktionsredovisning	12
Eget omhändertagande av avfallsfraktioner	12
Olika hämnings- och tömningsintervall	13
Åtgärder som inte kräver tillstånd eller anmälan	13
Förvalta riktlinjerna	14
Säkerställa styrdokument.....	14
Bilagor	14

Riktlinjernas syfte, mål, omfattning och målgrupp

Syftet med riktlinjerna är att skapa en gemensam tolkning av de regler och krav som finns för att skydda människors hälsa och miljön.

Målet med riktlinjerna är att

- handläggningen ska ske med gemensamma bedömningsgrunder i de tre kommunerna,
- ge en ökad tydlighet för målgruppen, det vill säga för fastighetsägare, medborgare, sökande, avloppsentreprenörer verksamma i STO-området (Stenungsund, Tjörn och Orust), handläggare samt beslutande i nämnd, kommunstyrelse och kommunfullmäktige,
- möjliggöra effektivare handläggning,
- underlätta för kommuninvånarna att göra ett medvetet och hållbart val av avloppsanläggning.

Riktlinjerna reglerar prövning av små avloppsanläggningar dimensionerade för 5–200 personekvivalenter, pe, samt tillsyn av små avloppsanläggningar dimensionerade för 5–25 pe.

Detta regleras inte av riktlinjerna

Riktlinjerna berör inte

- fastigheter anslutna till det kommunala VA-nätet som omfattas av Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster,
- prövning av avloppsanläggningar dimensionerade för > 200 pe, detta regleras av Miljöprövningsförordning (2013:251),
- tillsyn av avloppsanläggningar som är dimensionerade för 26–1 999 pe.

Relaterade styrdokument

Relaterat styrdokument är *Policy för små avlopp för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner*.

Bakgrund

I STO-området finns ett stort antal små avloppsanläggningar vars utsläpp i ett större sammanhang har en betydande påverkan på områdets vattenområden, det vill säga hav, sjöar och vattendrag. Lokalt kan det även finnas risk för olägenhet för människors hälsa.

De geologiska förutsättningarna i STO-området gör att utsläpp av avloppsvatten i många fall har en kort tillrinningstid till recipient oavsett om det är till hav, sjö eller vattendrag. Havsområdena i STO är tydligt påverkade av övergödning. Större delen av vattenområdena har måttlig eller otillfredsställande ekologisk status, se bilagan *Ekologisk vattenstatus*.

Gemensamma styrdokument samt rutin för STO-kommunerna

Framtagandet av gemensamma styrdokument samt rutiner för STO-kommunerna förväntas leda till en likvärdig arbetsmetodik, gemensamma administrativa verktyg, mallar samt mer effektiv handläggning med kortare handläggningstider. Gemensamma riktlinjer och rutiner väntas även leda till en effektivare tillsyn och åtgärdstakt avseende bristfälliga avloppsanläggningar. Det kommunövergripande arbetet leder även till en större mängd samlad information, till såväl fastighetsägare, entreprenörer och kollegor samt bidrar till ökad kompetens inom kommunerna.

Kombinationen av rådgivning och inventering förväntas bidra till en ökad förståelse hos fastighetsägare för hur deras avlopp påverkar deras närmiljö samt recipient vilket förväntas öka deras vilja att åtgärda bristfälliga avlopp. Något som i förlängningen kan påverka kommunens åtgärdsarbete i en positiv riktning.

Kommunerna förbereder sig för riskbaserad tillsyn av små avlopp genom att införa ett system för digital registrering av avloppsanläggningar.

Tillämpning

Vid tillämpning av dessa riktlinjer bedöms kommunerna kunna säkerställa minskad miljöpåverkan från små avlopp genom begränsade utsläpp av de övergödande ämnena fosfor och kväve. Begränsade utsläpp av närsalter är en förutsättning för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas i enlighet med Åtgärdsprogram för vatten 2021–2027, Västerhavets vattendistrikt.

Information och rådgivning

För att kunna hjälpa fastighetsägare och entreprenörer i frågor gällande små avlopp erbjuder respektive kommuns tillsynsmyndighet rådgivning. De kommunala tillsynsmyndigheterna bedriver dock myndighetsutövning och kan därför inte rekommendera vilken avloppsanläggning som ska väljas eller vilken placering som är lämplig för anläggningen. Den kommunala tillsynsmyndigheten kan informera om bland annat områdesskydd, godkända anläggningar, avlopps lösningar som finns på marknaden samt uppgifter om entreprenörer som anlägger små avlopp i området. Handläggare ska ge information och hjälp med vilka uppgifter som behöver inkomma för att ansökan/anmälan om små avlopp ska kunna handläggas. Rådgivningen utgår från tillgängliga fakta och rådgivningen ska vara saklig och opartisk.

Tillämpning vid tillsyn

Tillsyn behöver utföras för att säkerställa de små avloppsanläggningarnas funktion och rening men också för att minska dess negativa påverkan på människors hälsa samt miljön.

Som ett första steg i tillsynen görs en inventering av de små avlopp som finns i den aktuella kommunen. Efter beslut om vilka fastigheter som ska inventeras brukar den kommunala tillsynsmyndigheten göra en arkivinventering och undersöka vad för avloppsrelaterad information som finns om respektive fastighet. Om information saknas eller om det finns andra frågor skickas det vanligtvis ut en enkät till aktuella fastighetsägare. I enkäten ställs frågor om vatten- och avloppsförhållandena på fastigheten. Fastighetsägarnas enkätsvar bidrar till det fortsatta arbetet med tillsyn samt ger en överblick av vatten- och avloppssituationen i kommunerna. Efter arkivinventering och eventuell enkätundersökning görs en preliminär bedömning av avloppsanläggningen, om den lever upp till gällande lagstiftning eller ej. Efter bedömningen informeras fastighetsägarna om deras avlopp behöver åtgärdas eller ersättas. Det kan i samband med detta bli aktuellt med tillsyn på plats för att göra en bedömning av avloppsanläggningen. Det är fastighetsägaren, även kallad verksamhetsutövaren, som enligt lag ansvarar för att dennes enskilda avlopp fungerar som det ska och har en godtagbar rening.

Inventering, tillsyn och åtgärdande av bristfälliga avloppsanläggningar bidrar till att nå flera nationella miljökvalitetsmål samt globala mål. Arbetet för att nå dessa mål sker genom en minskad belastning av närsalter samt fekala föroreningar till både närområde och recipient. En förbättrad status i våra vattenområden ger även en samhällsnytta gentemot medborgare och för pågående/framtida vattenbruk, så som till exempel alg-, fisk- och musselodlingar.

Övergödning orsakar förändringar i ekosystem och leder bland annat till algbloomning och försämrade syresättning av bottenvattnet. Syrefria botten genererar i sin tur ytterligare övergödning då fosfor som tidigare varit bunden i botten sedimentet frigörs vid syrefria förhållanden. En minskning av övergödande ämnen har flera positiva effekter. Det gynnar sjöar och vattendrags naturliga produktionsförmåga, bevarar den biologiska mångfalden och resulterar i en god resurshushållning. Även grundvattnet behöver skyddas för att kunna säkra tillgången till dricksvatten men också för att bidra till en god livsmiljö för djur och växter i vattenmiljöer.

I åtgärdsprogrammet för Västerhavets vattendistrikt 2021–2027 presenteras åtgärder som myndigheterna behöver genomföra på administrativ nivå för att nå miljökvalitetsnormer för vatten. Till detta har Vattenmyndigheterna tagit fram preliminära åtgärdsbeting för respektive vattenförekomst. Åtgärdsbetingen presenteras i Vattenmyndighetens Vatteninformationssystem Sverige, VISS. För vattendrag och sjöar finns beting som säger att minst 1 065 små avlopp ska ha åtgärdats i STO-området innan år 2027.

Prioritering av tillsyn av små avlopp görs genom att tillsynen bedrivs där miljö- och hälsnytta är som störst. Effekten från tillämpning av gemensam policyn samt riktlinjer bedöms leda till att de små avloppsanläggningarna i STO-området på sikt har liten påverkan på hälsa och miljö, i enlighet med den nationella tillsynsstrategin.

Händelsestyrd tillsyn

Vid klagomål gällande bristfälliga avlopp eller misstänkt olägenhet bedrivs händelsestyrd tillsyn. Detta för att bedöma om avloppsanläggningen misstänks kunna orsaka olägenhet för människors hälsa och/eller miljön, genom exempelvis lukt, förorening av dricksvatten eller utsläpp av orenat avloppsvatten, så kallat direktutsläpp.

För att bedöma om klagomålet är befogat görs ett platsbesök där avloppsanläggningen kontrolleras. Fokus ligger på om avloppsanläggningen orsakar hälsomässig olägenhet eller om anläggningen har direktutsläpp. Även avloppsanläggningar med endast slamavskiljning eller slamavskiljning följt av stenkista bedöms ha direktutsläpp.

Tillämpning vid prövning

Fastighetsägaren är enligt lag skyldig att ansöka/anmäla om att få inrätta en ny avloppsanläggning eller ändra en befintlig avloppsanläggning som resulterar i en väsentlig

förändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning. När en ansökan/anmälan inkommer sker en prövning för att fastställa om den valda avloppsanläggningen kan beviljas. I prövningen ingår att bedöma den enskilda platsens förutsättningar i förhållande till reningsgraden hos den tekniska lösningen, avloppsanläggningen. Bedömningen görs av funktionen i förhållande till behovet av rening på en viss plats. Även risk för översvämning, stigande havsnivåer, skred och ras beaktas vid prövning.

Funktionen hos avloppsanläggningen prövas också i ett större sammanhang, det vill säga hur stor påverkan på recipienten det skulle innebära om flera anläggningar med samma tekniska lösning och reningsgrad skulle tillåtas i ett område. Till exempel vid nybyggnation och ett högt exploateringsstryck kan en ökning av den totala utsläppsmängden övergödande ämnen sammantaget innebära en negativ påverkan på ett känsligt vattenområde på ett sådant vis att utsläpp inte kan tillåtas.

Hög skyddsnivå avseende miljöskydd

Hög skyddsnivå avseende miljöskydd innebär reningskrav avseende övergödande och syreförbrukande ämnen vilka främst finns i WC-vatten. För att en avloppsanläggning belastad med WC och bad-, disk- och tvättvatten, BDT, ska klara hög skyddsnivå avseende miljöskydd behöver följande funktionskrav uppfyllas:

- minst 90 % reduktion av totalfosfor
- minst 90 % reduktion av organiska syreförbrukande ämnen, BOD
- minst 50 % reduktion av totalkväve

Reduktionen ska med ytterst få undantag ske i anläggningen, näringsupptag i naturen kan inte räknas anläggningen till godo.

För en avloppsanläggning som klarar normal skyddsnivå för miljöskydd jämfört med en anläggning som klarar hög skyddsnivå är prisskillnaden liten sett till den miljönytta som kan uppnås. Den ökade kostnaden motsvarar kostnad för ökad dosering av fosforfällningsmedel alternativt ett tätare bytesintervall av filtermassa i fosforfälla. Som redan nämnts har STO-området förhållandevis stora problem med övergödda vattendrag, sjöar och havsområden jämfört med Sverige som helhet. Prisskillnaden för en anläggning som klarar hög skyddsnivå jämfört med en som klarar normal skyddsnivå vägt mot miljönyttan gör det rimligt att ha hög skyddsnivå som utgångspunkt, i enlighet med tidigare beslut om hög skyddsnivå för avloppsrening.

Avvikelse från hög skyddsnivå avseende miljöskydd

Vid prövning av avloppsanläggningar kan avsteg från hög skyddsnivå göras och normal skyddsnivå godkännas om det exempelvis finns något att vinna ur miljöhänseende. Robusthet, resurshushållning och uppehållande av vatten räknas som sådana miljövinster.

Avvikelse från hög skyddsnivå förutsätter att omständigheterna i det enskilda fallet möjliggör detta. Avsteg från hög skyddsnivå bör vanligtvis inte övervägas i särskilt känsliga områden. Exempel på lösningar som inte klarar hög skyddsnivå men har andra miljöfördelar är:

1. fosforavlastade markbäddar. Anses klara hög skyddsnivå avseende fosfor men inte kväve men har fördelen att vara robust,
2. ej fosforavlastade infiltrationsanläggningar. Klarar normal men inte hög skyddsnivå, har fördelen att vattnet infiltreras i marken och inte leds bort för att snabbt nå recipient. En förutsättning är att infiltrerat vatten inte påverkar vattentäkter eller grundvatten. I STO-området finns det dock endast ett fåtal mindre områden där det är geologiskt möjligt att anlägga en infiltrationsanläggning,
3. fosforreningsmetoder utan kemikalier eller fosforfälla som innebär resurshushållning,

4. metoder med extra god kväverening men där fosforeringen inte når upp till hög skyddsnivå,
5. dammar utformade som näringsfällor för att fånga upp näringsläckage i form av kväve och fosfor från små avlopp samt jordbruksmark. Dessa dammar har förutom den renande effekten andra stora miljöfördelar så som buffring av vatten samt att de gynnar den biologiska mångfalden.

Punkterna 1 till 4 avser lösningar utformade specifikt för avloppsrening och för 1-200 pe. För att det ska vara aktuellt med avsteg från hög skyddsnivå ska reduktionen av fosfor uppnå minst 70%, motsvarande normal skyddsnivå. Punkt 5 avser dammar som i första hand ska fånga upp näringsläckage från jordbruksmark och de rester av kväve och fosfor som släpps ut från avloppsanläggningar i området. Avsteget handlar då främst om kravet på att den enskilda avloppsanläggningen, det vill säga avloppslösning exklusive damm, ska klara hög skyddsnivå. Avsteg förutsätter att avloppsanläggningen har viss fosforering, till exempel en markbädd och att dammen dimensioneras även för avloppsutsläpp.

Hög skyddsnivå avseende hälsoskydd

Hög skyddsnivå avseende hälsoskydd syftar till att skydda dricksvatten och minimera smittspridning via avloppsvatten. Utsläpp av avloppsvatten får inte medverka till en väsentligt ökad risk för smitta genom förorening av dricksvatten eller badvatten och inte heller till annan olägenhet, till exempel lukt. Avloppsvatten innehåller mikroorganismer och smittämnen som kan förorena dricksvattenbrunnar och ytvatten. En avloppsanordning måste därför alltid kunna reducera mikroorganismer på ett tillförlitligt vis, för att skydda människor och djurs hälsa.

Särskild skyddsnivå

I särskilt känsliga områden, se bilagan *Skyddade och känsliga områden*, kan det krävas extra höga reningskrav avseende miljöskydd och/eller hälsoskydd, i dessa riktlinjer samt tillhörande policy kallad särskild skyddsnivå. I dessa områden behöver näringsbelastningen och/eller utsläpp av smittämnen minska. Ett sätt att minska belastningen är genom att begränsa avloppsutsläpp från WC. Det kan även innebära att en avloppsanläggning som klarar hög skyddsnivå avseende miljöskydd och/eller hälsoskydd behöver utrustas med ett ytterligare reningssteg, för rening av smittämnen och/eller närsalter.

Särskild skyddsnivå avseende miljöskydd

Särskild skyddsnivå avseende miljöskydd tillämpas för särskilt känsliga områden som exempelvis Natura 2000-områden, grunda havsvikar eller andra skyddsvärden, såsom förekomst av ålgräsängar, musselvatten eller lax-, öring- och/eller ålförande vattendrag. Bilagan *Skyddade och känsliga områden* visar kända områden som kan vara särskilt känsliga. Det saknas idag heltäckande kartor över ålgräsutbredningen i STO-området, en bedömning behöver göras i varje enskilt fall.

Bedömningen av om särskild skyddsnivå avseende miljöskydd krävs på en enskild plats görs inte utifrån ett i förväg fastställt generellt avstånd till den skyddsvärda miljön. Det är viktigare att ta hänsyn till utsläppspunktens avstånd till vattenförande dike eller vattendrag, samt transportsträcka och uppehållstid innan det renade vattnet når havet eller annan känslig vattenförekomst.

Då olika områden är känsliga för olika typer av miljöstörningar behöver den extra reningen utformas på olika sätt enligt följande:

- Natura 2000-område. Natura 2000 är ett nätverk av EU:s mest skyddsvärda naturområden. Nätverket är till för att öka möjligheterna att bevara Europas växt- och djurliv för framtida generationer. En del av Natura 2000-områdena i STO-området har

problem med övergödning, men inte alla. Det finns inte någon automatik mellan att ett område är skyddat som Natura 2000 och att krav på särskild skyddsnivå ska ställas. De övergödningsskänsliga Natura 2000-områdena bör ha särskild skyddsnivå, jämför bilagan *Skyddade och känsliga områden* där alla Natura 2000-områden visas med bilagan *Skyddsnivåer* som visar områden med olika skyddsnivåer. Känsligheten för övergödning innebär att särskilt höga krav med avseende på fosfor- och kväverening behöver ställas och kan gälla upp till 500 meter från vattenområdet.

- **Naturresevat.** De flesta naturresevat i STO-området omfattas även av andra områdesskydd, vanligen Natura 2000-område men i något fall vattenskyddsområde. I dessa fall bör bedömningen av reningskrav med avseende på miljöskydd utgå från bevarandeplanen för Natura 2000-området eller föreskrifterna för vattenskyddsområdet. I naturresevatföreskrifterna finns det sällan något som reglerar avloppsutsläpp, däremot kan det krävas tillstånd för markarbeten. För de naturresevat som inte omfattas av annat områdesskydd bör naturresevatföreskrifterna vara det vägledande dokumentet. Vid bedömningen av skyddsnivå avseende hälsoskydd bör däremot naturresevatföreskrifterna alltid beaktas eftersom en del naturresevat har inrättats helt eller delvis för friluftsliv eller som besöksmål.
- **Musselvatten.** Det finns närliggande havsområden som pekats ut som musselvatten. Att ett vattenområde utpekats som musselvatten innebär att det tillkommer ytterligare miljö kvalitetsnormer. Dessa uttrycks i många fall som riktvärden som inte får överskridas. Det är i dagsläget ett återkommande problem att dessa riktvärden överskrids i vissa av STO-områdets utpekade musselvatten. Avloppsutsläpp kan framför allt påverka riktvärden för halter av bakterien *E. coli* och syrgastillgång, det senare eftersom nedbrytningen av organiskt material kräver syre. Den största källan till organiskt material från avloppsvatten är inte det BOD som finns i vattnet utan det överskott på levande organismer som är ett resultat av övergödning. Det behöver därför ställas krav på hög skyddsnivå både avseende hälsoskydd och miljöskydd.
- **Lax-, öring- och/eller ålförande bäckar.** Dessa fiskar är känsliga för syrebrist och pH-förändringar. För syrebrist gäller samma som för musselvatten. Gällande pH-värdet bör inte fosforfällor tillåtas med mindre än 100 meters rinnsträcka i ett dike eller annat tillflöde till det fiskförande vattendraget, detta bör gälla även när en befintlig avloppsanläggning med WC anslutet ersätts med en ny.
- **Ålgräsängar.** Ålgräsängar är en viktig biotop som bland annat uppväxtplats för yngel. Ålgräsängar är känsliga för övergödning bland annat på grund av de näringsgynnade fintrådiga alger som tenderar att täcka växtligheten. Särskild skyddsnivå avseende miljöskydd bör därför övervägas i områden med låg vattenomsättning där ålgräs växer.
- **Vågskyddade grunda havsvikar.** Vågskyddade grunda havsvikar har låg vattenomsättning och är ofta känsliga framför allt mot kväve.

Exempel på tekniska lösningar för att garantera särskild skyddsnivå avseende miljöskydd:

- extra behandlingssteg, slamtank/slamlager med cirkulation av slam för reningsverk,
- vattenreningskärr, rotzonsanläggning efter avloppsanläggningen,
- torrtoalett eller sluten tank för WC-avlopp.

Särskild skyddsnivå avseende hälsoskydd

Det kan vara aktuellt med särskild skyddsnivå avseende hälsoskydd i områden där husen ligger tätt, tomterna är små och det är korta avstånd mellan avloppsanläggningar och vattentäcker. Även vattenskyddsområden är särskilt känsliga områden. I vattenskyddsområden gäller i första hand föreskrifterna för respektive skyddsområde vid bedömningen av vilka reningskrav som behöver ställas på avloppsanläggningar i området.

Andra exempel på platser med ökat behov av högre krav på rening av avloppsvatten avseende hälsoskydd är badplatser, strandområden där människor rör sig, samt utsläpp till vatten där människor och djur kan komma i kontakt med avloppsvattnet.

Val av avloppslösning

Vid val av avloppslösning för rening av avloppsvatten bör alternativen övervägas i följande ordning:

1. i första hand bör möjligheten att anslutas till kommunalt avloppsledningsnät utredas. Detta då det bedöms som den avloppslösningen med WC-anslutning med minst miljöpåverkan. I särskilt känsliga områden där utsläpp bör undvikas är anslutning till kommunalt avlopp speciellt att föredra då utsläppet flyttas till ett mindre känsligt vattenområde.
2. saknas möjlighet att ansluta till kommunalt avloppsledningsnät bör möjligheten undersökas att ansluta till en gemensam avloppslösning tillsammans med grannar. Detta då en gemensam avloppslösning oftast innebär en bättre reningsfunktion, med en jämnare belastning och en mer stabil reningsprocess.
3. saknas möjlighet att ansluta till både kommunalt avloppsledningsnät och till en gemensam avloppsanläggning är det aktuellt att anlägga ett enskilt avlopp.

Skillnad i kravställning för WC-utsläpp

Att tillåta nya WC-utsläpp i STO-området är något som motverkar effekten av de åtgärdade avloppen, vilket kan resultera i att god ekologisk status inte kan uppnås inom den tidsrymd som miljö kvalitetsnormen anger. I områden med särskild skyddsnivå bör avloppsanläggningar utan lokalt utsläpp från WC till grund- eller ytvatten övervägas. Vid nybyggnation rekommenderas att byggnaden byggs med två avloppsrör, ett för WC och ett för BDT. Detta för att maximera framtida valmöjligheter samt möjliggöra för eventuell källsortering av toalettavfall i kretsloppssystem.

En avloppslösning med WC-utsläpp till mark eller vatten kan bedömas som en godtagbar lösning beroende på förutsättningarna på den enskilda platsen. Om det på en plats tidigare funnits en avloppsanläggning med WC-utsläpp kan en ny anläggning med WC-utsläpp bedömas som en godtagbar lösning om den uppfyller kraven för hög skyddsnivå.

Tekniska lösningar för små avlopp

På marknaden finns en rad olika lösningar för små avlopp med WC anslutet, de delas generellt upp i tre grupper:

- markbaserad rening,
- reningsverk,
- sluten tank.

Markbaserad rening

Markbaserad rening innebär att avloppsvattnet leds till en slamavskiljare och därefter vidare till marken genom en infiltrationsanläggning eller markbädd. Dessa lösningar anses vara robusta och kräver mindre underhåll än andra lösningar. Vid sandiga markförhållanden, som är sällsynt i STO-området men vanligare i andra delar av landet, kan infiltrationsanläggningar användas.

Avloppsvattnet leds då via spridarrör ner i befintliga marklager. I marken sker då en naturlig rening innan avloppsvattnet når grundvattnet.

I markmaterial som lera, som är vanligt i STO-området, där grundvattennivåerna är höga eller där avloppsvattnet inte kan infiltrera i marken kan det i stället anläggas en markbädd. En mer grundlig beskrivning av hur markbäddar och infiltrationer ska utformas framgår i

Naturvårdsverkets faktablad 8147 och i de tekniska rapporterna SS EN 12566: Del 2 (infiltration) samt SS EN 12566: Del 5 (markbädd).

På vissa platser är det olämpligt att avloppsvattnet infiltrerar i marken, då bör markbädden tätas med plast-/gummiduk eller annat tätskikt. Om markbädden tätas är det extra viktigt att se till att bädden ventileras och syresätts. Markbäddar är bättre på att rena avloppsvatten från syreförbrukande ämnen (BOD) och mikroorganismer än att reducera kväve och fosfor. Det krävs därför ytterligare fosforrening. Det finns även prefabricerade kompaktfiler som har utformats för att ha likvärdig funktion som de markbaserade lösningarna.

Minireningsverk

En annan lösning för små avlopp är att använda sig av en prefabricerad produkt så som minireningsverk. Minireningsverk kräver en del underhåll och skötsel och bedöms vara mindre robusta än markbaserade lösningar, därför krävs ett serviceavtal, egenkontroll och ett utökat eget ansvar för underhåll. Oftast kräver minireningsverk el och tekniken som används för reningen är i princip den samma som i större kommunala reningsverk, det vill säga sedimentering, kemisk fällning och biologisk rening. Men det finns även minireningsverk som endast har kemisk eller biologisk rening. Studier har visat att minireningsverk fungerar som bäst med en jämnare högre belastning av vatten, det är därför lämpligt med gemensamma anläggningar där det är möjligt. I områden med hög skyddsnivå för hälsoskydd behövs generellt en efterföljande rening, en efterpolering, eftersom de flesta reningsverken inte klarar av reduktionskraven för mikroorganismer.

Det finns även andra typer av reningsverk som har liknande funktion som ett minireningsverk men där utformningen kan se annorlunda ut, exempelvis finns det bioreningsverk där vattenväxter används. Växterna tar upp näring, skapar tillväxtyta för de mikroorganismer som hjälper till att reducera BOD och bidrar till rening av näringsämnen.

Sluten tank

Sluten tank är en avloppslösning för WC-avlopp. Med sluten tank sker inget lokalt utsläpp och inte heller någon behandling av WC-vattnet. Vid installation av sluten tank är det viktigt att tankens storlek anpassas till den planerade belastningen. Denna lösning är särskilt lämplig i tätbebyggda områden där det inte går att hålla tillräckliga säkerhetsavstånd till vattentäckerna eller i områden som är särskilt känsliga för tillskott av näringsämnen, områden med särskild skyddsnivå. För att minska slamtömningsbehovet bör endast småspolande toaletter eller vakuumtoaletter anslutas till anläggningen. Det är i normalfallet inte tillåtet att ansluta BDT-vatten till anläggningen. Vid anläggande av sluten tank bör de anslutna toaletternas genomsnittliga spolvolym vara maximalt en liter.

Fosforrening

Det finns olika former av fosforrening. Fosforrening genom fosforfällning innebär att en fällningskemikalie tillsätts avloppsvattnet innan/i slamavskiljaren för att fosfor ska fällas ut, klumpa ihop sig med slammet och stanna kvar i slamavskiljaren. Fällningskemikalien gör att mängden slam ökar, därför krävs det en större slamavskiljare vid fosforfällning.

Vid fosforrening genom fosforfälla/fosforfilter placeras en brunn med en kalkhaltig mineral, till exempel polonite, som kan binda fosfor, efter slamavskiljarens efterföljande reningssteg, till exempel efter en markbädd. Då behöver markbädden vara tät i botten för att allt vatten ska ledas genom fällan/filtret. Det rena vattnet som kommer ur fällan/filtret har högt pH-värde och kan behöva ledas genom ett neutraliseringssteg, en stenkista eller liknande, för att människor och djur inte ska komma i kontakt med vattnet samt för att sänka pH-värdet innan utsläpp.

Kväverening

Några av de mikroorganismer som lever i avloppsvatten har en förmåga att rena kväve genom att omvandla olika former av kväve i flera steg vidare till kvävgas. Det sista steget i omvandlingen till kvävgas kräver en syrefri miljö. I till exempel minireningsverk som klarar hög skyddsnivå avseende kväve kan den rätta miljön skapas om anläggningen sköts korrekt.

En annan kvävereringsmetod är dammar utformade för kvävereduktion. Mikroorganismer är en viktig del av reningen även i en damm, men under växtsäsong bidrar även växtligheten i dammen till kvävereduktion.

Utsläppspunktens utformning och lokalisering

Avloppsvatten från vattenspolande toaletter innehåller mikroorganismer och smittämnen såsom virus och bakterier. Olika skyddsåtgärder kan behöva vidtas för att minska risken för olägenhet för människors hälsa och miljön. Vid prövning av en avloppsanläggnings lämplighet är utsläppspunkten för avloppsvattnet en avgörande faktor. Utsläpp till mark ger en bättre avskiljning av smittämnen och mikroorganismer än utsläpp direkt i ett vattendrag. Utifrån typ av avloppsanläggning och utsläppspunktens placering kan utsläppspunkten behöva otillgängliggöras, genom en diffus utsläppspunkt, så att människor och djur inte kommer i kontakt med avloppsvattnet.

Om avloppsvattnet inte kan infiltreras och tas upp av marken är det viktigt att vattnet leds bort i ett dike eller liknande. Blir vattnet stillastående finns det risk för att människor och djur exponeras för eventuella smittämnen som kan finnas kvar i avloppsvattnet.

En efterpolering, efterbehandling, av avloppsvatten från avloppsanläggning med punktutsläpp kan ske på flera olika sätt. Det renade avloppsvattnet kan ledas ut i en diffus utsläppspunkt, till exempel i en singelbädd eller ett dike där hela eller första delen av diket fyllts med singel. En diffus utsläppspunkt skapar även en ytterligare skyddsbarriär för att minska effekterna av eventuell ojämn belastning och störningar. Det finns även prefabricerade efterpoleringsanordningar så som exempelvis biomoduler eller UV-ljus.

I diken är det många faktorer som spelar in i reduktionen av näringsämnen. Belastningen, diket utformning och uppehållstiden är exempel på några av dessa. Dikets längd är avgörande då belastning och uppehållstid är viktiga för att smittoämnen ska minska och för att näringsämnen ska kunna omhändertas av omgivningen.

Avloppsvattnet kan ledas till ett öppet dike, ett så kallat biofilterdike. För att öka reningsgrad och upptag av näringsämnen kan det planteras växter i diket, det är då viktigt att hålla efter växtligheten för att diket inte ska växa igen. Markens egenskaper på platsen är avgörande för den mängd vatten som kan infiltreras ner i marken när det passerar diket. Det sker även en viss avdunstning till luften. Biofilterdiken bedöms vara robusta anläggningar som inte kräver mycket underhåll.

I resorptionsdiken går vattnet genom ett perforerat rör som ligger i ett spridarlager av grus som sedan täcks med jord. Spridarlagret ska utformas så att det perforerade röret inte sätts igen. Avledning och behandling av avloppsvatten sker genom växtupptag, infiltration och genom biologiska processer och fastläggning i dike. Resorptionsdiken är till skillnad från biofilterdiken täckta vilket då utger ett extra skydd för människor och djur som kan exponeras först efter diket utlopp. Ett täckdike syns inte ovanför marken.

Robust avloppsanläggning

Att en avloppsanläggning är robust innebär att den är tillförlitlig och driftsäker. Det betyder bland annat att anläggningen ska kunna bibehålla god rening trots varierande belastning, varierande volym avloppsvatten och/eller koncentration av de ämnen som ska renas. En robust avloppsanläggning har inget stort skötselbehov och dess funktion ska vara enkel att

kontrollera. En robust anläggning kan användas av en bred användargrupp och kräver inte yrkeskompetens för att förstå driftinstruktioner eller utföra skötseln.

Klimatförändringarnas påverkan på små avlopp

Klimatet förändras och den rådande temperaturhöjningen förväntas kunna påverka avloppsanläggningars funktion genom översvämningar och stigande havsnivåer. Länsstyrelserna i Västra Götaland och Värmland tog 2011 fram en vägledning omkring höjningen av havsnivån, *Stigande vatten – en handbok för fysisk planering i översvämningshotade områden*. I hotade områden är det viktigt att tänka på att en avloppsanläggning kan vara omkring två meter djup, den påverkas därför av stigande nivåer tidigare än markytan.

Krav på funktionsredovisning

Exempelvis slamavskiljare, minireningsverk och fosforfällor är prefabricerade anläggningar för WC-avlopp och omfattas enligt EU:s byggproduktförordning av en harmoniserad standard, SS EN 12566. Standarden omfattar anläggningar dimensionerade för 1-50 pe. Produkten är då testad på ett standardiserat vis och ska vara försedd med en prestandadeklaration och vara CE-märkt. CE-märkningen visar att en produkt har testats och prestandadeklarationen redovisar testresultaten. Reduktionen av BOD är en obligatorisk parameter i testet medan reduktion av fosfor och kväve är frivilliga parametrar då olika länder ställer olika krav. Riktlinjen är därför att CE-märkningen ska redovisa reningsgrad för BOD, totalfosfor (tot-P) och totalkväve (tot-N). Om andra analysresultat inkommer på de frivilliga parametrarna behöver den kommunala tillsynsmyndigheten ta ställning till om dessa är av tillräcklig kvalitet för att kunna godtas.

Prefabricerade anläggningar för WC och BDT som inte omfattas av standarden SS EN 12566 ska vara provade i oberoende tester utförd av sakkunnig under realistiska förhållanden. Testerna ska vara av samma omfattning och kvalitet som den europeiska standarden. Exempel på produkter är vissa typer av minireningsverk som inte omfattas av standarden, anläggningar för mer än 50 pe och så kallade retrofitkits, det vill säga anordningar som monteras i befintlig slamavskiljare i syfte att efterlikna ett minireningsverk.

Det finns andra typer av markbaserade avloppsanläggningar än de som beskrivs ovan som är utformade specifikt för avloppsrening, till exempel fosforreningsdammar. Då ska sökanden kunna visa hur dessa anläggs och sköts samt den förväntade reningsgraden. Det bör vara genom en forskningsrapport eller annan undersökning utförd av oberoende sakkunnig. Om det förs ett teoretiskt resonemang om reningsfunktion är det viktigt att det finns vetenskapliga källor som styrker resonemanget.

För den typ av damm som avses i punkt 5, under rubriken *Avvikelse från hög skyddsnivå avseende miljöskydd*, kan en beräkning behöva utföras för att säkerställa att anslutet avloppsvatten från avloppsanläggning utan fosforreningssteg inte raderar effekten av den fångade näringen.

Eget omhändertagande av avfallsfraktioner

Det finns även andra lösningar för små avlopp, exempelvis kretsloppsanpassade lösningar så som torr- och förmultningstoalletter samt urinseparerande vattenspolande toalletter. Med dessa kretsloppsanpassade avloppslösningar finns möjligheten att återföra näringsämnen till odlad mark.

I dessa riktlinjer omfattar begreppet avfallsfraktioner bland annat slam, urin, latrin och förbrukat material från fosforfälla/fosforfilter. Kommunen har behandlingsansvar för samtliga fraktioner från avlopp dimensionerade upp till 25 pe.

Det är möjligt att söka dispens från hämtning av avfallsfraktionerna för att i stället omhänderta avfallet själv. En förutsättning för dispens är att den egna hanteringen kan utföras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart vis. Hanteringen ska inte orsaka olägenhet eller en väsentligt ökad risk för människors hälsa och miljön.

I urinen återfinns merparten av näringsämnen kväve och fosfor, återföring av näringsämnen till åkermark utgör en miljönytta. En förutsättning för ett eget omhändertagande av slam, förbrukat material från fosforfälla, latrin, aska från torrtoalett, urin eller komposterade fekalier är att det finns möjlighet att omhänderta avfallsfraktionen på den egna fastigheten. Källsorterad urin från enskilda hushåll behöver inte behandlas innan spridning, eftersom det vanligtvis innehåller ytterst lite smittämnen. Fekalier och latrin innehåller smittämnen och behöver därför behandlas för att minimera smittrisen. Vanligtvis innebär behandling kompostering eller lagring under en viss tid.

Olika hämtnings- och tömningsintervall

Avloppsanläggningar genererar avfall då både slam och uttjänt filtermaterial från eventuella fosforfällor definieras som avfall. Respektive kommuns avfallsföreskrifter innehåller bestämmelser, dels om krav på anläggningens utformning och placering för att möjliggöra för tömning av avfallet, dels med vilket intervall avfallet i avloppsanläggningen ska tömmas.

Avloppsanläggningar med låg belastning kan beviljas ett utsträckt tömningsintervall. Leverantörer av till exempel minireningsverk kan ibland ange ett tätare tömningsintervall än avfallsföreskrifterna och det är ytterst fastighetsägarens ansvar att slamtömning sker så ofta som behövs. Tillståndsvillkor ska därför formuleras så att avloppsanläggningen ska tömmas minst med det intervall som anges i föreskrifterna eller oftare om detta är leverantörens anvisning. Det bör också framgå att kommunen kan medge ett förlängt intervall.

Det är en del av prövningen att innan tillstånd lämnas säkerställa att avloppsanläggningens utformning och placering är sådan att avfallet kan tömmas. Om sökanden valt att lösa detta med extra åtgärder, exempelvis egen sugslang, ska detta framgå av tillståndsvillkoren. Likaså ska det framgå att anläggningen inte får täckas över eller liknande utan ska hållas tillgänglig för slamsugning.

Åtgärder som inte kräver tillstånd eller anmälan

Små avloppsanläggningar behöver skötas och kontrolleras regelbundet. Genom att underhålla avloppsanläggningen kan livslängden förlängas, reningsgrad förbättras och kostnader för större oplanerade åtgärder undvikas.

I normalfallet krävs det en anmälan för åtgärder som kan innebära en väsentlig ändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning, även om syftet är att förbättra anläggningen, till exempel att gräva om en markbädd eller lägga nya infiltrationsrör i en infiltrationsanläggning. Vid ändring av reningsteknik eller lokalisering av en avloppsanläggning krävs det en ansökan.

Om avloppsanläggningen behöver åtgärdas är det i vissa fall möjligt att utan ansökan eller anmälan, på samma plats, återställa anläggningen till den funktion, standard och utformning som det befintliga avloppstillståndet avser även om den befintliga avloppsanläggningen inte når upp till normal skydds nivå.

Ändringar som inte kräver ansökan eller anmälan är till exempel:

- byte av slamavskiljare eller slutna tank med samma utformning och placering,
- byte av T-rör,
- installation av luftningsrör,
- montering av nivåalarm.

Kommunen bör kontaktas för rådgivning innan åtgärder vidtas. Mer information finns på respektive kommuns hemsida.

Förvalta riktlinjerna

Säkerställa styrdokument

Dokumentansvarig chef i förvaltningen ansvarar för att verksamheten arbetar i enlighet med gällande styrdokument, har en rutin, att styrdokument är aktuella och publiceras på rätt vis. Dokumentansvarig chef har också ansvar för att medarbetarna är informerade om gällande styrdokument.

Riktlinjerna ska revideras en gång per mandatperiod eller i samband med förändringar i tillämplig lagstiftning.

Bilagor

Bilaga 1 – Karta: Skyddsnivåer,

Bilaga 2 – Karta: Ekologisk vattenstatus,

Bilaga 3 – Karta: Skyddade och känsliga områden.

Riktlinjerna har medfinansierats genom statligt stöd till lokala vattenvårdsprojekt förmedlade av Västra Götalandsregionen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Emma Johansson
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
0304-60 12 63
Emma.r.johansson@tjorn.se

Samhällsbyggnadsnämnden

Återremitterat ärende - Antagande av reviderat förslag till kommungemensam avloppspolicy och riktlinjer för små avlopp, samt upphävande av tidigare beslut

Förslag till beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta reviderat förslag av *Policy för små avlopp för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner* (bilaga 1) samt *Riktlinjer för små avlopp för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner* (bilaga 2) under förutsättning att Stenungsunds och Orusts kommuner fattar samma beslut.
2. Samhällsbyggnadsnämnden upphäver beslut 2022-06-22, § 163.

Sammanfattning

Ett förslag till kommungemensam policy och riktlinje för små avlopp har tagits fram av Tjörns, Orust och Stenungsunds kommun. Samhällsbyggnadsnämnden valde den 2022-06-22 att besluta i enlighet med förslag till beslut. Orusts miljö- och byggnadsnämnd, valde att återremittera ärendet med ett antal synpunkter till arbetsgruppen. Stenungsund lyfte ärendet i augusti till sitt allmänna utskott och presenterade där även de synpunkter som Orusts miljö- och byggnadsnämnd haft på underlaget. Stenungsunds kommuns politiker stod bakom synpunkterna från Orust. I och med att förslaget reviderats efter synpunkter från de andra kommunerna behöver ett nytt beslut fattas även hos Tjörn, varför beslutet från juni 2022 behöver upphävas.

De reviderade dokumenten lyftes till samhällsbyggnadsnämnden 2022-09-28, som då beslutade att återremittera ärendet (§ 198) med hänvisning till att man inte ville ställa sig bakom den reviderade policyn och riktlinjen. Därefter har arbetsgruppen åter arbetat om underlagen som nu är redo för beslut.

2022-11-10

Dnr 2020-1002

Tidigare beslut

Samhällsbyggnadsnämnden 2020-11-11, § 309

Samhällsbyggnadsnämnden 2022-06-22, § 163

Samhällsbyggnadsnämnden 2022-09-28, § 198

Samverkan

LOVA-projektet är ett gemensamt projekt tillsammans med STO-kommunerna Orust och Stenungsund.

Bilagor till tjänsteutlåtandet

Bilaga 1 - Policy för små avlopp för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner, reviderad version, inkl. kartbilagor

Bilaga 2 - Riktlinjer för små avlopp, för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner, reviderad version, inkl. kartbilagor

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Ett första utkast av policyn presenterades för samhällsbyggnadsnämndens presidium samt motsvarande på Orust och i Stenungsund på Fregatten den 2 september 2021. Policyn skickades därefter på internremiss, de avdelningar som på Tjörn fick remissen är VA-avdelningen och Avfallsavdelningen. I början av året skickades policyn på remiss till samhällsbyggnadsnämndens presidium samt till de andra kommunernas motsvarigheter.

Riktlinjerna skickades på remiss till samtliga kommuner i maj. På Tjörn skickades de till både presidiet, VA-avdelningen och Avfallsavdelningen. Miljöavdelningen har tidigare kort presenterat projektet för samhällsbyggnadsnämnden och dess presidium.

Samhällsbyggnadsnämnden valde den 2022-06-22 att besluta i enlighet med förslag till beslut. Orusts Miljö- och byggnadsnämnd, valde att återremittera ärendet med ett antal synpunkter till arbetsgruppen. Stenungsund lyfte ärendet i augusti till sitt Allmänna utskott och presenterade där även de synpunkter som Orusts Miljö- och byggnadsnämnd haft på underlaget. Stenungsunds kommuns politiker stod bakom synpunkterna från Orust.

2022-11-10

Dnr 2020-1002

Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-06-22 innebar att Tjörns kommun föreslogs ställa sig bakom förslag till gemensam *Policy för små avlopp* samt *Riktlinjer för små avlopp* under förutsättning att Orusts och Stenungsunds kommuner beslutade detsamma. I och med att förslaget reviderats efter synpunkter från de andra kommunerna behöver ett nytt beslut fattas gällande det reviderade förslaget.

De reviderade dokumenten lyftes till samhällsbyggnadsnämnden 2022-09-28. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade då att återremittera ärendet (§ 198) med hänvisning till att man inte ville ställa sig bakom den reviderade policyn och riktlinjen.

Efter samhällsbyggnadsnämndens beslut om återremiss, 2022-09-28, § 198, samlades styrgruppen i projektet för att diskutera hur ärendet ska hanteras för att samma styrdokument ska antas i samtliga kommuner och på så vis möjliggöra samsyn mellan kommunerna. Styrgruppen kom fram till att föreslå att:

- Tillmötesgå samhällsbyggnadsnämndens önskemål om att på s. 8 i policydokumentet: byta ordet "bör" till "ska" eftersom ordet "bör" skapar otydlighet. Stenungsund och Orust kommer att göra samma ändring.
- Den återkommande meningen "om inte förutsättningarna i det enskilda fallet medger något annat" (beslutspunkt två i återremissen) speglar gällande lagstiftning och behövs i prövningen av avloppsärenden för att handläggarna ska kunna arbeta med styrdokumentet på ett sätt som fungerar tillsammans med anknytande bestämmelser. Meningen är ett stöd för handläggarna i handläggningen och lämnar utrymme för att göra bedömningar gällande vilken skyddsnivå som är lämplig på den enskilda platsen sett till platsspecifika förutsättningar. Meningen grundar sig i skälighetsprincipen i miljöbalken vilken gör gällande att en tillsynsmyndighet inte kan ställa orimliga krav.
- Låta frasen på s. 5 i riktlinjedokumentet "Fastighetsägaren är enligt lag skyldig att ansöka/anmäla om att få inrätta en ny avloppsanläggning eller ändra en befintlig avloppsanläggning, som resulterar i en väsentlig förändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning" (beslutspunkt tre i återremissen)

2022-11-10

Dnr 2020-1002

vara kvar eftersom den härstammar från § 14 i *Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd*.

LOVA-projekt

Exempelvis kommuner kan söka LOVA-bidrag, bidrag för lokala vattenvårdsprojekt, åtgärder för bättre havs- och vattenmiljö.

Den 30 november 2020 sökte miljöavdelningen tillsammans med motsvarande avdelningar/enheter på Orusts och Stenungsunds kommuner LOVA-bidrag för att ta fram en gemensam policy, gemensamma riktlinjer och rutiner för små avlopp.

Beslut om bifall kom den 10 mars 2021. Medfinansiering sker i form av arbetstid.

Efter tidigare beslut om förlängning av projekt ska projektet slutredovisas den 31 augusti 2022.

Deltagare i projektet

Arbetsgruppen bestod ursprungligen av en avloppshandläggare från varje kommun. Styrgruppen består av miljöchef eller motsvarande från samtliga STO-kommuner. Tjörn kommun bistår projektet med en projektledare.

Varför gemensamma styrdokument?

Varför det beslutades att ta fram gemensamma styrdokument beror delvis på att rutiner och bedömningsgrunder skiljde sig åt mellan kommunerna. Men även för att i framtiden möjliggöra effektivare handläggning, säkerställa att handläggning sker med gemensamma handläggningsgrunder, underlätta för exempelvis entreprenörer och fastighetsägare samt för att kommunerna delar fjordsystem. Delar av fjordområdet är ett av Västra Götalands mest produktiva marina grundområden med sammanhängande ålgräsängar och äldre sammanhängande musselbankar. Fjordsystemet är särskilt känsligt för effekterna av övergödning då vattenutbytet är mycket begränsat.

Både policy och riktlinjer ska antas respektive kommuns kommunfullmäktige. Framtida rutiner ska antas av förvaltningschef eller motsvarande.

Marie Louise Bergqvist
Förvaltningschef

§ 237

Återremitterat ärende - Antagande av reviderat förslag till kommungemensam avloppspolicy och riktlinjer för små avlopp, samt upphävande av tidigare beslut

Dnr 2020-1002

Beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anta reviderat förslag av *Policy för små avlopp för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner* (bilaga 1) samt *Riktlinjer för små avlopp för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner* (bilaga 2) under förutsättning att Stenungsunds och Orusts kommuner fattar samma beslut.
2. Samhällsbyggnadsnämnden upphäver beslut 2022-06-22, § 163.

Sammanfattning

Ett förslag till kommungemensam policy och riktlinje för små avlopp har tagits fram av Tjörns, Orust och Stenungsunds kommuner, med grund i ett gemensamt LOVA-projekt (statligt finansierade lokala vattenvårdsprojekt). Samverkan har skett i en gemensam arbetsgrupp med representanter från de tre kommunerna. Förankring har skett i de tre kommunerna under framtagandet.

Anledningen till framtagandet av gemensamma styrdokument beror på att rutiner och bedömningsgrunder skiljer sig åt mellan de tre kommunerna. Ett mer likriktat arbetssätt förväntas säkerställa att handläggning sker med samstämmiga handläggningsgrunder runt de gemensamma havs- och fjordområdena.

Samhällsbyggnadsnämnden i Tjörns kommun (nämnden) valde den 2022-06-22 att ställa sig bakom policy- och riktlinjeförslagen, medan Orusts miljö- och byggnadsnämnd återremitterade ärendet med ett antal synpunkter. Stenungsunds allmänna utskott ställde sig bakom synpunkterna från Orust. Förslaget till ny policy och riktlinje reviderades därmed efter nämndens beslut i juni, vilket gjort ett nytt ställningstagande från nämnden nödvändigt.

De reviderade dokumenten lyftes till nämnden 2022-09-28, som då återremitterade ärendet eftersom det reviderade förslaget ansågs försämrat jämfört med det första förslaget. Därefter har arbetsgruppen åter arbetat om underlagen som nu är redo för beslut.

Tidigare beslut

Samhällsbyggnadsnämnden 2020-11-11, § 309

Samhällsbyggnadsnämnden 2022-06-22, § 163

Samhällsbyggnadsnämnden 2022-09-28, § 198

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-11-10

Bilaga 1 - Policy för små avlopp för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner, reviderad version, inkl. kartbilagor

Bilaga 2 - Riktlinjer för små avlopp, för Stenungsunds, Tjörns och Orusts kommuner, reviderad version, inkl. kartbilagor

Förslag till beslut på sammanträdet

Robert Mattsson (C) föreslår att nämnden ska bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

§ 5

Ansvar för sponsring, ramjustering samt revidering av reglemente för kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden

2022/335

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. ansvar för sponsring övergår till kultur- och fritidsnämnden från och med 2024-01-01.
2. reviderat reglemente för kultur- och fritidsnämnden enligt förslag daterat 2022-11-30 ska gälla från och med 2024-01-01.
3. reviderat reglemente för kommunstyrelsen enligt förslag daterat 2022-11-30 ska gälla från och med 2024-01-01.
4. uppdra kultur- och fritidsnämnden att ta fram och anta en riktlinje för sponsring under 2024.

Reservation

Björn Möller (KD) reserverar sig skriftligt mot beslutet. Reservationen redovisas i slutet av paragrafen.

Sammanfattning

Då kultur- och fritidsnämnden är den nämnd som i huvudsak ansvarar för kultur- och fritidsevenemang samt hanterar bidrag till föreningar föreslår kommunstyrelseförvaltningen att nämnden övertar ansvar för sponsring kopplat till kultur- och fritidsevenemang. Idag skickas samtliga ärenden kopplade till sponsring till kultur- och fritidsnämnden på remiss innan beslut fattas i kommunstyrelsen. Genom att kultur- och fritidsnämnden övertar ansvaret för sponsringsärenden skulle de administrativa ärendeprocesserna bli effektivare och smidigare.

För att kultur- och fritidsnämnden ska kunna överta ansvaret för sponsringsärenden krävs en revidering av såväl kultur- och fritidsnämndens reglemente som kommunstyrelsens reglemente. Därutöver tillkommer ett par ändringar i kultur- och

fritidsnämndens reglemente som är av redaktionell karaktär, nämligen;

- Hänvisning till idrottspolitiska programmet ersätts av idrottspolitiska strategin
- Hänvisning till Rådet för social och hållbar utveckling stryks med anledning av rådets upphörande

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår även att en ramjustering av budget 2023 ska göras motsvarande 300 tkr, från kommunstyrelsen till kultur- och fritidsnämnden.

Slutligen föreslås kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att ta fram relevanta styrdokument för sponsring. Detta för att närmare reglera och tydliggöra förutsättningar för kommunens sponsringsåtaganden och hur hanteringen av dem ska gå till.

Tidigare beslut

Kultur- och fritidsnämndens presidieutskott 2023-01-09, § 1
Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-12-15, § 200

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-11-24
Tjänsteutlåtande kultur- och fritidsförvaltningen 2022-12-20
Reviderat reglemente för kultur- och fritidsnämnden 2022-11-24
Reviderat reglemente för kommunstyrelsen 2022-11-24

Förslag till beslut på sammanträdet

Bo Bertelsen (M) föreslår att kommunstyrelsen ska föreslå kommunfullmäktige besluta att:

1. ansvar för sponsring övergår till kultur- och fritidsnämnden från och med 2024-01-01.
2. reviderat reglemente för kultur- och fritidsnämnden enligt förslag daterat 2022-11-30 ska gälla från och med 2024-01-01.
3. reviderat reglemente för kommunstyrelsen enligt förslag daterat 2022-11-30 ska gälla från och med 2024-01-01.
4. uppdra kultur- och fritidsnämnden att ta fram och anta en riktlinje för sponsring under 2024.

Björn Möller (KD) fd (M) föreslår att kommunstyrelsen ska avslå Bo Bertelsens (M) förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och Bo Bertelsens (M) förslag väljs.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för Bo Bertelsens (M) förslag.

Nej-röst för Björn Möllers (KD) förslag.

Omröstningsresultat

7 Ja-röster, Martin Johansen (L), Bo Bertelsen (M), Kristina Nyckelgård (M), Cyril Esbjörnsson (TP), Magnus Gullbrandsson (TP), Thord Jansson (SD), George Strömbom (C).

4 Nej-röster, Peter Bäcklund (S), Ludwig Andréasson (S), Anette Johannessen (S), Björn Möller (KD).

Bo Bertelsens (M) förslag väljs.

Skriftlig reservation

Björn Möller (KD) reserverar sig enligt:

”Beslut om sponsring ska ligga på en övergripande nivå dvs i KS. Stor restriktivitet ska råda vad gäller sponsring och ska alltid vägas mot en annan angelägen resursförstärkning.”

2022-11-24

Dnr 2022/335-807

Kommunstyrelsen

Magdalena Patriksson
Avdelningschef
0304-60 10 32
magdalena.patriksson@tjorn.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande angående ansvar för sponsring, ramjustering samt revidering av reglemente för kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att:

1. genomföra justering av budgetram 2023 för kommunstyrelsen samt kultur- och fritidsnämnden enligt förslag i tjänsteutlåtande daterat 2022-11-24
2. fastställa reviderat reglemente för kultur- och fritidsnämnden enligt förslag daterat 2022-11-30
3. fastställa reviderat reglemente för kommunstyrelsen enligt förslag daterat 2022-11-30
4. uppdraga kultur- och fritidsnämnden att ta fram och anta en riktlinje för sponsring under 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar för egen del att remittera ärendet till kultur- och fritidsnämnden, för inhämtande av yttrande inför kommunstyrelsens behandling 2023-01-12.

Sammanfattning

Då kultur- och fritidsnämnden är den nämnd som i huvudsak ansvarar för kultur- och fritidsevenemang samt hanterar bidrag till föreningar föreslår kommunstyrelseförvaltningen att nämnden övertar ansvar för sponsring kopplat till kultur- och fritidsevenemang. Idag skickas samtliga ärenden kopplade till sponsring till kultur- och fritidsnämnden på remiss innan beslut fattas i kommunstyrelsen. Genom att kultur- och fritidsnämnden övertar ansvaret för sponsringsärenden skulle de administrativa ärendeprocesserna bli effektivare och smidigare.

2022-11-24

Dnr 2022/335-807

För att kultur- och fritidsnämnden ska kunna överta ansvaret för sponsringsärenden krävs en revidering av såväl kultur- och fritidsnämndens reglemente som kommunstyrelsens reglemente. Därutöver tillkommer ett par ändringar i kultur- och fritidsnämndens reglemente som är av redaktionell karaktär, nämligen;

- Hänvisning till idrottspolitiska programmet ersätts av idrottspolitiska strategin
- Hänvisning till Rådet för social och hållbar utveckling stryks med anledning av rådets upphörande

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår även att en ramjustering av budget 2023 ska göras motsvarande 300 tkr, från kommunstyrelsen till kultur- och fritidsnämnden.

Slutligen föreslås kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att ta fram relevanta styrdokument för sponsring. Detta för att närmare reglera och tydliggöra förutsättningar för kommunens sponsringsåtaganden och hur hanteringen av dem ska gå till.

Bilagor

Reviderat reglemente för kultur- och fritidsnämnden 2022-11-24

Reviderat reglemente för kommunstyrelsen 2022-11-24

Beslutet skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Konsekvens

Den ekonomiska konsekvensen av förändrad ansvarsfördelning blir den ramjustering som föreslås i detta tjänsteutlåtande.

Evike Sandor
Kommundirektör

Kultur- och fritidsnämnden

Britta Leander
Nämndsekreterare
0732-58 60 31
britta.leander@tjorn.se

Kultur- och fritidsnämndens presidium

Ansvar för sponsring samt revidering av reglemente**Förslag till beslut**

1. Kultur- och fritidsnämndens presidium ställer sig positiv till att nämnden övertar ansvaret för sponsringsfrågor i Tjörns kommun. Nämnden ska ge förvaltningen i uppdrag att 2023 ta fram en riktlinje för sponsring.

2. Kultur- och fritidsnämndens presidium ställer sig bakom föreslagna korrigeringar av nämndens reglemente men föreslår även följande tillägg/strykning i § 11, andra stycket:

”Kultur- och fritidsnämnden ska även särskilt samverka med samhällsbyggnadsnämnden i frågor som rör Tjörns platsutveckling för såväl boende som besökare.

~~Kultur- och fritidsnämnden ska medverka i kommunens översiktliga planering.”~~

3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen föreslår att ansvaret för Tjörns kommuns sponsring överlämnas till kultur- och fritidsnämnden. Detta kräver en revidering av nämndens reglemente. Nämnden föreslås även få en ramjustering på 300 000 kronor för sponsringsuppdraget.

Kultur- och fritidsförvaltningen har sett på förslaget och ställer sig bakom det, men föreslår att det tidigare sponsringsbeloppet på 500 000 kronor ligger kvar.

Förvaltningen förslår också ytterligare en korrigering av reglementet för att förtydliga nämndens samverkan med samhällsbyggnadsnämnden i frågor som rör Tjörns platsutveckling.

2022-12-20

Dnr 2022/99-807

Tidigare beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2022-12-15, § 200

Bilagor

Tjänsteutlåtande från kommunkansliet: Angående ansvar för sponsring, ramjustering samt revidering av reglemente för kommunstyrelsen och kultur och fritidsnämnden

Förslag till Reglemente för kultur- och fritidsnämnden

Förslag till Reglemente för kommunstyrelsen

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen föreslår i ett beslut 2022-12-15, § 200, att ansvaret för Tjörns kommuns sponsring överlämnas till kultur- och fritidsnämnden. Detta kräver en revidering av nämndens reglemente. Nämnden föreslås även få en ramjustering på 300 000 kronor för sponsringsuppdraget.

Då kommunstyrelsen önskar ett yttrande från kultur- och fritidsnämnden senast 12 januari 2023, innan den nya mandatperiodens nämnd har samlats för första gången, hanteras ärendet av nämndens presidium.

Sponsringsuppdraget

I ett tjänsteutlåtande motiverar kommunkansliet förslaget att överlämna sponsringsansvaret till kultur- och fritidsnämnden att det är den nämnd som huvudsakligen ansvarar för kultur- och fritidsevenemang samt hanterar bidrag till föreningar. Dessa uppdrag är kopplade till sponsring.

I nuläget skickas samtliga ärenden kopplade till sponsring till kultur- och fritidsnämnden på remiss, varefter presidiet lämnar ett yttrande innan beslut fattas i kommunstyrelsen. Om kultur- och fritidsnämnden övertar ansvaret för sponsringsärenden skulle de administrativa ärendeprocesserna bli effektivare och smidigare.

Revidering av reglementet

För att kultur- och fritidsnämnden ska kunna överta ansvaret för sponsringsärenden krävs en revidering av såväl kultur- och

2022-12-20

Dnr 2022/99-807

fritidsnämndens som kommunstyrelsens reglemente. Kompletteringen gäller § 5 **Bidrag till föreningar och organisationer mm**, där "mm." lagts till, samt följande stycke:

"Kultur- och fritidsnämnden får även lämna bidrag till stiftelser, organisationer, evenemang, aktiviteter och liknande inom ramen för den kommunala kompetensen."

Samtidigt föreslås ett par mindre redaktionella ändringar i kultur- och fritidsnämndens reglemente:

- Hänvisning till idrottspolitiska programmet ersätts av idrottspolitiska strategin
- Hänvisning till Rådet för social och hållbar utveckling stryks med anledning av rådets upphörande

Ramjustering

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår även att en ramjustering av budget 2023 på 300 000 kronor, från kommunstyrelsen till kultur- och fritidsnämnden.

Styrdokument

Slutligen föreslås kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att ta fram relevanta styrdokument för sponsring. Detta för att närmare reglera och tydliggöra förutsättningar för kommunens sponsringsåtaganden och hur hanteringen av dem ska gå till.

Kultur- och fritidsförvaltningens synpunkter

Kultur- och fritidsförvaltningen tycker att förslaget att nämnden tar över sponsringsansvaret för Tjörns kommun är bra, eftersom handläggningstiden då kan kortas för sponsringsärenden.

Förvaltningen föreslår ytterligare en komplettering av nämndens reglemente, för att tydliggöra dess viktiga roll i samhällsplaneringen:

11 § Inom Tjörns kommun ska kultur- och fritidsnämnden särskilt samverka med barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden ~~och Rådet för hälsa och hållbar utveckling.~~

Kultur- och fritidsnämnden ska även särskilt samverka med samhällsbyggnadsnämnden i frågor som rör Tjörns platsutveckling för så väl boende som besökare.

2022-12-20

Dnr 2022/99-807

Förslaget innebär att meningen "Kultur- och fritidsnämnden ska medverka i kommunens översiktliga planering" stryks.

Konsekvens

Budgeten för sponsring har tidigare år legat på 500 000 kronor och förvaltningen ser att behovet av det beloppet ligger kvar. Att den utbetalda totala sponsringssumman varit lägre de senaste åren beror delvis på pandemin. Dessutom kan behovet av sponsring komma att öka för att effekten ska bibehållas.

Emma Brattgård
Förvaltningschef

§ 1

Ansvar för sponsring samt revidering av reglemente

2022/99

Beslut

1. Kultur- och fritidsnämndens presidium ställer sig positiv till att nämnden övertar ansvaret för sponsringsfrågor i Tjörns kommun. Nämnden ska ge förvaltningen i uppdrag att 2023 ta fram en riktlinje för sponsring.
2. Budgeten för sponsring har tidigare år legat på 500 000 kronor och har inte förändrats på åtskilliga år. Nämnden ser att behovet av det beloppet snarare ökar.
3. Kultur- och fritidsnämndens presidium ställer sig bakom föreslagna korrigeringar av nämndens reglemente men föreslår även följande tillägg/strykning i § 11, andra stycket:

"Kultur- och fritidsnämnden ska även särskilt samverka med samhällsbyggnadsnämnden i frågor som rör Tjörns platsutveckling för såväl boende som besökare.

~~Kultur- och fritidsnämnden ska medverka i kommunens översiktliga planering."~~
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen föreslår att ansvaret för Tjörns kommuns sponsring överlämnas till kultur- och fritidsnämnden. Detta kräver en revidering av nämndens reglemente. Nämnden föreslås även få en ramjustering på 300 000 kronor för sponsringsuppdraget.

Kultur- och fritidsförvaltningen har sett på föreslaget och ställer sig bakom det, men föreslår att det tidigare sponsringsbeloppet på 500 000 kronor ligger kvar eller ökar.

Förvaltningen föreslår också ytterligare en korrigering av reglementet för att förtydliga nämndens samverkan med

samhällsbyggnadsnämnden i frågor som rör Tjörns platsutveckling.

Tidigare beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2022-12-15, § 200

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-12-20

Tjänsteutlåtande från kommunkansliet: Angående ansvar för sponsring, ramjustering samt revidering av reglemente för kommunstyrelsen och kultur och fritidsnämnden

Förslag till Reglemente för kultur- och fritidsnämnden

Förslag till Reglemente för kommunstyrelsen

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

§ 200

Ansvar för sponsring, ramjustering samt revidering av reglemente för kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden

2022/335

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att:

1. Överlämna ärendet till kommunstyrelsen utan eget förslag.
2. Remittera ärendet till kultur- och fritidsnämnden, för inhämtande av yttrande inför kommunstyrelsens behandling 2023-01-12.

Sammanfattning

Då kultur- och fritidsnämnden är den nämnd som i huvudsak ansvarar för kultur- och fritidsevenemang samt hanterar bidrag till föreningar föreslår kommunstyrelseförvaltningen att nämnden övertar ansvar för sponsring kopplat till kultur- och fritidsevenemang. Idag skickas samtliga ärenden kopplade till sponsring till kultur- och fritidsnämnden på remiss innan beslut fattas i kommunstyrelsen. Genom att kultur- och fritidsnämnden övertar ansvaret för sponsringsärenden skulle de administrativa ärendeprocesserna bli effektivare och smidigare.

För att kultur- och fritidsnämnden ska kunna överta ansvaret för sponsringsärenden krävs en revidering av såväl kultur- och fritidsnämndens reglemente som kommunstyrelsens reglemente. Därutöver tillkommer ett par ändringar i kultur- och fritidsnämndens reglemente som är av redaktionell karaktär, nämligen;

- Hänvisning till idrottspolitiska programmet ersätts av idrottspolitiska strategin
- Hänvisning till Rådet för social och hållbar utveckling stryks med anledning av rådets upphörande

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår även att en ramjustering av budget 2023 ska göras motsvarande 300 tkr, från kommunstyrelsen till kultur- och fritidsnämnden.

Slutligen föreslås kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att ta fram relevanta styrdokument för sponsring. Detta för att närmare reglera och tydliggöra förutsättningar för kommunens sponsringsåtaganden och hur hanteringen av dem ska gå till.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-11-24

Reviderat reglemente för kultur- och fritidsnämnden 2022-11-24

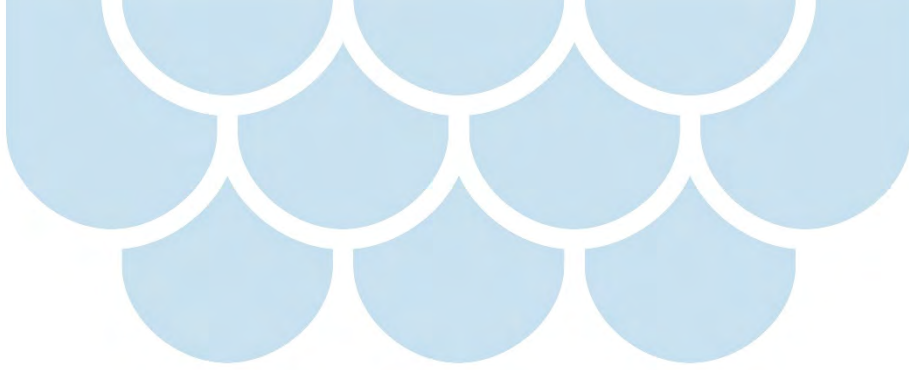
Reviderat reglemente för kommunstyrelsen 2022-11-24

Förslag till beslut på sammanträdet

Bo Bertelsen (M) föreslår att arbetsutskottet ska överlämna ärendet till kommunstyrelsen utan eget förslag, samt remittera ärendet till kultur- och fritidsnämnden, för inhämtande av yttrande inför kommunstyrelsens behandling 2023-01-12.

Beslutet skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Reglemente för kultur- och fritidsnämnden

Typ av styrdokument	Reglemente
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Beslut och diarienummer	KF 2022-11-17, § 194 (KS 2022/274-003)
Ikraftträdande	2023-01-01
Dokumentansvarig funktion	Kommunjurist
Målgrupp för dokumentet	Kultur- och fritidsnämnden

Författningens ändringar

Beslut	Diarienummer	Ikraftträdande
Kommunfullmäktige 2022-11-17, § 194	KS 2022/274-003	2023-01-01

Innehåll

Reglemente för kultur- och fritidsnämnden	1
Allmänna bestämmelser	1
Tillämpliga författningar	1
Sammansättning	1
Verksamhetsområde	1
Kultur-, fritids- och turistverksamhet	1
Särskilda uppgifter	2
Bidrag till föreningar och organisationer m.m.	2
Särskilda utmärkelser och stipendium för unga	3
Hyror och avgifter.....	3
Lotterier	3
Delegering från fullmäktige.....	3
Samverkan	3

Reglemente för kultur- och fritidsnämnden

Allmänna bestämmelser

1 §

Utöver det som föreskrivs i *Allmän stadga för kommunstyrelsen och nämnder i Tjörns kommun* och i Kommunallagen (2017:725) gäller bestämmelserna i detta reglemente. Kommunstyrelsen har befogenhet att, då fråga uppstår, tolka innebörden av detta reglemente.

Tillämpliga författningar

2 §

Kultur- och fritidsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt

- Bibliotekslagen (2013:801),
- Spellagen (2018:1138)

samt i övrigt förekommande tillämpliga författningar.

Sammansättning

3 §

Kultur- och fritidsnämnden består av det antal ledamöter och ersättare som kommunfullmäktige beslutat.

Verksamhetsområde

Kultur-, fritids- och turistverksamhet

4 §

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för:

- a) kommunens folkbibliotek och skolbiblioteksverksamhet (enligt överenskommelse med barn- och utbildningsförvaltningen), samt stöttar föreningsdrivna bibliotek; verksamheten ska utgå från gällande biblioteksplan,
- b) kommunens allmänkulturella verksamhet, som ska utgå från gällande kulturpolitisk strategi med tillhörande planer, samt för målgruppen barn och unga även Handlingsplan för samordnad och stärkt barn- och ungdomskultur på Tjörn,
- c) kommunens samling av lös och fast konst, och ska inom ramen för kommunfullmäktiges beviljade investeringsanslag ansvara för konstnärlig utsmyckning av den offentliga miljön,

- d) kommunens kulturmiljö- och museiverksamhet, där driften av Sundsby säteri och Säbygården ingår, samt fördelning av anläggningsbidrag till museibygnader vars ansvariga kulturföreningar uppfyller antagna kriterier för bidraget,
- e) Kulturskolan, kultur- och fritidscentra och kulturpedagogpoolen, där verksamheten ska utgå från gällande barn- och ungdomsplan för Tjörns kommun samt Handlingsplan för samordnad- och stärkt barn- och ungdomskultur på Tjörn,
- f) kommunens fritids- och föreningsverksamhet, som ska utgå från gällande idrottspolitiskt ~~program~~ **strategi**,
- g) kommunens friluftsverksamhet, som ska utgå från gällande styrdokument för friluftslivet,
- h) de av kommunens idrotts- och fritidsanläggningar, motionsslingor, naturområden, toaletter och badplatser som inte förvaltas av förening via skötselavtal eller på annat sätt,
- i) driften och underhållet av Tjörns ishall,
- j) kommunens park- och naturverksamhet, som omfattar grönområden (häckar, gräsytor, planteringar samt kommunägd naturmark) med undantag för mark som förvaltas av Tjörns Bostads AB, vägföreningar (enligt förrättning) eller arrendator,
- k) frågor som rör turism, besöksnäring och destinationsutveckling inom kommunen samt turistbyrån; turistverksamheten ska utgå från gällande strategi för en hållbar natur- och kulturturism i Tjörns kommun.

Särskilda uppgifter

Bidrag till föreningar och organisationer m.m.

5 §

Kultur- och fritidsnämnden ska fördela bidrag till kultur- och fritidsföreningar samt studieförbund, enligt regelverk som fastställts av kultur- och fritidsnämnden.

Kultur- och fritidsnämnden får även lämna bidrag till stiftelser, organisationer, evenemang, aktiviteter och liknande inom ramen för den kommunala kompetensen.

Särskilda utmärkelser och stipendium för unga

6 §

Kultur- och fritidsnämnden ska utse och fördela prispengar till särskilda utmärkelser och ett stipendium för unga, enligt kriterier och prissummor som fastställts av kultur- och fritidsnämnden.

Hyror och avgifter

7 §

Kultur- och fritidsnämnden ska ta ut hyror och avgifter enligt beslutat regelverk.

Kultur- och fritidsnämnden får ta ut entréavgifter och liknande avgifter för tillfälliga arrangemang och evenemang som anordnas inom nämndens verksamhet.

Lotterier

8 §

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för lotteritillstånd till föreningslivet. Kultur- och fritidsnämnden är *inte* remissinstans vad gäller automatspel, vilket ankommer på socialnämnden.

Delegering från fullmäktige

9 §

Kultur- och fritidsnämnden får inom sitt ansvarområde anta taxor och avgifter av mindre ekonomisk betydelse, om ärendet inte är av principiell betydelse eller annars av större vikt för kommunen. Nämnden får inte besluta om taxor och avgifter som enligt lag eller annan författning ska avgöras av kommunfullmäktige.

Vid tveksamhet om nämndens beslutsbefogenhet i visst ärende, ska detta överlämnas till kommunfullmäktige för beslut.

10 §

Kultur- och fritidsnämnden ska redovisa till kommunfullmäktige hur nämnden fullgör delegering enligt detta reglemente.

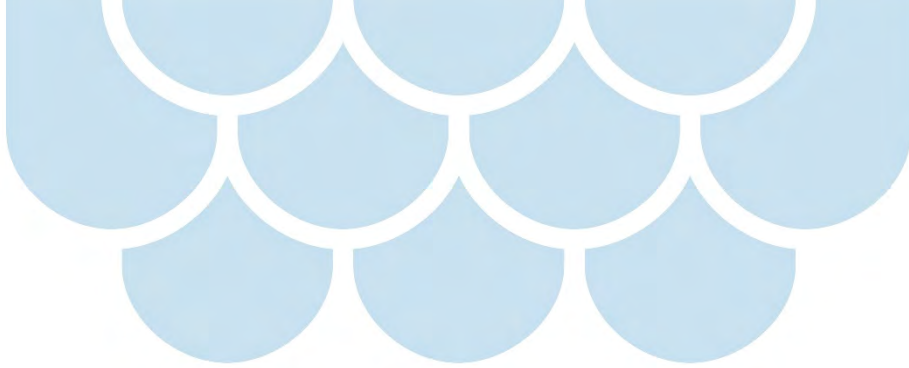
Samverkan

11 §

Inom Tjörns kommun ska kultur- och fritidsnämnden särskilt samverka med barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden ~~och Rådet för hälsa och hållbar utveckling.~~

Kultur- och fritidsnämnden ska medverka i kommunens översiktliga fysiska planering.

Kultur- och fritidsnämnden ska ha ett nära samarbete med ideella föreningar, organisationer och andra relevanta aktörer.

Reglemente för kommunstyrelsen

Typ av styrdokument	Reglemente
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Beslut och diarienummer	KF 2020-02-20, § 37 (KS 2019/366)
Ikraftträdande	2020-03-01
Dokumentansvarig funktion	Kommunjurist
Målgrupp för dokumentet	Kommunstyrelsen

Författningens ändringar

Beslut	Diarienummer	Ikraftträdande
KF 2020-12-10, § 224	(KS 2020/300)	2021-01-01
KF 2021-06-17, § 141	(KS 2021/175)	2021-06-17
KF 2021-12-16 § 244	(KS 2020/288)	2022-01-01
KF 2022-03-24, § 60	(KS 2021/311)	2022-05-01
KF 2022-12-15, § xxx	(KS 2022/305)	2022-12-15

Innehåll

Reglemente för kommunstyrelsen	1
Allmänna bestämmelser	1
Tillämpliga författningar	1
Sammansättning	2
Allmänt om kommunstyrelsens uppgifter	2
Ledningsfunktion och styrfunktion	2
Övergripande uppgifter och ansvarsområden	3
Kommunala bolag	4
Kommunal samverkan	5
Ekonomi och medelsförvaltning	5
Personalpolitik	6
Delegering från fullmäktige	6
Uppföljningsfunktion	7
Särskilda uppgifter	8
Processbehörighet	8
Krisberedskap, civilförsvaret och krig	8
Arbetslöshetsnämnd	8
Arkivmyndighet	9
Namngivning	9
Anslagstavla och webbplats	9
Kommunala föreskrifter	9

Reglemente för kommunstyrelsen

Allmänna bestämmelser

1 §

Utöver det som föreskrivs i Allmän stadga för styrelser och nämnder och i kommunallagen (2017:725) gäller bestämmelserna i detta reglemente.

Kommunstyrelsen har befogenhet att, då fråga uppstår, tolka innebörden av detta reglemente.

Kommunstyrelsen bestämmer om rättigheter och skyldigheter för kommunen i ärenden där samhällsbyggnadsnämnden företräder kommunen som part.

Kommunstyrelsen utövar i lag eller annan författning föreskriven tillsyn över sådan verksamhet som samhällsbyggnadsnämnden själv bedriver.

Tillämpliga författningar

2 §

Kommunstyrelsen fullgör kommunens uppgifter enligt:

- kommunallagen (2017:725),
- lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter,
- lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling,
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna,
- lagen (1976:580) om medbestämmanderätt i arbetslivet,
- arbetsmiljölagen (1977:1160),
- jordabalken (1970:994),
- fastighetsbildningslagen (1970:988),
- anläggningslagen (1973:1149),
- säkerhetsskyddslagen (2018:585),
- lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,
- lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap,
- lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m,
- hemvärnsförordningen (1997:146),
- lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd,
- arkivlagen (1990:782)

samt i övrigt förekommande tillämpliga författningar.

Sammansättning

3 §

Kommunstyrelsen består av det antal ledamöter och ersättare som kommunfullmäktige har beslutat.

Allmänt om kommunstyrelsens uppgifter

4 §

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och gemensam nämnds verksamhet (*ledningsfunktion*). Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund.

Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning samt leda arbetet med att ta fram kommunövergripande styrdokument (*styrfunktion*).

Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning genom att i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen. Styrelsen ska återrapporera till fullmäktige (*uppföljningsfunktion*).

Kommunstyrelsen ansvarar för uppgifter som anges i detta reglemente jämte sådana uppgifter som inte har lagts på annan nämnd (*särskilda uppgifter*). Härutöver ansvarar kommunstyrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen, lagen om vissa kommunala befogenheter, samt annan författning.

Ledningsfunktion och styrfunktion

5 §

Kommunstyrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens. Kommunstyrelsen ansvarar för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

Kommunstyrelsen har befogenhet att tolka innebörden av respektive nämnds reglemente.

Övergripande uppgifter och ansvarsområden

6 §

Kommunstyrelsen ska:

1. leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållen annan nämnd,
2. utöva uppsikt över övriga nämnders och gemensam nämnds beslut,
3. ha uppsikt över sådan avtalsamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § kommunallagen eller enligt annan författning,
4. ha ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor i kommunen,
5. ha ett övergripande ansvar för att säkerhetsskyddslagen följs,
6. ha hand om kommunens övergripande verksamhetsstödjande system och digitala verktyg,
7. anställa kommundirektör samt besluta om instruktion för kommundirektör,
8. anställa förvaltningschefer,
9. hos kommunfullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs,
10. kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder,
11. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll och styrmodell i enlighet med vad kommunfullmäktige särskilt beslutar,
12. ansvara för samordningsträffar med nämndpresidier och förvaltningschefer samt med företrädare för kommunens bolag,
13. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som genom avtal har lämnats över till privata utförare,
14. bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av kommunfullmäktige i enlighet med kommunallagen,
15. verkställa kommunfullmäktiges beslut, om kommunfullmäktige inte har beslutat annat.

Om kommunfullmäktige inte har beslutat något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som kommunfullmäktige ska handlägga ska beredas.

7 §

Kommunstyrelsen har som uppgift att ansvara för och samordna:

1. den översiktliga planeringen av användningen av mark och vatten samt utvecklingen av strategiskt viktiga områden,

2. mark- och exploateringsfrågor,
3. fastighetsbildningsfrågor, fastighetsöverlåtelse, förvaltning av kommunägda fastigheter samt kommunens rättigheter och skyldigheter som fastighetsägare inklusive ansvar för vattenområden,
4. mättnings- och karteringsverksamhet,
5. miljö-, klimat-, mångfalds-, diskriminerings-, jämställdhets-, demokrati- och folkhälsofrågor,
6. natur- och vattenvårdsfrågor,
7. bostadsförsörjningsfrågor,
8. kommunens strategiska lokalförsörjningsfrågor,
9. energifrågor inklusive frågor om energihushållning,
10. civil beredskap,
11. statistik och samhällsanalys,
12. utvecklingen av kommunens IT-frågor och centrala informationsverksamhet,
13. kommunens utveckling när det gäller e-tjänster (e-samhället),
14. utveckling av kvalitetssystem,
15. trafikförsörjning och infrastruktur,
16. utveckling av näringslivet och sysselsättning inklusive ett gott företagsklimat,
17. regionalt, nationellt och internationellt arbete,
18. kommunens varumärke och attraktivitet.

Kommunala bolag

8 §

Kommunstyrelsen ska:

1. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de bolag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen,
2. ansvara för regelbundna möten mellan kommunstyrelsen och bolagsledningarna/stiftelseledningarna,
3. utöva uppsiktsplikt i kommunens hel- och delägda aktiebolag genom prövning i beslut årligen senast den 30 november,
4. svara för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de bolag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

I detta reglemente inkluderas även handelsbolag och ekonomiska föreningar i begreppet bolag.

Kommunal samverkan

9 §

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund och gemensamma nämnder som kommunen är medlem i.

9 b §

Har kommunen till ett kommunalförbund överlämnat skötseln av kommunala angelägenheter inom ett visst verksamhetsområde och är kommunalförbundet på grund av lag eller annan författning förhindrad att fullgöra viss uppgift inom området, ansvarar kommunstyrelsen för denna uppgift, om inte kommunfullmäktige har beslutat annat. Ankommer det på kommunfullmäktige att fatta beslutet, ska kommunstyrelsen bereda ärendet.

Ekonomi och medelsförvaltning

10 §

Kommunstyrelsen ska:

1. ha hand om kommunens medelsförvaltning och följa de riktlinjer/föreskrifter som kommunfullmäktige meddelar för denna. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.
2. ha hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bl.a. att
 - a. underhålla och förvalta kommunens fasta och lösa egendom som kommunstyrelsen förfogar över,
 - b. se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett,
 - c. handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden,
3. upprätta förslag till budget i enlighet med kommunallagen,
4. se till att bokföring och redovisning sker i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning,
5. upprätta årsredovisning och delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning,
6. förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser,
7. lämna bidrag till stiftelser, organisationer, EU-projekt, evenemang, aktiviteter och liknande inom ramen för den kommunala kompetensen,

lämna bidrag till externa aktörer inom ramen för den kommunala kompetensen i ärende som inte ankommer på annan nämnd enligt reglemente

och

8. ansvara för inköp och upphandling som berör fler än en nämnd.

Personalpolitik

11 §

Kommunstyrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare för hela den kommunala organisationen och har därvid bland annat att:

1. ansvara övergripande för kommunens personal- och lönepolitik,
2. fastställa riktlinjer för kommunens arbetsmiljöarbete samt ansvara för arbetsmiljön inom kommunstyrelsens verksamhetsområde,
3. med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
4. förhandla å kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt vad gäller 11-14 §§ och 38 §§ lagen om medbestämmanderätt i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden,
5. avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
6. besluta om stridsåtgärd,
7. lämna uppdrag till en sammanslutning av kommuner med uppgift att tillvarata intressen som arbetsgivare enligt 6 kap 3 § lagen om vissa kommunala befogenheter.

Delegering från fullmäktige

12 §

Kommunstyrelsen beslutar i följande grupper av ärenden:

1. upptagande av lån inom den beloppsram och de riktlinjer/föreskrifter som kommunfullmäktige fastställt,
2. på begäran av nämnd omfördela medel som anslagits till nämnden inom den budgeterade verksamhetsvolymen och av kommunfullmäktige fastställd beloppsram och andra riktlinjer,
3. besluta om extern finansiering genom bidrag eller annat stöd i ärende som inte ankommer på annan nämnd,

4. arrendera ut, hyra ut eller på annat sätt upplåta fast egendom som tillhör kommunen,
5. köp, försäljning, byte eller annan överlåtelse av fast egendom, som tillhör kommunen upp till ett belopp av 10 000 000 kr, inom av kommunfullmäktige fastställda riktlinjer och villkor i övrigt.
6. fastighetsreglering av fast egendom som tillhör kommunen, inom av kommunfullmäktige fastställda riktlinjer och villkor i övrigt,
7. inlösen av fast egendom med stöd av plan- och bygglagen,
8. i mål och ärenden där kommunstyrelsen för kommunens talan, med för kommunen bindande verkan, träffa överenskommelse om nedskrivning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal,
9. tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen,
10. avge yttrande i ärenden inom ramen för kommunstyrelsens kompetens.

Kommunstyrelsen beslutar också om yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när dessa inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrandet behandlas av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ska om möjligt samråda med berörd nämnd vid handläggning av yttrandet.

Uppföljningsfunktion

13 §

Kommunstyrelsen ska:

1. övervaka att av kommunfullmäktige fastställda mål och riktlinjer för verksamheten, styrmodell och kvalitetskrav samt ekonomi följs upp i nämnderna,
2. övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts kostnadseffektivt och i enlighet med gällande författning,
3. följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna,
4. årligen rapportera till kommunfullmäktige hur samtliga kommunens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
5. årligen till kommunfullmäktige rapportera om kommunens avtalssamverkan enligt kommunallagen eller enligt annan författning,

6. inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av kommunfullmäktige fastställda program,
7. halvårsvis lämna redovisning till kommunfullmäktige över beredning av motioner som har väckts i kommunfullmäktige och som inte slutligt har handlagts av kommunfullmäktige.

Särskilda uppgifter

Processbehörighet

14 §

Kommunstyrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige. Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet.

Krisberedskap, civilförsvar och krig

15 §

Kommunstyrelsens ledamöter tjänstgör i krisledningsnämnden och fullgör där de uppgifter som ankommer på krisledningsnämnden vid extraordinära händelser i fredstid. Krisledningsnämndens uppdrag regleras i särskilt reglemente.

Kommunstyrelsen ansvarar för den verksamhet och de åtgärder som kommunen ska vidta vid höjd beredskap inom ramen för landets totalförsvar.

Kommunstyrelsen ansvarar för uppgifter under krig eller krigsfara.

Kommunstyrelsen utser ledamot i hemvärnsråd.

Kommunstyrelsen ansvarar inte för att avge yttranden enligt 5 § hemvärnsförordningen avseende ansökningar om antagning till hemvärdet, detta ankommer på socialnämnden.

Arbetslöshetsnämnd

16 §

Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd i kommunen.

Arkivmyndighet

17 §

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet i kommunen.

Namngivning

18 §

Kommunstyrelsen beslutar om vägnamn i kommunens tätorter och på landsbygden efter samråd med berörda intressenter.

Anslagstavla och webbplats

19 §

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens anslagstavla.

Kommunstyrelsen ansvarar för och samordnar innehållet i kommunens externa och interna webbplats.

Kommunala föreskrifter

20 §

Kommunstyrelsen ansvarar för att gällande kommunala föreskrifter finns tillgängliga för allmänheten på kommunens webbplats.

Kommunstyrelsen ansvarar för ordningen av kommunens föreskrifter

§ 8

Begränsad indexjustering av avgifter i kommunens VA-taxa

2022/360

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att räkna upp avgifterna i kommunens va-taxa med fem procent.

Sammanfattning

Kommunens va-taxa föreskriver en möjlighet att årligen justera taxans avgifter enligt konsumentprisindex (KPI). Aktuellt indextal för 2022 ger en avgiftshöjning om 10,9 procent för 2023.

Det finns i dagsläget inte någon anledning att justera avgifterna enligt KPI fullt ut. Även med en höjning om fem procent beräknas avgifterna täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva den allmänna va-anläggningen år 2023.

Tidigare beslut

Samhällsbyggnadsnämnden 2022-12-14, § 255

Samhällsbyggnadsnämndens VA-utskott 2022-12-05, § 12

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2023-01-03

Prognos VA 2023-2027, bilaga 1

Förslag till beslut på sammanträdet

Bo Bertelsen (M) och Björn Möller (KD) föreslår att kommunstyrelsen ska bifalla förvaltningens förslag.

Kommunstyrelsen

Hans Blomqvist
Kommunjurist
0304-60 10 53
hans.blomqvist@tjorn.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande – Begränsad indexjustering av avgifter i kommunens va-taxa**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att räkna upp avgifterna i kommunens va-taxa med fem procent.

Sammanfattning

Kommunens va-taxa föreskriver en möjlighet att årligen justera taxans avgifter enligt konsumentprisindex (KPI). Aktuellt indextal för 2022 ger en avgiftshöjning om 10,9 procent för 2023.

Det finns i dagsläget inte någon anledning att justera avgifterna enligt KPI fullt ut. Även med en höjning om fem procent beräknas avgifterna täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva den allmänna va-anläggningen år 2023.

Tidigare beslut

Samhällsbyggnadsnämnden 2022-12-14, § 255
Samhällsbyggnadsnämndens VA-utskott 2022-12-05, § 12

Bilagor

Prognos VA 2023-2027, bilaga 1

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden

Ärendet

Kommunens va-taxa föreskriver en möjlighet för årlig justering av taxans avgifter enligt konsumentprisindex (KPI). Aktuellt indextal för 2022 ger en avgiftshöjning om 10,9 procent för 2023.

Taxans va-avgifter har kommit att påverka hushållens ekonomi i allt högre grad under de senaste åren. Med hänsyn till omvärldsläget och

2023-01-03

Dnr 2022/360-346

de prisökningar som sker i samhället talar mycket för att denna påverkan kommer att öka ytterligare framöver.

En viss uppräknig av taxans avgifter år 2023 är nödvändig, bland annat för att va-verksamheten ska kunna återbetala sin "skuld" till skattekollektivet.

En uppräknig av va-taxans avgifter med fem procent bedöms emellertid vara tillräckligt. En sådan mindre höjning kommer inte att påverka möjligheten att avgiftsfinansiera va-verksamheten innevarande år. Även med denna höjning förväntas verksamheten ge ett överskott som kan användas till att täcka underskott som uppkommit tidigare år.

Va-verksamheten, liksom kommunens andra verksamheter, kommer att påverkas av höjda elkostnader framöver. Hur stor denna påverkan kommer att bli är idag oklart då det statliga elprisstödet till kommunen ännu inte är fastställt. Det finns även en osäkerhet vad gäller kostnadsökningar inom andra områden, exempelvis gällande kemikalier som behövs i verksamheten.

En annan osäkerhet för va-verksamhetens framtida ekonomi är hur kommunens vattenleveransavtal med Kungälv och Stenungsund ska finansieras. Om avgiftskollektivet ska stå för samtliga kostnader som är förknippade med avtalet kommer va-taxans avgifter att behöva höjas kommande år. Detta är emellertid en fråga som får hanteras separat och som inte bedöms ha någon påverkan på avgiftssättningen år 2023.

Konsekvens

En uppräknig av va-taxans avgifter med fem procent innebär att full avräknig mot de senaste tre årens underskott kan göras år 2023.

Evike Sandor
Kommundirektör

RESULTAT VA ENLIGT NY VA-PLAN INDEX 0% 2023, ÖVRIGA ÅR 2% INDEX

A. Skattekollektivet tar 100% Kungälvledning

2023	2024	2025	2026	2027
1 900 000	-4 400 000	-2 200 000	-5 000 000	-5 300 000

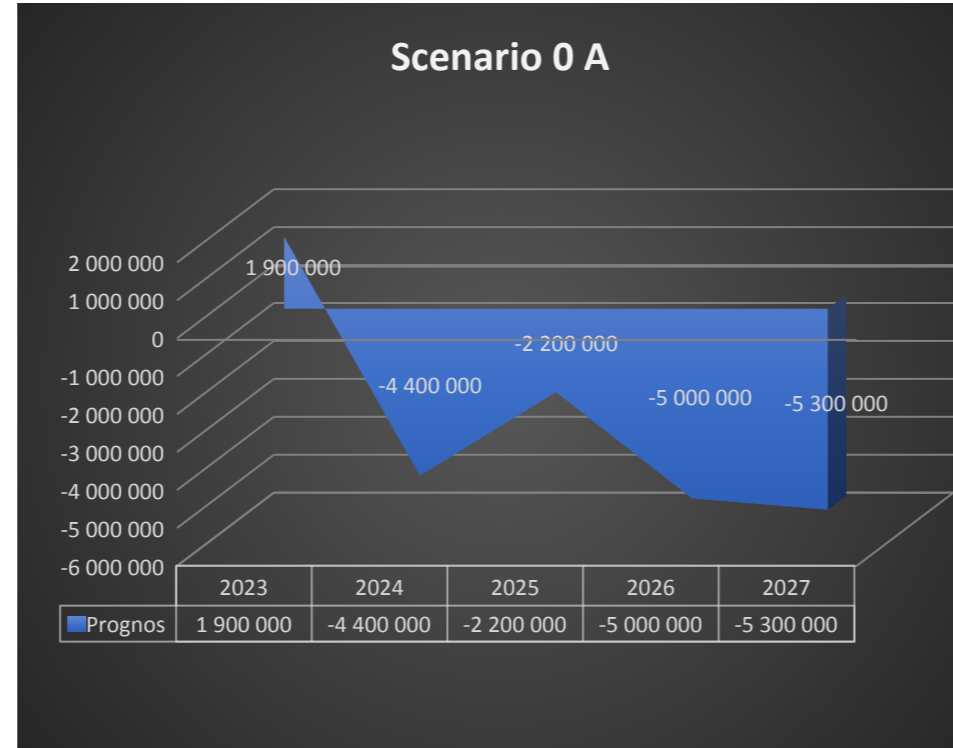
B. VA tar 50% Kungälvledning, Skattekollektivet tar 50%

2023	2024	2025	2026	2027
1 900 000	-6 100 000	-3 900 000	-6 700 000	-7 000 000

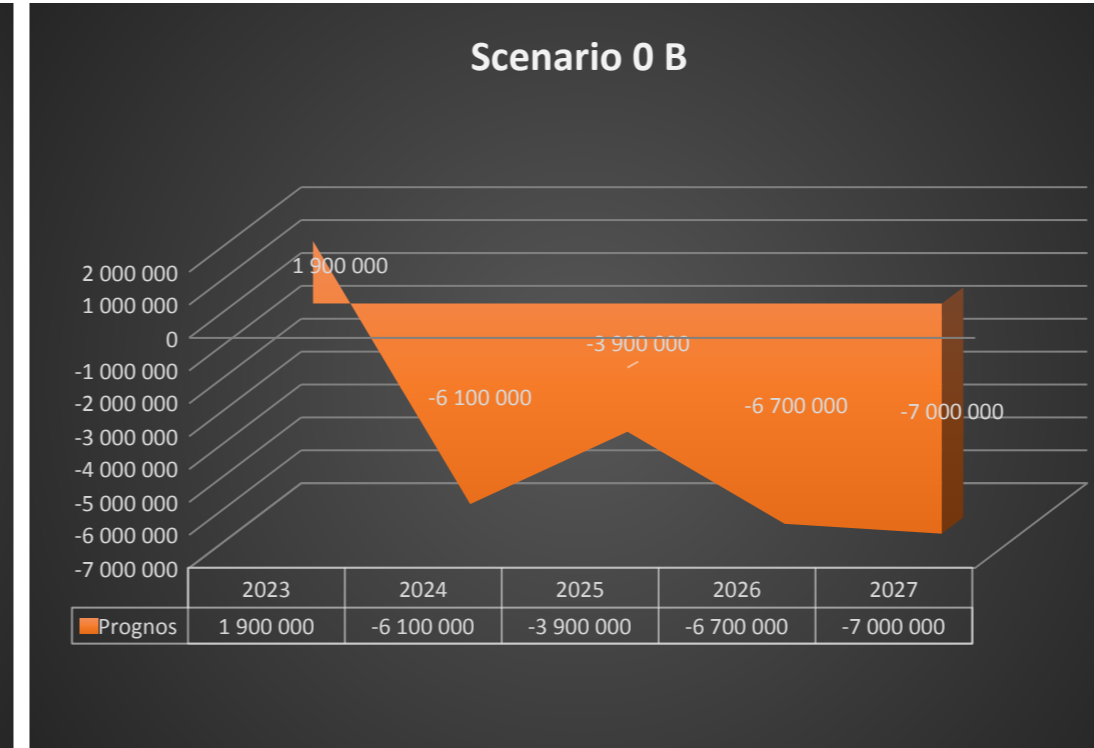
C. VA tar 100% Kungälvledning

2023	2024	2025	2026	2027
1 900 000	-7 800 000	-5 600 000	-8 400 000	-8 700 000

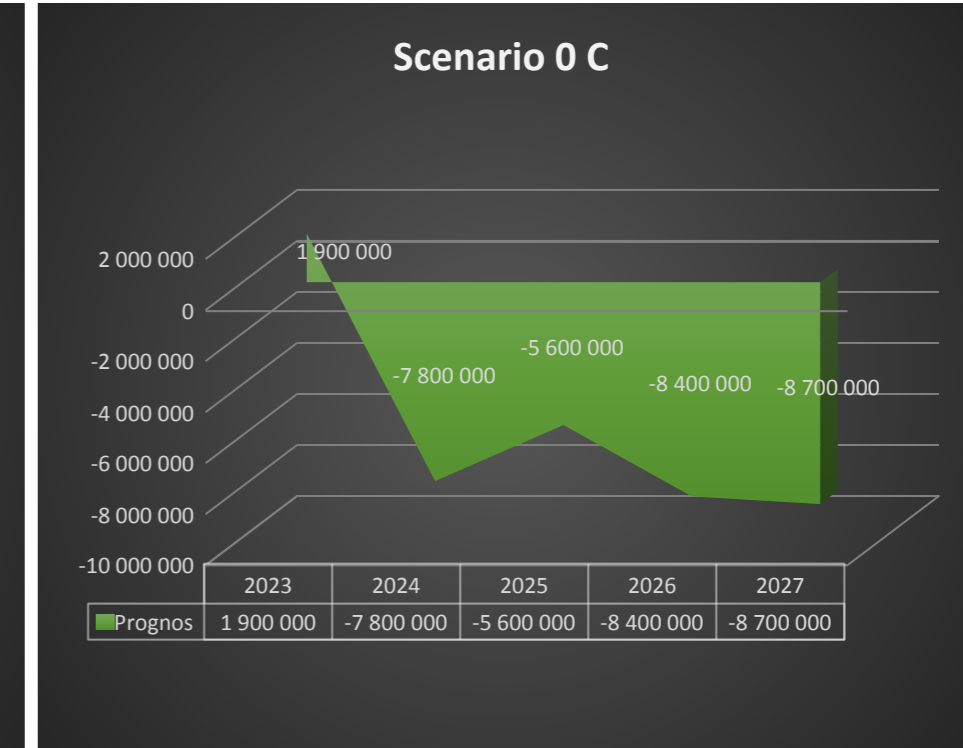
A. Skattekollektivet tar 100% Kungälv ledning

B. VA tar 50% Kungälv ledning, Skattekollektivet tar 50%

C. VA tar 100% Kungälv ledning

Väsentliga parametrar som ger ovan resultat:

Genomsnittsränta:

2023	0,61%
2024	1,09%
2025	1,12%

2026-2027 1,50%

KPI indexuppräknning 0% 2023, övriga år 2%

Investeringstakt

Aktiveringstakt

Anslutningstakt

Uppräkning personal 3,2%

SKR uppräkningsprocent 2,4% övriga kostnader

Kungälv ledning 3,4 mkr årligen fr.o.m. 2024

Skattekollektiv:	0
100%	3 400 000
50%	1 700 000

Att betala tillbaka till Skattekollektivet 2023: 3 460 000

Skuld till Avgiftskollektivet 202312 0

Osäkerheter

Räntenivå är låg, om/när räntan går upp ökar kapitalkostnaderna. 1% högre räntenivå ökar totala räntekostnad med dryga 6 mkr/år.

KPI indexuppräknning, vad kommer den att bli kommande år, påverkar intäkterna

Hålls investerings- och aktiveringstakt, påverkar kapitalkostnaderna

Ansluter VA enligt plan, påverkar intäkterna

Högre driftskostnader till exempel på grund av högre kostnader för el, material, kemikalier.

Elstöd från staten kommande år

RESULTAT VA ENLIGT NY VA-PLAN INDEX 5% 2023, ÖVRIGA ÅR 2% INDEX

A. Skattekollektivet tar 100% Kungälvledning

2023	2024	2025	2026	2027
5 700 000	-400 000	2 100 000	-500 000	-600 000

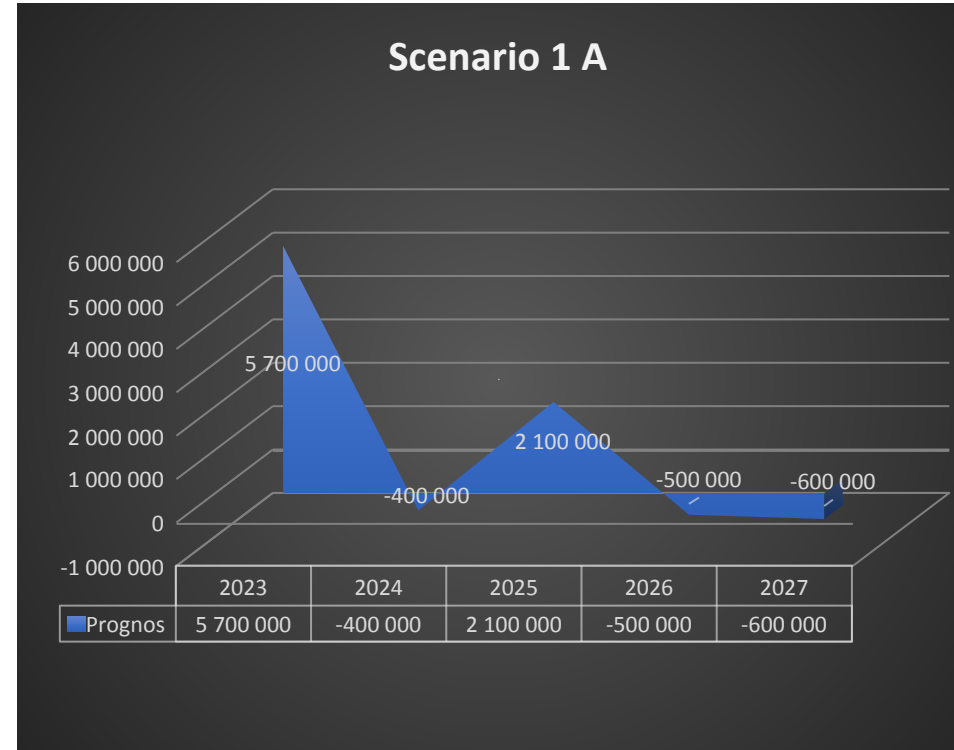
B. VA tar 50% Kungälvledning, Skattekollektivet tar 50%

2023	2024	2025	2026	2027
5 700 000	-2 100 000	400 000	-2 200 000	-2 300 000

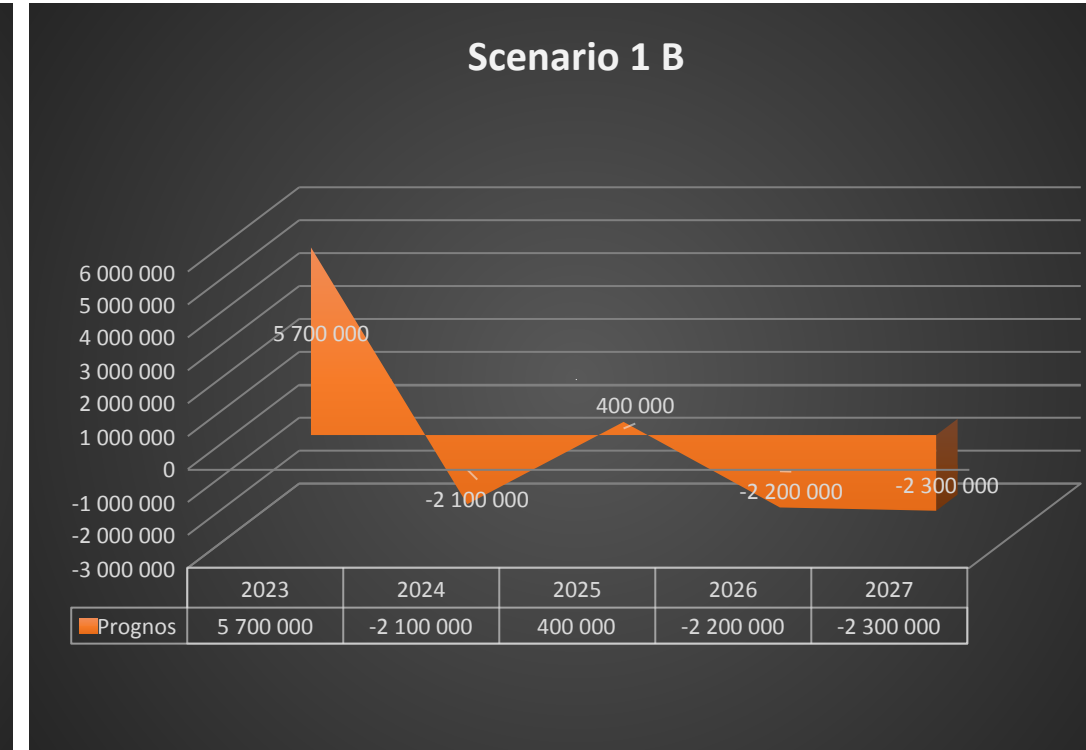
C. VA tar 100% Kungälvledning

2023	2024	2025	2026	2027
5 700 000	-3 800 000	-1 300 000	-3 900 000	-4 000 000

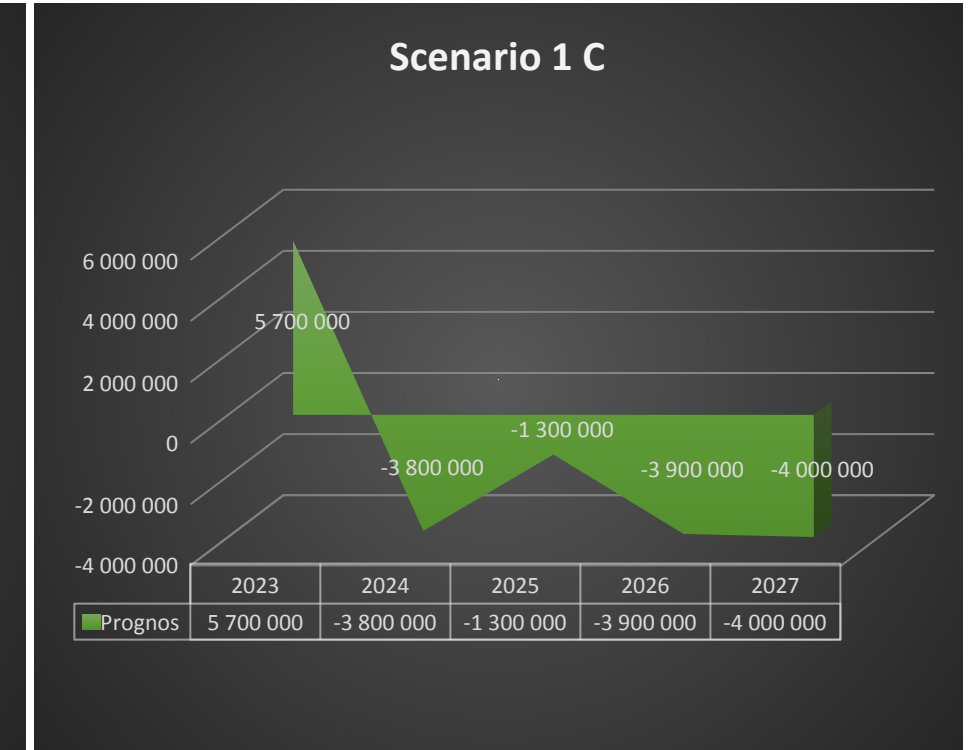
A. Skattekollektivet tar 100% Kungälv ledning

B. VA tar 50% Kungälv ledning, Skattekollektivet tar 50%

C. VA tar 100% Kungälv ledning

Väsentliga parametrar som ger ovan resultat:

Genomsnittsränta:

2023	0,61%
2024	1,09%
2025	1,12%

2026-2027 1,50%

KPI indexuppräknig 5% 2023, övriga år 2%

Investeringstakt

Aktiveringstakt

Anslutningstakt

Uppräknig personal 3,2%

SKR uppräkningsprocent 2,4% övriga kostnader

Kungälv ledning 3,4 mkr årligen fr.o.m. 2024

Skattekollektiv:	0
100%	3 400 000
50%	1 700 000

Att betala tillbaka till Skattekollektivet 2023: 3 460 000

Skuld till Avgiftskollektivet 202312: 2 240 000

RESULTAT VA ENLIGT NY VA-PLAN INDEX 5% 2023-2024, ÖVRIGA ÅR 2% INDEX

A. Skattekollektivet tar 100% Kungälvledning

2023	2024	2025	2026	2027
5 700 000	1 800 000	4 500 000	1 800 000	1 800 000

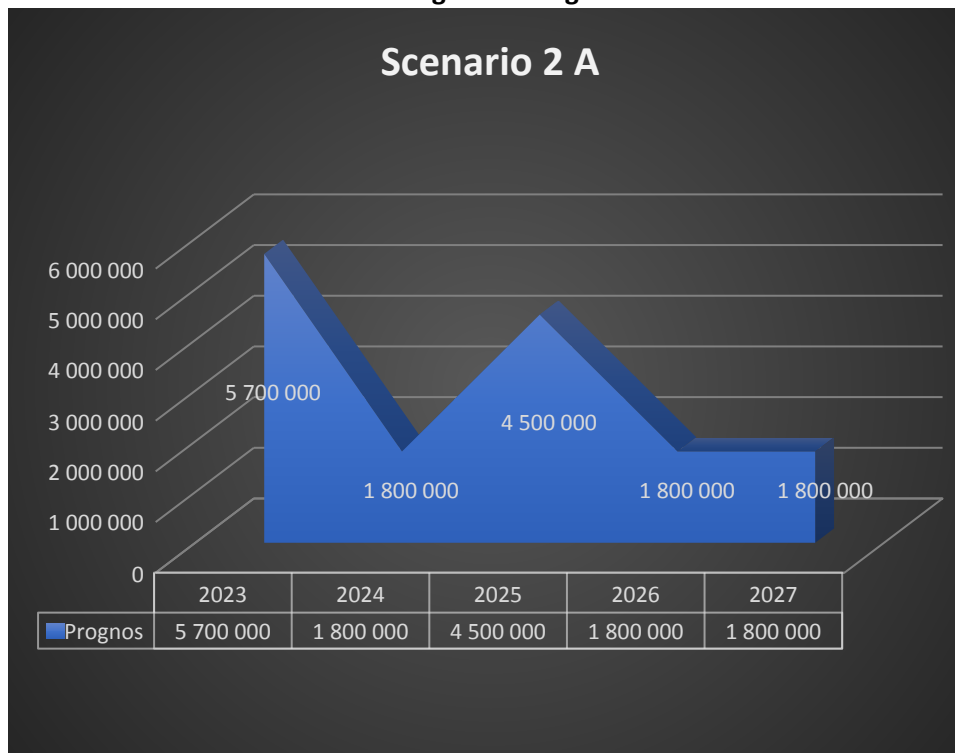
B. VA tar 50% Kungälvledning, Skattekollektivet tar 50%

2023	2024	2025	2026	2027
5 700 000	100 000	2 800 000	100 000	100 000

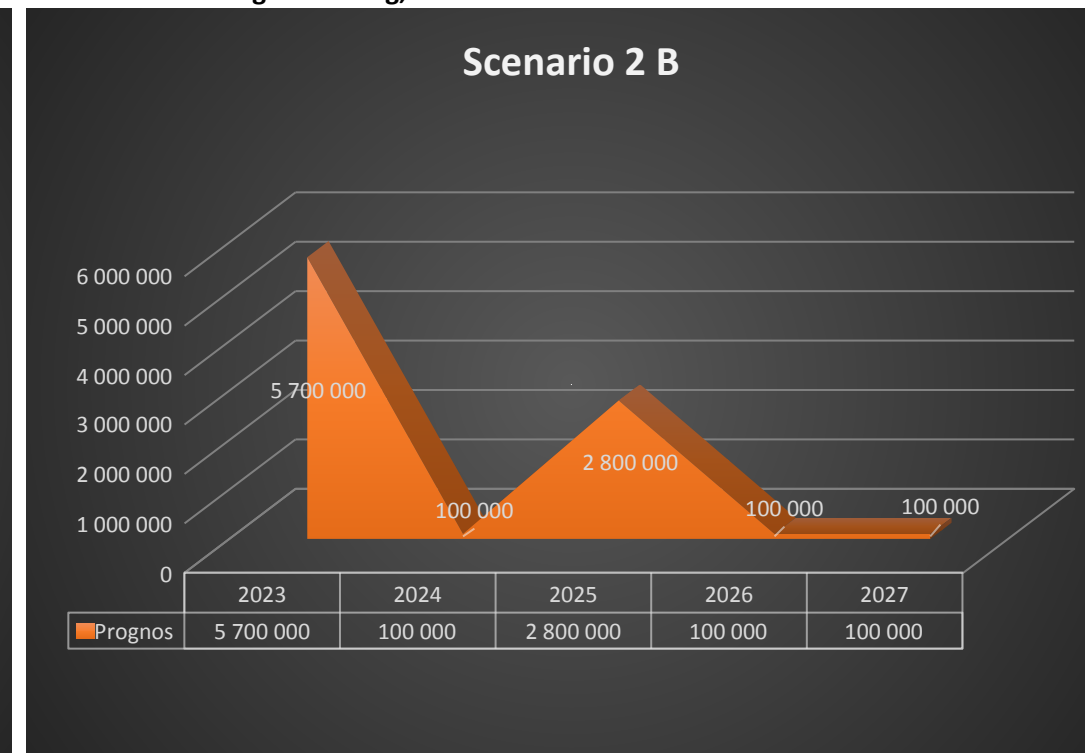
C. VA tar 100% Kungälvledning

2023	2024	2025	2026	2027
5 700 000	-1 600 000	1 100 000	-1 600 000	-1 600 000

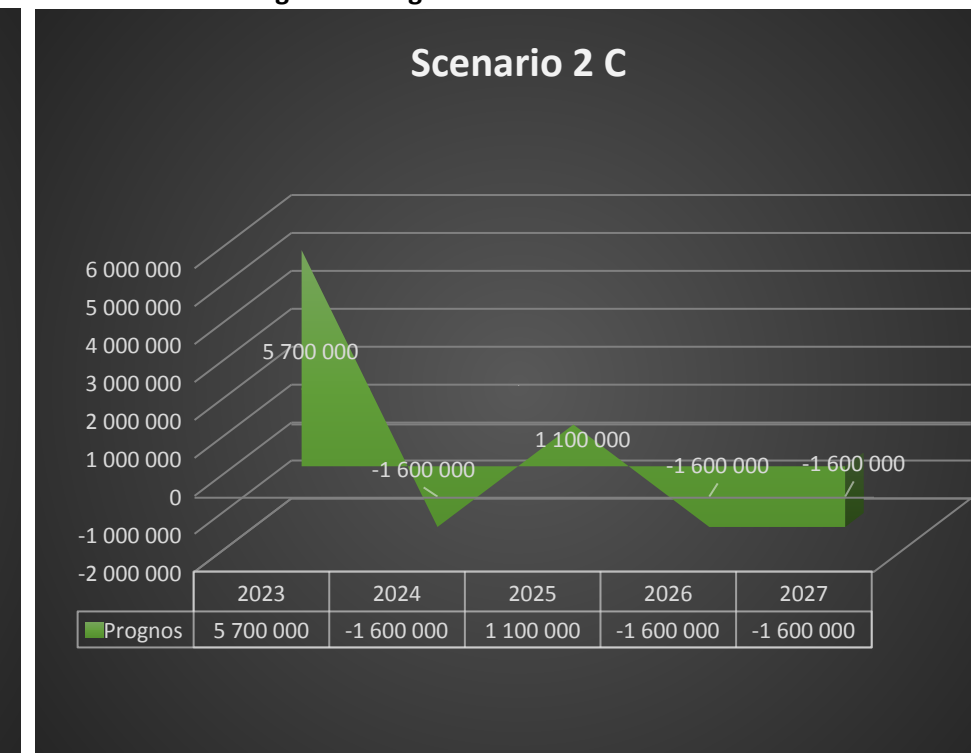
A. Skattekollektivet tar 100% Kungälv ledning

B. VA tar 50% Kungälv ledning, Skattekollektivet tar 50%

C. VA tar 100% Kungälv ledning

Väsentliga parametrar som ger ovan resultat:

Genomsnittsränta:

2023	0,61%
2024	1,09%
2025	1,12%
2026-2027	1,50%

KPI indexuppräkning 5% 2023-2024, övriga år 2%

Investeringstakt

Aktiveringstakt

Anslutningstakt

Uppräkning personal 3,2%

SKR uppräkningsprocent 2,4% övriga kostnader

Kungälv ledning 3,4 mkr årligen fr.o.m. 2024

Skattekollektiv:	0
100%	3 400 000
50%	1 700 000

Att betala tillbaka till Skattekollektivet 2023: 3 460 000

Skuld till Avgiftskollektivet 202312: 2 240 000

RESULTAT VA ENLIGT NY VA-PLAN 10,9% index 2023 övriga år 2% index

A. Skattekollektivet tar 100% Kungälvledning

2023	2024	2025	2026	2027
10 100 000	4 200 000	6 900 000	4 300 000	4 400 000

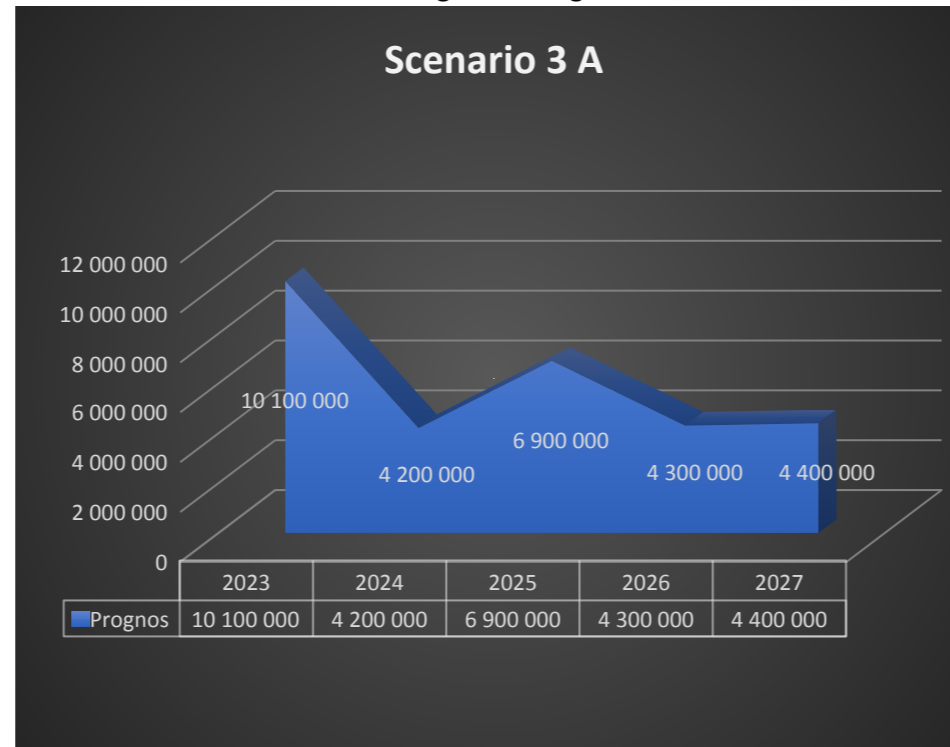
B. VA tar 50% Kungälvledning, Skattekollektivet tar 50%

2023	2024	2025	2026	2027
10 100 000	2 500 000	5 200 000	2 600 000	2 700 000

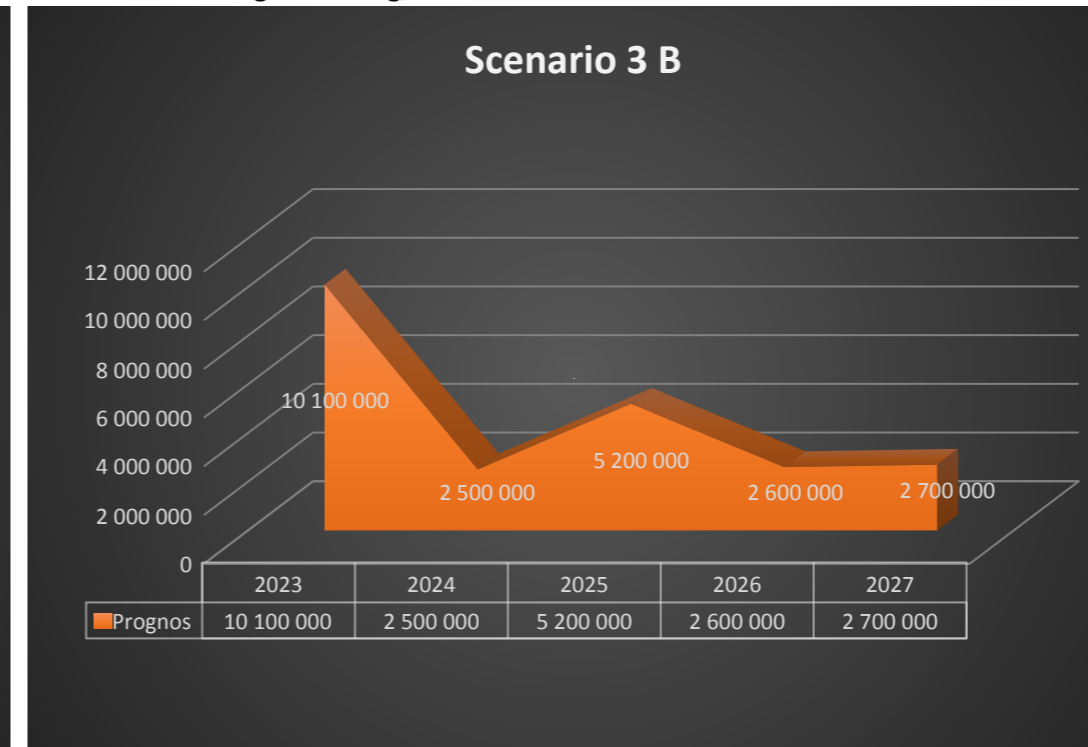
C. VA tar 100% Kungälvledning

2023	2024	2025	2026	2027
10 100 000	800 000	3 500 000	900 000	1 000 000

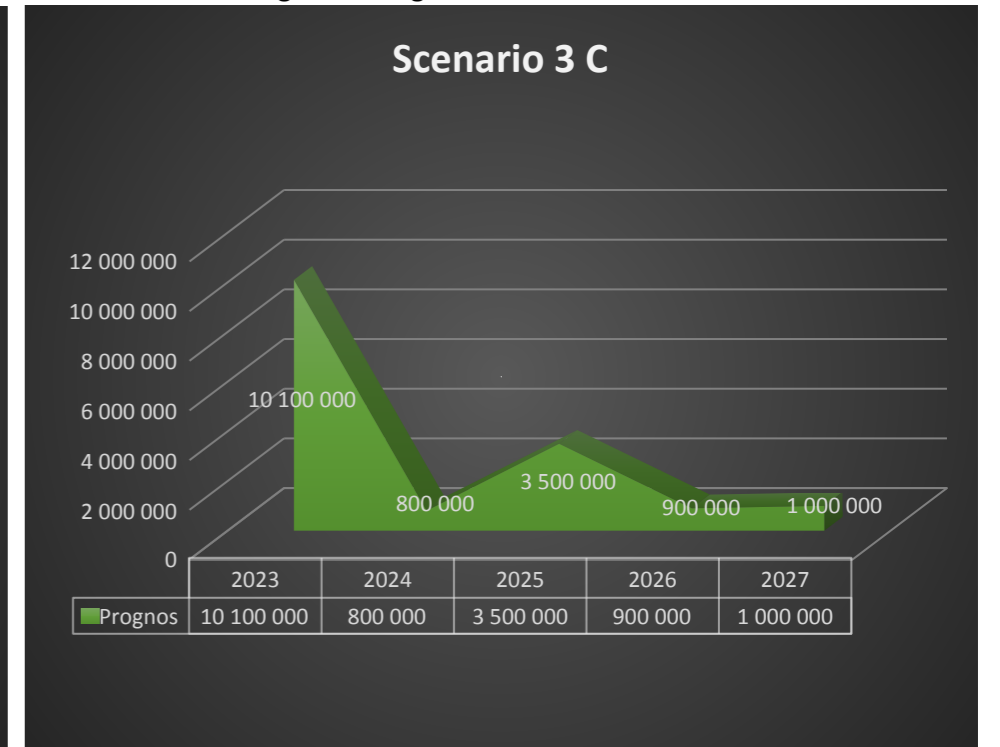
A. Skattekollektivet tar 100% Kungälv ledning

B. VA tar 50% Kungälv ledning, Skattekollektivet tar 50%

C. VA tar 100% Kungälv ledning

Väsentliga parametrar som ger ovan resultat:

Genomsnittsränta:

2023	0,61%
2024	1,09%
2025	1,12%
2026-2027	1,50%

KPI indexuppräknning 10,9% 2023, övriga år 2%

Investeringstakt

Aktiveringstakt

Anslutningstakt

Uppräkning personal 3,2%

SKR uppräkningsprocent 2,4% övriga kostnader

Kungälv ledning 3,4 mkr årligen fr.o.m. 2024

Skattekollektiv:	0
100%	3 400 000
50%	1 700 000

Att betala tillbaka till Skattekollektivet 2023: 3 460 000

Skuld till Avgiftskollektivet 202312: 6 640 000

§ 255

Beslut om indexjustering av VA-taxan

2022/180

Beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att indexjustera VA-taxan till 45 % av årets KPI inför 2023, det vill säga en indexjustering på 5 %.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Tjörns kommuns nuvarande VA-taxa antogs av kommunfullmäktige genom beslut 2021-11-18, § 224. Enligt taxans punkt 8, kan taxan regleras årligen, i den mån KPI-index ändras. I år har index höjts med 10,9 %. Det medför en stor höjning. Därför har förvaltningen önskat få VA-utskottets utlåtande i frågan om ifall taxan kan justeras till en mindre procentdel än 10,9 %. Förvaltningen ihop med ekonom har tagit fram scenarier på VA-kollektivets intäkter utifrån olika stora indexjusteringar av taxan, som presenterades och diskuterades av VA-utskottet. Utskottet landade i att föreslå nämnden att indexjustera VA-taxan till 45 % av den möjliga ökningen enligt KPI, det vill säga en indexjustering på 5 %.

Nämnden noterar att ett avsteg från årligt index innebär en bedömning där nämnden inte har mandat att fatta beslut. Därför föreslår nämnden kommunfullmäktige att välja en lägre indexjustering än årets höjning enligt KPI på 10,9 %. Förslaget är istället 5 % vilket är 45 % av årets indexreglering.

Eftersom ärendet behöver hanteras relativt skyndsamt, justeras paragrafen omedelbart.

Tidigare beslut

Samhällsbyggnadsnämndens VA-utskott 2022-12-05, § 12

Beslutsunderlag

Beredande beslut från SBNVAU 2022-12-05, § 12

Avgifter i GR-kommunerna med utblick i Västsverige (sammanställning)
Scenarier över olika alternativ på indexregleringar

Ajournering

Ajournering begärs och mötet ajourneras kl. 14:12-14:20.

Förslag till beslut på sammanträdet

Jan Berndtsson (S), Cyril Esbjörnsson (TP) och Robert Mattsson (C)
föreslår att

1. nämnden ska föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att indexjustera VA-taxan till 45 % av årets KPI inför 2023, det vill säga en indexjustering på 5 %.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

§ 12

Indexjustering av VA-taxan

2022/180

Beslut

Samhällsbyggnadsnämndens VA-utskott föreslår samhällsbyggnadsnämnden att indexjustera VA-taxan till 45 % av indexhöjning enligt KPI inför 2023, det vill säga en indexjustering på 5 %.

Sammanfattning

Tjörns kommuns nuvarande VA-taxa antogs av kommunfullmäktige genom beslut 2021-11-18, § 224. Enligt taxans punkt 8, kan taxan regleras som högst årligen, i den mån KPI-index ändras. I år har index höjts med 10,9 %. Det medför en stor höjning. Därför har förvaltningen önskat få VA-utskottets utlåtande i frågan om ifall taxan kan justeras till en mindre procentdel än 10,9 %.

Förvaltningen ihop med ekonomiavdelningen har tagit fram scenarier på VA-kollektivets intäkter utifrån olika stora indexjusteringar av taxan. Dessa scenarier redovisas för utskottet.

Beslutsunderlag

Redovisning av scenarier

Förslag till beslut på sammanträdet

Urban Möller (L) föreslår en samhällsbyggnadsnämndens VA-utskott ska indexjustera av VA-taxan till 45 % av den möjliga ökningen enligt KPI, det vill säga en indexjustering på 5 %.

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 6

**Svar på motion från Anette Johannessen (S) om
tilldelning av markanvisningar till Tjörns Bostads AB**

2022/7

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionen.

Sammanfattning

Anette Johannessen (S) har lämnat in en motion om tilldelning av markanvisningar till TBAB, med följande yrkande:

”Att Tjörns Bostads AB prioriteras och får samtliga markanvisningar för bostadsbyggande i Tjörns kommun.”

Förvaltningen bedömer att det saknas skäl att göra avsteg från de fastställda riktlinjerna för markanvisning och exploateringsavtal (KS 2017-09-07 § 133).

Motionen föreslår därmed avslås.

Tidigare beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-12-15, § 201
Kommunfullmäktige 2022-01-27, § 24

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-12-06
Motion 2022-01-14
Riktlinjer för markanvisning

Förslag till beslut på sammanträdet

Peter Bäcklund (S) föreslår att kommunstyrelsen ska bifalla motionens förslag.

Bo Bertelsen (M) föreslår att arbetsutskottet ska bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och Bo Bertelsens (M) förslag väljs.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för Peter Bäcklunds (S) förslag.

Nej-röst för Bo Bertelsens (M) förslag.

Omröstningsresultat

4 Ja-röster, Peter Bäcklund (S), Anette Johannessen (S), Ludwig Andréasson (S), Björn Möller (KD).

7 Nej-röster, Martin Johansen (L), Bo Bertelsen (M), Kristina Nyckelgård (M), Cyril Esbjörnsson (TP), Magnus Gullbrandsson (TP), Thord Jansson (SD), George Strömbom (C).

Bo Bertelsens (M) förslag väljs.

§ 201

Svar på motion från Anette Johannessen (S) om tilldelning av markanvisningar till Tjörns Bostads AB

2022/7

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att bifalla motionen; att Tjörns Bostads AB prioriteras och får samtliga markanvisningar för bostadsbyggande i Tjörns kommun.

Sammanfattning

Anette Johannessen (S) har lämnat in en motion om tilldelning av markanvisningar till TBAB, med följande yrkande:

”Att Tjörns Bostads AB prioriteras och får samtliga markanvisningar för bostadsbyggande i Tjörns kommun.”

Förvaltningen bedömer att det saknas skäl att göra avsteg från de fastställda riktlinjerna för markanvisning och exploateringsavtal (KS 2017-09-07 § 133).

Motionen föreslår därmed avslås.

Tidigare beslut

Kommunfullmäktige 2022-01-27 § 24

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-12-06

Motion 2022-01-14

Riktlinjer för markanvisning

Förslag till beslut på sammanträdet

Bo Bertelsen (M) föreslår att arbetsutskottet ska bifalla förvaltningens förslag.

Rosalie Sanyang (S) föreslår att arbetsutskottet ska föreslå att motionen ska bifallas.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och Rosalie Sanyangs (S) förslag väljs.

Omröstning begärs. Arbetsutskottet godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för Bo Bertelsens (M) förslag.

Nej-röst för Rosalie Sanyangs (S) förslag.

Omröstningsresultat

2 Ja-röster, Martin Johansen (L), Bo Bertelsen (M).

3 Nej-röster, Magne Hallberg (KD), Rosalie Sanyang (S), Björn Möller (KD) fd (M).

Rosalie Sanyangs (S) förslag väljs.

2022-12-06

Dnr 2022/7-264

Kommunstyrelsen

Annica Skog
Avdelningschef
0304-60 12 89
annica.skog@tjorn.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande – Svar på motion från Anette Johannessen (S) om tilldelning av markanvisningar till Tjörns Bostads AB**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att avslå motionen.

Sammanfattning

Anette Johannessen (S) har lämnat in en motion om tilldelning av markanvisningar till TBAB, med följande yrkande:

”Att Tjörns Bostads AB prioriteras och får samtliga markanvisningar för bostadsbyggande i Tjörns kommun.”

Förvaltningen bedömer att det saknas skäl att göra avsteg från de fastställda riktlinjerna för markanvisning och exploateringsavtal (KS 2017-09-07 § 133).

Motionen föreslår därmed avslås.

Tidigare beslut

Kommunfullmäktige 2022-01-27 § 24

Bilagor

Riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal fastställd 2017-09-07/KS § 133

Motion från Anette Johannessen (S) 2022-01-14

Ärendet

Anette Johannessen (S) har lämnat en motion om tilldelning av markanvisningar till TBAB, med följande yrkande.

”Att Tjörns Bostads AB prioriteras och får samtliga markanvisningar för bostadsbyggande i Tjörns kommun.”

2022-12-06

Dnr 2022/7-264

Tjörns kommun har sedan 2017 fastställda riktlinjer för markanvisning och exploatering.

Förvaltningen bedömer att dessa riktlinjer är tydliga och visar kommunens intentioner i samband med markanvisningar och exploateringar.

I riktlinjerna framgår bland annat att:

Kommunens målsättning med markanvisningar är att utveckla kommunala mark- och vattenområden så att de nyttjas på bästa sätt och medverka till att uppfylla miljö kvalitetsnormen god bebyggd miljö. Detta innebär att ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet ska eftersträvas för att bidra till en bra levnadsmiljö i Tjörns kommun.

I riktlinjerna framgår vidare att:

Kommunen tillämpar som huvudregel markanvisningstävling. I vissa fall tillämpas även direktanvisning.

Kommunstyrelsen är det organ som beslutar om avsteg.

Denna skrivning visar på möjligheten för kommunen att besluta om direktanvisning i de fall kommunen bedömer det lämpligt, exempelvis direktanvisning till TBAB.

Förvaltningen bedömer riktlinjerna som tillräckligt flexibla för att möjliggöra en flexibilitet i samband med lämpliga projekt, varför förvaltningen föreslår avslag på motionen.

Evike Sandor
Kommundirektör

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET

”Vi bygger en hållbar kommun genom att låta Tjörns Bostads AB ta sitt ansvar och bli Tjörns allmännytta”

Kommunen har ett övergripande ansvar för samhällsplanering. Det inbegriper översiktsplanering, detaljplanehantering, byggnation, kommunikationer, trafikplanering och infrastruktur. Inom infrastrukturen ryms vägar, hamnar, GC-vägar, fibernät, VA- och avfallshantering mm. När det gäller markanvändning måste vi klara att varsamt balansera olika intressen. Värnande av biologisk mångfald och skydd av känsliga stränder är viktigt. Samtidigt värnar vi allemansrätten, det rörliga friluftslivet, lokalt företagande och respekterar äganderätten och hur man vårdat naturvärden under generationer. När det gäller Kommunens bostadsförsörjning måste vi bygga ikapp oss när det gäller hyresbostäder, för att uppnå en likvärdig, jämställd kommun som tar hänsyn till människas behov i alla åldrar och för att motverka segregation. För att lyckas med detta föreslår vi Fullmäktige besluta;

Att Tjörns Bostads AB prioriteras och får samtliga markanvisningar för bostadsbyggande i Tjörns kommun.

Anette Johannessen

Socialdemokraterna Tjörn

Dokumenttyp och beslutsinstans Riktlinjer Kommunstyrelsen	Dokumentnamn Riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal	Fastställd/Upprättad 2017-09-07 KS § 133
Dokumentansvarig Mark- och exploateringschef	Dokumentet gäller för Kommunstyrelsen	Giltig till och med Tillsvidare

Riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal

1 Bakgrund, syfte och definitioner

1.1 Bakgrund

Den 1 januari 2015 kom en ny lag (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar som ställer krav på antagande av riktlinjer för markanvisning. Vid samma tidpunkt lagreglerades exploateringsavtalens innehåll i 6 kap. plan- och bygglagen (2010:900). Det lagstodgades samtidigt, i samma lag, om riktlinjer för exploateringsavtal.

1.2 Syfte

Syftet med dokumentet är att tydliggöra och kommunicera kommunens riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal samt öka transparensen för byggherrar och andra.

1.3 Definitioner

1.3.1 Byggherre

Med byggherre menas den person eller det bolag som har för avsikt att exploatera eller bygga på den mark som kommunen avser att avyttra, och/eller som omfattas av detaljplanearbete.

1.3.2 Markanvisning

Markanvisning innebär en överenskommelse mellan en kommun och en byggherre som ger byggherren ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse eller upplåtelse av ett visst av kommunen ägt markområde för bebyggande.

Överenskommelsen dokumenteras i ett markanvisningsavtal. Avsikten med förhandlingen mellan kommunen och byggherren är denna ska leda fram till ett avtal om försäljning eller upplåtelse av mark.

1.3.3 Markanvisningstävling

Markanvisningstävling innebär normalt ett förfarande som går ut på att byggherrar får skicka in förslag till kommunen. Förslagen utvärderas därefter, utifrån förutbestämda kriterier. Kriterierna kan se olika ut beroende på vad kommunen har för planer för marken som är till försäljning. Utifrån uppställda krav och eventuell viktning väljs sedan en lämplig byggherre ut som ges möjlighet till markanvisning.

1.3.4 Direktanvisning

Direktanvisning innebär att endast en byggherre är aktuell för markanvisning. Metoden kan vara ett alternativ exempelvis då en byggherre inkommer med en idé om byggnation som är förenlig med kommunens mål.

1.3.5 Exploateringsavtal

Ett exploateringsavtal är ett avtal om genomförande av en detaljplan mellan en kommun och en byggherre eller en fastighetsägare avseende mark som inte ägs av kommunen, dock inte avtal mellan en kommun och staten om utbyggnad av statlig transportinfrastruktur. Även för avtal som till viss del omfattar kommunal mark avser kommunen att använda sig av dessa riktlinjer i tillämpliga delar.

2 Riktlinjer för markanvisning

2.1 Utgångspunkter och mål

Kommunens målsättning med markanvisningar är att utveckla kommunala mark- och vattenområden så att de nyttjas på bästa sätt och medverka till att uppfylla miljö kvalitetsnormen god bebyggd miljö. Detta innebär att ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet ska eftersträvas för att bidra till en bra levnadsmiljö i Tjörns kommun.

2.1.1 Kommunala riktlinjer och policys

Kommunen har ett antal olika riktlinjer och policys som en byggherre förväntas ta del av och förhålla sig till. Exempel på sådana dokument kan vara:

- Översiktsplan
- Policy/Riktlinjer vid försäljning/arrende av mark, fastigheter samt vattenområden ägda av Tjörns kommun och dess bolag
- Strategiskt bostadsprogram
- Naturvårdsprogram
- Kulturmiljöprogrammet
- Strategisk VA-plan

2.1.2 Andra dokument som en byggherre förväntas följa

- Trafikverkets VGU-standard för byggnation av vägar och gator.
- Gestaltningssprogram

2.1.3 Grundläggande kriterier för val av byggherre

Exempel på kriterier för val av byggherre kan vara att byggherren ska ha en sådan ekonomisk, teknisk och yrkeskapacitet att kommunen kan förlita sig på att exploateringen blir genomförd på ett resurs- och tidseffektivt sätt. Vid en markanvisning kan kommunen komma att kräva bevis om att byggherren uppfyller dessa krav. Tidigare genomförda projekt kan exempelvis påverka kommunens val. Ytterligare exempel på kriterier som kan ha betydelse vid val av byggherre är byggherrens inställning till gestaltungsfrågor, upplåtelseform, miljöprofil, kostnadseffektiva bostäder och tillskapande av parkeringsplatser. En byggherre kan uteslutas från en

markanvisning om denne är misstänkt för eller har begått brott. Andra skäl till uteslutning är om företaget har likviditetsproblem eller är i konkurs.

2.1.4 Kostnadsfördelning mellan byggherre och kommunen

Utgångspunkten är att byggherren bekostar samtliga de åtgärder som markanvisningen medför. Exempel på dessa kostnader är framtagande av detaljplan, markförvärv, projektering, byggnation av vatten- och avloppsanläggningar, allmän plats, arkeologi och bullerdämpande åtgärder.

2.2 Handläggningsrutiner och grundläggande villkor

2.2.1 Metoder för markanvisning som kommunen använder sig av

Kommunen tillämpar som huvudregel markanvisningstävling. I vissa fall tillämpas även direktanvisning. En beskrivning av metoderna finns under rubriken definitioner 1.3.

2.2.2 Kommunens handläggningsrutiner

- *Annonsering av markanvisningstävlingar*

Aktuella markanvisningstävlingar publiceras på kommunens hemsida och kan även komma att annonseras i andra medier.

- *Tidsplan*

Kommunen avser att, beroende på projektets karaktär, uppställa en individuellt anpassad tidsplan för projektet. Tidsplan för besked om markanvisning redovisas normalt på kommunens hemsida tillsammans med information om aktuell markanvisning.

- *Intresseanmälningar*

Instruktioner om intresseanmälningar för en annonserad markanvisning ges i aktuell annons. Generella intresseanmälningar, som inte är att hänföra till en för tillfället aktuell markanvisning, kan göras till mark- och exploateringsavdelningen. Byggherren ansvarar själv för att uppgifterna är uppdaterade. Kommunen garanterar inte kontakt.

2.2.3 Kommunens utgångsvillkor för markanvisningsavtal

Villkoren varierar beroende på projektets karaktär och omfattning. Grundregeln är att parterna står sina kostnader för markanvisning.

- Kommunen kan inte garantera byggrätter vid en markanvisning, såvida det inte rör sig om en markanvisning inom ett område som befinner sig inom en detaljplan som sedan tidigare vunnit laga kraft.
- Markanvisningen är tidsbegränsad. Avtalsperiodens längd beror på den aktuella markanvisningens art och omfattning. Förlängning av markanvisningen kan medges om parterna så kommer överens.
- Kommer inte ett genomförandeavtal eller tomträttsavtal till stånd inom den utsatta tiden har byggherren ingen rätt till ersättning.
- En markanvisning kan upphöra att gälla om det är uppenbart att byggherren inte avser eller förmår att genomföra projektet i den takt eller på det sätt som avsågs med markanvisningen.
- Om en byggherre fått en markanvisning och projektet visar sig vara ej genomförbart ska vardera parter stå sina egna kostnader. Byggherren har av detta skäl inte rätt till ny markanvisning.
- En markanvisning får inte överlåtas utan kommunens skriftliga godkännande. Detta omfattar även överlåtelse till närstående bolag.
- Kommunen förbehåller sig rätten att förkasta samtliga anbud till en markanvisningstävling om inget bidrag lever upp till ställda krav.

2.3 Principer för markprissättning

Utgångspunkten är att kommunens mark- och vattenområden säljs till marknadspris. Marknadspriset bedöms normalt av en oberoende värderingsman eller genom anbudsförfarande.

2.3.1 Tilläggsköpeskillning och upplåtelseform

Om byggherren har för avsikt att bygga hyresrätter kan kommunen komma att avtala om en tilläggsköpeskillning för att säkerställa upplåtelseformen. Ett annat alternativ kan vara att upplåta marken med tomträtt.

2.4 Avsteg från riktlinjer om markanvisning

Kommunen förbehåller sig rätten att frångå dessa vägledande riktlinjer.
Kommunstyrelsen är det organ som beslutar om avsteg.

3 Riktlinjer för exploateringsavtal

3.1 Utgångspunkter och mål för exploateringsavtal

Kommunen avser att ingå exploateringsavtal då ett behov föreligger för att säkerställa genomförandet av en detaljplan.

3.1.1 Kommunala riktlinjer och policys

Kommunen har ett antal olika riktlinjer och policys som en byggherre förväntas ta del av. Exempel på sådana dokument kan vara:

- Översiktsplan
- Strategiskt bostadsprogram
- Naturvårdsprogram
- Kulturmiljöprogramm
- Strategisk VA-plan

3.1.2 Andra dokument som en byggherre förväntas följa

- Trafikverkets VGU-standard för byggnation av vägar och gator.
- Gestaltningssprogram

3.2 Handläggning och tidsramar

Kommunen avser att senast vid plansamråd ha exploateringsavtalets huvuddrag klara.

Exploateringsavtalet ska beslutas av kommunen innan detaljplanen antas.

3.3 Kostnadsfördelningsprinciper för genomförandet av en detaljplan

Utgångspunkten är att byggherren bekostar samtliga de åtgärder som genomförandet av detaljplanen kräver, utifrån nyttan som exploatören har av planen. Exempel på dessa kostnader är projektering, byggnation av vatten och avlopp, vägar, allmän plats, arkeologi och bullerdämpande åtgärder.

Om flera byggherrar är inblandade kan separata avtal upprättas. I vissa fall regleras även kostnader som ska ingå eller har ingått i en annan etapp tillhörande samma exploateringsområde.

3.4 Andra förhållanden som har betydelse för en byggherre att ingå exploateringsavtal

Varje exploateringsprojekt är unikt. Nedan presenteras exempel på olika förhållanden som kan vara av betydelse för en exploatör som önskar bygga i kommunen.

3.4.1 Enskilt huvudmannaskap avseende allmän plats

Tjörns kommun tillämpar enskilt huvudmannaskap, av tradition, för allmän plats. Detta innebär att den allmänna platsen normalt införlivas, genom en lantmäteriförrättning, i en gemensamhetsanläggning. Gemensamhetsanläggningen förvaltas därefter normalt av en samfällighetsförening (vägförening).

3.4.2 Säkerhet för färdigställande av exploatering

Kommunen kommer att kräva in en säkerhet av byggherren. Säkerheten ska bestå av bankgaranti eller liknande och ska vara av typen on demand. Säkerheten ska ställas innan detaljplanen antas.

3.5 Avsteg från riktlinjer om exploateringsavtal

Kommunen förbehåller sig rätten att frångå dessa vägledande riktlinjer. Kommunstyrelsen är det organ som beslutar om avsteg.

§ 7

Svar på motion från Maud Hultberg (S) om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola

2022/6

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen är besvarad med hänvisning till barn- och utbildningsnämndens plan och kostnadsberäkning för organisering av öppen förskola.

Sammanfattning

Maud Hultberg (S) har lämnat in en motion om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola och yrkat att kommunfullmäktige ger Barn- och utbildningsnämnden uppdraget att genom sin förvaltning ta fram en plan för skapandet av en öppen förskola på Tjörn, där verksamheten kan starta i januari 2023.

Nämnden återkommer nu till kommunstyrelsen med förslag till plan och kostnadsberäkning för vidare beslut i kommunfullmäktige. Förslaget innefattar tre alternativ för hur en öppen förskola kan organiseras och med en rudimentär kostnadsberäkning.

Utifrån redovisade alternativ bedömer kommunstyrelsen att *alternativ II* kan vara en fördel då det alternativet skapar kontinuitet med en och samma lokal samt att lokalen då skulle vara belägen i en del av Tjörn där det finns familjer som är något mer socioekonomiskt utsatta än andra delar av Tjörn. Ett nära samarbete med BVC och socialtjänst blir då även lättare då lokalerna ligger nära varandra.

Med hänvisning till att motionären efterfrågat underlag inför skapande av en öppen förskola, föreslås motionen vara besvarad med hänvisning till barn- och utbildningsnämndens plan och kostnadsberäkning.

Tidigare beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-12-15, § 202

Barn- och utbildningsnämnden 2022-04-28, § 35

Kommunfullmäktige 2022-01-27, § 23

Samverkan

FSG 2021-12-15

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-12-06

Tjänsteutlåtande barn- och utbildningsförvaltningen 2022-04-20

Motion 2022-01-11

Förslag till beslut på sammanträdet

Anette Johannessen (S) föreslår att kommunstyrelsen ska bifalla motionens förslag.

Bo Bertelsen (M) föreslår att kommunstyrelsen ska bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och Bo Bertelsens (M) förslag väljs.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för Anette Johannessens (S) förslag.

Nej-röst för Bo Bertelsens (M) förslag.

Omröstningsresultat

4 Ja-röster, Peter Bäcklund (S), Anette Johannessen (S), Ludwig Andréasson (S), Björn Möller (KD).

7 Nej-röster, Martin Johansen (L), Bo Bertelsen (M), Kristina Nyckelgård (M), Cyril Esbjörnsson (TP), Magnus Gullbrandsson (TP), Thord Jansson (SD), George Strömbom (C).

Bo Bertelsens (M) förslag väljs.

§ 202

Svar på motion från Maud Hultberg (S) om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola

2022/6

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att bifalla motionen:

- Att kommunfullmäktige ger Barn- och utbildningsnämnden uppdraget att genom sin förvaltning ta fram en plan för skapandet av en öppen förskola på Tjörn. Nämnden ska återkomma till kommunstyrelsen med förslag till plan och kostnadsberäkning för vidare beslut i kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Maud Hultberg (S) har lämnat in en motion om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola och yrkat att kommunfullmäktige ger Barn- och utbildningsnämnden uppdraget att genom sin förvaltning ta fram en plan för skapandet av en öppen förskola på Tjörn, där verksamheten kan starta i januari 2023.

Nämnden återkommer nu till kommunstyrelsen med förslag till plan och kostnadsberäkning för vidare beslut i kommunfullmäktige. Förslaget innefattar tre alternativ för hur en öppen förskola kan organiseras och med en rudimentär kostnadsberäkning.

Utifrån redovisade alternativ bedömer kommunstyrelsen att *alternativ II* kan vara en fördel då det alternativet skapar kontinuitet med en och samma lokal samt att lokalen då skulle vara belägen i en del av Tjörn där det finns familjer som är något mer socioekonomiskt utsatta än andra delar av Tjörn. Ett nära samarbete med BVC och socialtjänst blir då även lättare då lokalerna ligger nära varandra.

Med hänvisning till att motionären efterfrågat underlag inför skapande av en öppen förskola, föreslås motionen vara besvarad

med hänvisning till barn- och utbildningsnämndens plan och kostnadsberäkning.

Tidigare beslut

Barn- och utbildningsnämnden 2022-04-28, § 35

Kommunfullmäktige 2022-01-27, § 23

Samverkan

FSG 2021-12-15

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-12-06

Tjänsteutlåtande barn- och utbildningsförvaltningen 2022-04-20

Motion 2022-01-11

Förslag till beslut på sammanträdet

Bo Bertelsen (M) föreslår att arbetsutskottet ska bifalla förvaltningens förslag.

Rosalie Sanyang (S) föreslår att arbetsutskottet ska föreslå att motionen ska bifallas.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och Rosalie Sanyangs (S) förslag väljs.

Omröstning begärs. Arbetsutskottet godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för Bo Bertelsens (M) förslag.

Nej-röst för Rosalie Sanyangs (S) förslag.

Omröstningsresultat

2 Ja-röster, Martin Johansen (L), Bo Bertelsen (M).

3 Nej-röster, Magne Hallberg (KD), Rosalie Sanyang (S), Björn Möller (KD) fd (M).

Rosalie Sanyangs (S) förslag väljs.

Kommunstyrelsen

Jessica Dahlström

Processledare

0304-60 11 92

jessica.dahlstrom@tjorn.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande – Svar på motion från Maud Hultberg (S) om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att motionen är besvarad med hänvisning till barn- och utbildningsnämndens plan och kostnadsberäkning för organisering av öppen förskola.

Sammanfattning

Maud Hultberg (S) har lämnat in en motion om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola och yrkat att kommunfullmäktige ger Barn- och utbildningsnämnden uppdraget att genom sin förvaltning ta fram en plan för skapandet av en öppen förskola på Tjörn, där verksamheten kan starta i januari 2023.

Nämnden återkommer nu till kommunstyrelsen med förslag till plan och kostnadsberäkning för vidare beslut i kommunfullmäktige. Förslaget innefattar tre alternativ för hur en öppen förskola kan organiseras och med en rudimentär kostnadsberäkning.

Utifrån redovisade alternativ bedömer kommunstyrelsen att *alternativ II* kan vara en fördel då det alternativet skapar kontinuitet med en och samma lokal samt att lokalen då skulle vara belägen i en del av Tjörn där det finns familjer som är något mer socioekonomiskt utsatta än andra delar av Tjörn. Ett nära samarbete med BVC och socialtjänst blir då även lättare då lokalerna ligger nära varandra.

Med hänvisning till att motionären efterfrågat underlag inför skapade av en öppen förskola, föreslås motionen vara besvarad med hänvisning till barn- och utbildningsnämndens plan och kostnadsberäkning.

2022-12-06

Dnr 2022/6-712

Tidigare beslut

Barn- och utbildningsnämnden 2022-04-28, § 35

Kommunfullmäktige 2022-01-27, § 23

Samverkan

FSG 2021-12-15

Bilagor

Tjänsteutlåtande barn- och utbildningsförvaltningen 2022-04-20

Motion från Maud Hultberg (S) 2022-01-11

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

Ärendet

Maud Hultberg (S) har lämnat in en motion om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola, med följande yrkande:

”Att kommunfullmäktige ger Barn- och utbildningsnämnden uppdraget att genom sin förvaltning ta fram en plan för skapandet av en öppen förskola på Tjörn, där verksamheten kan starta i januari 2023. Nämnden ska återkomma till kommunstyrelsen med förslag till plan och kostnadsberäkning för vidare beslut vid kommunfullmäktiges möte i juni 2022.”

I detta tjänsteutlåtande redovisas tre alternativ på hur en öppen förskola kan organiseras och en rudimentär kostnadsberäkning.

Alternativ I

Ambulerande verksamhet en vecka i taget, både ute- och inneverksamhet. Samma personal ambulerar mellan olika platser på Tjörn. Öppna förskolan erbjuder barn en pedagogisk gruppverksamhet.

Fördelar:

Öppna förskolan blir mer tillgänglig då den flyttar runt och föräldrar slipper att förflytta sig på ön. Samma personal håller i verksamheten på de olika platserna och kan då knyta an och skapa relationer med barn och föräldrar.

2022-12-06

Dnr 2022/6-712

Nackdelar:

Det är för närvarande omöjligt att erbjuda lokaler på de befintliga förskolorna i kommunen. Förskolläraren ges inte möjlighet att vara en stödjande funktionen för föräldrarna, utan måste ha fokus på aktiviteter i barngrupp. Det finns risk för bristande kontinuitet eftersom förskolan regelbundet flyttar mellan olika platser i kommunen.

Mycket arbete behöver läggas på marknadsföring rörande var öppna förskolan befinner sig under olika veckor. Material behöver köpas in och flyttas runt av någon då verksamheten regelbundet byter platser.

Kostnadsberäkning:

Om en förskollärare arbetar fem timmar vid varje tillfälle; tre timmar i verksamheten och ytterligare en timme läggs på förberedelser samt en timme för efterarbete. innebär det en kostnad på 1 555 kronor per person (inkl. sociala avgifter) och tillfälle. Om verksamheten bedrivs 36 veckor per år uppgår den totala kostnaden 55 980 kronor per person.

Om öppen förskola i denna form skulle erbjudas till exempel tre dagar per vecka skulle kostanden uppgå till 167 940 kronor per person.

Alternativ II

Öppen förskola i Smörblommans (Källekärr) gamla lokal. Här kan verksamhet erbjudas alla dagar i veckan. En fast förskollärare kan ha ett nära samarbete med BVC och socialtjänst som har lokaler i direkt närhet till lokalen som då kan besöka/samarbeta med öppen förskola ett antal dagar per månad. Eventuellt kan man hjälpas åt kring uppsökande verksamhet för att nå även familjer med stort behov.

Fördelar:

Samarbete mellan olika professioner kan skapa ett bra stöd för föräldrar som behöver stärkas i sin föräldraroll. Kontinuiteten blir positiv och det blir allmänt känt var lokalen finns, vilket skapar trygghet.

Bra kollektivtrafik gör det lätt att ta sig till öppna förskolan och en god inne- såväl som utemiljö erbjuds. Förskolläraren i öppna förskolan har en tillhörighet på Källekärrs förskola vilket gör att det finns en nära koppling till en befintlig förskola.

2022-12-06

Dnr 2022/6-712

Nackdelar:

Personalkostnaden blir högre om samarbetet med BVC/socialtjänst behöver planeras och förberedas för att skapa en god verksamhet.

Föräldrar och barn behöver ta sig till Kållekärr, vilket kan innebära att ett övervägande om minibuss/taxi för att hämta de familjer som har störst behov men har svårt att ta sig dit behöver vägas in.

Kostnadsberäkning:

Lokalkostnad: Hyran för Smörblomman är cirka 300 000 kronor per år. Om vi likt exemplet i föregående alternativ använder lokalen en gång i veckan, så behöver förvaltningen samutnyttja lokalen med andra för det ska finnas ekonomisk rimlighet i att hyra lokalen.

Om en förskollärare arbetar sju timmar vid varje tillfälle; tre timmar i verksamheten, ytterligare en timme läggs förberedelser, en timme för efterarbete samt två timmar för samplanering. Det innebär en kostnad på 2 177 kronor per person (inkl. sociala avgifter) och tillfälle. Om verksamheten bedrivs 36 veckor per år uppgår den totala kostnaden 78 372 kronor per person.

Om öppen förskola skulle erbjudas alla dagar i veckan under 36 veckor skulle den totala kostnaden uppgå till 391 860 kronor per lärare.

Alternativ III

Förskolan erbjuder öppen förskola i befintliga lokaler med befintlig personal en dag i veckan. Varje förskola har en dag per vecka då öppen förskola erbjuds.

Fördelar:

Nära samarbete mellan öppen förskola och befintlig förskola, platsen är välkänd för föräldrar och barn.

Nackdelar:

Det finns inga lokaler att erbjuda i befintlig verksamhet. Förskolan kan inte avvara personal till ytterligare en verksamhet.

2022-12-06

Dnr 2022/6-712

Föräldrar i öppen förskola kan inte befinna sig i förskolans verksamhet eftersom det krävs så kallat registerutdrag för att få vistas i denna verksamhet.

Förskolan kan inte erbjuda föräldrastöd utan bara gruppverksamhet för barn. Det blir svårt att anpassa befintliga lärmiljöer till öppna förskolans behov. På öppna förskolan är barnen ofta yngre än 1 år och dessa barn behöver särskilt anpassade miljöer som inte är möjliga i förskolorna.

Det innebär svårigheter med både sekretess och GDPR då förskolorna har dokumentation och bilder på väggarna. Det blir än svårare att skydda barn med skyddad identitet när det rör fler personer i förskolans lokaler.

Det kan uppstå problem med tilliten gentemot befintliga vårdnadshavare i förskolan då det befinner sig andra, för dem okända, föräldrar i verksamheten.

Kostnadsberäkning:

Personalkostnaden bygger på att det finns en förskollärare fem timmar om dagen, fem dagar per vecka – alltså 25 timmar per vecka. Det blir 7 775 kronor per vecka vilket ger en total kostnad på 279 000 på 36 veckor.

Evike Sandor
Kommundirektör

Förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en Öppen Förskola.

Tjörns kommun saknar efter de omfattande besparingarna 2019 en öppen förskola. Öppen förskola definieras på Skolverkets hemsida enligt följande:

Den öppna förskolan är ett komplement till förskola och pedagogisk omsorg i form av familjedaghem eller liknande. Målgruppen är barn och föräldrar som är hemma på dagarna till exempel för att de har föräldrar som är hemma under föräldraledighet. Barnens föräldrar eller någon annan vuxen ska följa med barnet till öppna förskolan.

Öppna förskolans uppgift är att erbjuda barn en god pedagogisk gruppverksamhet i nära samarbete med de vuxna besökarna. Samtidigt får de vuxna möjlighet till kontakt och gemenskap. Besökarna är inte inskrivna utan avgör själva när och hur ofta de vill delta.

Vi socialdemokrater ser den öppna förskolan som ett viktigt och angeläget komplement till ordinarie förskola, där barnens utveckling och lärande står i centrum och som också stimulerar och uppmuntrar barns lek med varandra. Vidare ges också en möjlighet för de vuxna att knyta nya kontakter, diskutera och få stöd i föräldrarollen. Öppna förskolan kan erbjuda ett lättillgängligt stöd och stärka sociala nätverk

Socialdemokraterna på Tjörn vill därför:

Att kommunfullmäktige ger Barn- och utbildningsnämnden uppdraget att genom sin förvaltning ta fram en plan för skapandet av en öppen förskola på Tjörn, där verksamheten kan starta i januari 2023. Nämnden ska återkomma till kommunstyrelsen med förslag till plan och kostnadsberäkning för vidare beslut vid kommunfullmäktiges möte i juni 2022.

Tjörn 2022-01-11

Maud Hultberg 2:e vice ordförande i Barn och utbildningsnämnden och
Ledamot i Kommunfullmäktige för
Socialdemokraterna på Tjörn

§ 35

Remiss till barn- och utbildningsnämnden avseende motion från Maud Hultberg (S) om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola

2022/45

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden besvarar remissen i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Maud Hultberg (S) har lämnat in en motion om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola, med följande yrkande:

”Att kommunfullmäktige ger Barn- och utbildningsnämnden uppdraget att genom sin förvaltning ta fram en plan för skapandet av en öppen förskola på Tjörn, där verksamheten kan starta i januari 2023.

Barn- och utbildningsnämnden ska återkomma till kommunstyrelsen med förslag till plan och kostnadsberäkning för vidare beslut vid kommunfullmäktiges möte i juni 2022.”

Barn- och utbildningsnämndens tjänsteutlåtande redovisar tre alternativ på hur en öppen förskola kan organiseras och en rudimentär kostnadsberäkning.

Alternativ I

Ambulerande verksamhet en vecka i taget, både ute- och inneverksamhet. Samma personal ambulerar mellan olika platser på Tjörn. Öppna förskolan erbjuder barn en pedagogisk gruppverksamhet.

Alternativ II

Öppen förskola i Smörblommans (Källekärr) gamla lokal. Här kan verksamhet erbjudas alla dagar i veckan. En fast förskollärare kan ha ett nära samarbete med BVC och socialtjänst som har lokaler i direkt närhet till lokalen som då kan besöka/samarbeta med

öppen förskola ett antal dagar per månad. Eventuellt kan man hjälpas åt kring uppsökande verksamhet för att nå även familjer med stort behov.

Alternativ III

Förskolan erbjuder öppen förskola i befintliga lokaler med befintlig personal en dag i veckan. Varje förskola har en dag per vecka då öppen förskola erbjuds.

Samverkan

FSG 2021-12-15

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2022-04-21

Tjänsteutlåtande 2022-04-20 Förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola

Beslut KF 2022-01-27 Anmälan av motion från Maud Hultberg (S) om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola

Motion från Maud Hultberg (S) om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola

Förslag till beslut på sammanträdet

Gunnemar Olsson (L) föreslår beslutstexten "barn- och utbildningsnämnden besvarar remissen i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande."

Gert Kjellberg (TP) föreslår beslutstexten "barn- och utbildningsnämnden ställer sig positivt till motionens intentioner att ta fram en plan för en öppen förskola på Tjörn och anser motionen besvarad."

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och Gunnemar Olssons (L) förslag väljs.

Omröstning begärs. Nämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för Gunnemar Olssons förslag

Nej- röst för Gert Kjellbergs förslag

Omröstningsresultat

7 Ja röster, Gunnemar Olsson (L), Bengt-Arne Andersson (M), Liselotte Holmgren-Gadd (-), Karin Mattsson (C), Olle Wängborg (MP), Marianne Möller (KD), Christer Olsson (SD)

4 Nej röster, Maud Hultberg (S), Peter Bäcklund (S), Christer Ekman (S), Gert Kjellberg (TP)

Gunnemar Olssons (L) förslag väljs

Beslutet skickas till

Kommunkansliet

2022-04-21

Dnr 2022/45-

Barn- och utbildningsnämnden

Lena Eriksson
Förvaltningschef
0304-60 11 01
lena.e.eriksson@tjorn.se

Barn- och utbildningsnämnden

Tjänsteutlåtande – Förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola**Förslag till beslut**

Barn- och utbildningsnämnden tar ställning till de presenterade förslagen och ger förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare med ett av förslagen.

Sammanfattning

Maud Hultberg (S) har lämnat in en motion om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola, med följande yrkande:

”Att kommunfullmäktige ger Barn- och utbildningsnämnden uppdraget att genom sin förvaltning ta fram en plan för skapandet av en öppen förskola på Tjörn, där verksamheten kan starta i januari 2023. Nämnden ska återkomma till kommunstyrelsen med förslag till plan och kostnadsberäkning för vidare beslut vid kommunfullmäktiges möte i juni 2022.”

I detta tjänsteutlåtande redovisas tre alternativ på hur en öppen förskola kan organiseras och en rudimentär kostnadsberäkning.

Alternativ I

Ambulerande verksamhet en vecka i taget, både ute- och inneverksamhet. Samma personal ambulerar mellan olika platser på Tjörn. Öppna förskolan erbjuder barn en pedagogisk gruppverksamhet.

Fördelar:

Öppna förskolan blir mer tillgänglig då den flyttar runt och föräldrar slipper att förflytta sig på ön. Samma personal håller i verksamheten på de olika platserna och kan då knyta an och skapa relationer med barn och föräldrar.

2022-04-21

Dnr 2022/45-

Nackdelar:

Det är för närvarande omöjligt att erbjuda lokaler på de befintliga förskolorna i kommunen. Förskolläraren ges inte möjlighet att vara en stödjande funktionen för föräldrarna, utan måste ha fokus på aktiviteter i barngrupp. Det finns risk för bristande kontinuitet eftersom förskolan regelbundet flyttar mellan olika platser i kommunen.

Mycket arbete behöver läggas på marknadsföring rörande var öppna förskolan befinner sig under olika veckor. Material behöver köpas in och flyttas runt av någon då verksamheten regelbundet byter platser.

Kostnadsberäkning:

Om en förskollärare arbetar fem timmar vid varje tillfälle; tre timmar i verksamheten och ytterligare en timme läggs på förberedelser samt en timme för efterarbete. innebär det en kostnad på 1 555 kronor per person (inkl. sociala avgifter) och tillfälle. Om verksamheten bedrivs 36 veckor per år uppgår den totala kostnaden 55 980 kronor per person.

Om öppen förskola i denna form skulle erbjudas till exempel tre dagar per vecka skulle kostanden uppgå till 167 940 kronor per person.

Alternativ II

Öppen förskola i Smörblommans (Källekärr) gamla lokal. Här kan verksamhet erbjudas alla dagar i veckan. En fast förskollärare kan ha ett nära samarbete med BVC och socialtjänst som har lokaler i direkt närhet till lokalen som då kan besöka/samarbeta med öppen förskola ett antal dagar per månad. Eventuellt kan man hjälpas åt kring uppsökande verksamhet för att nå även familjer med stort behov.

Fördelar:

Samarbete mellan olika professioner kan skapa ett bra stöd för föräldrar som behöver stärkas i sin föräldraroll. Kontinuiteten blir positiv och det blir allmänt känt var lokalen finns, vilket skapar trygghet.

Bra kollektivtrafik gör det lätt att ta sig till öppna förskolan och en god inne- såväl som utemiljö erbjuds. Förskolläraren i öppna förskolan har

2022-04-21

Dnr 2022/45-

en tillhörighet på Kållekärrs förskola vilket gör att det finns en nära koppling till en befintlig förskola.

Nackdelar:

Personalkostnaden blir högre om samarbetet med BVC/socialtjänst behöver planeras och förberedas för att skapa en god verksamhet.

Föräldrar och barn behöver ta sig till Kållekärr, vilket kan innebära att ett övervägande om minibuss/taxi för att hämta de familjer som har störst behov men har svårt att ta sig dit behöver vägas in.

Kostnadsberäkning:

Lokalkostnad: Hyran för Smörblomman är cirka 300 000 kronor per år. Om vi likt exemplet i föregående alternativ använder lokalen en gång i veckan, så behöver förvaltningen samutnyttja lokalen med andra för det ska finnas ekonomisk rimlighet i att hyra lokalen.

Om en förskollärare arbetar sju timmar vid varje tillfälle; tre timmar i verksamheten, ytterligare en timme läggs förberedelser, en timme för efterarbete samt två timmar för samplanering. Det innebär en kostnad på 2 177 kronor per person (inkl. sociala avgifter) och tillfälle. Om verksamheten bedrivs 36 veckor per år uppgår den totala kostnaden 78 372 kronor per person.

Om öppen förskola skulle erbjudas alla dagar i veckan under 36 veckor skulle den totala kostnaden uppgå till 391 860 kronor per lärare.

Alternativ III

Förskolan erbjuder öppen förskola i befintliga lokaler med befintlig personal en dag i veckan. Varje förskola har en dag per vecka då öppen förskola erbjuds.

Fördelar:

Nära samarbete mellan öppen förskola och befintlig förskola, platsen är välkänd för föräldrar och barn.

Nackdelar:

2022-04-21

Dnr 2022/45-

Det finns inga lokaler att erbjuda i befintlig verksamhet. Förskolan kan inte avvara personal till ytterligare en verksamhet.

Föräldrar i öppen förskola kan inte befinna sig i förskolans verksamhet eftersom det krävs så kallat registerutdrag för att få vistas i denna verksamhet.

Förskolan kan inte erbjuda föräldrastöd utan bara gruppverksamhet för barn. Det blir svårt att anpassa befintliga lärmiljöer till öppna förskolans behov. På öppna förskolan är barnen ofta yngre än 1 år och dessa barn behöver särskilt anpassade miljöer som inte är möjliga i förskolorna.

Det innebär svårigheter med både sekretess och GDPR då förskolorna har dokumentation och bilder på väggarna. Det blir än svårare att skydda barn med skyddad identitet när det rör fler personer i förskolans lokaler.

Det kan uppstå problem med tilliten gentemot befintliga vårdnadshavare i förskolan då det befinner sig andra, för dem okända, föräldrar i verksamheten.

Kostnadsberäkning:

Personalkostnaden bygger på att det finns en förskollärare fem timmar om dagen, fem dagar per vecka – alltså 25 timmar per vecka. Det blir 7 775 kronor per vecka vilket ger en total kostnad på 279 000 på 36 veckor.

Samverkan

FSG 2021-12-15

Bilagor

Tjänsteutlåtande 2022-04-20 Förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola

Beslut KF 2022-01-27 Anmälan av motion från Maud Hultberg (S) om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola

2022-04-21

Dnr 2022/45-

Motion från Maud Hultberg (S) om förebyggande insatser för barn och föräldrar i form av en öppen förskola

Beslutet skickas till

Kommunkansliet

Lena Ericsson
Förvaltningschef

Svar på interpellation ”Plan för lokaler och utemiljöer för förskolan och grundskolan i Tjörns kommun”

Enligt nyligen beslutade "Riktlinjer för lokalförsörjning i Tjörns kommun" (KF 220519 §109) ska en lokalförsörjningsplan beslutad av kommunstyrelsen vara underlag för den budget som beslutas.

Någon beslutad lokalförsörjningsplan med avseende på skola och förskola fanns inte framme när vårt budgetförslag gjordes och vi avstod från att hitta på siffror.

Det budgetförslag som får majoritet startar en hel del processer som till exempel anskaffning av investeringsmedel och de ville vi inte starta utan goda underlag.

Däremot finns en generös avsättning för projektering vilket garanterar att inget ska behöva bli försenat av finansieringsskäl

I dagsläget är nog alla partier överens om att en satsning på att modernisera skollocalerna behövs för att anpassa dessa till den pedagogik som bedrivs nu och för den som komma skall.

Tyvärr har ju politiken kört fast i ”hurfrågan” som egentligen är förvaltningens sak.

Min förhoppning är att det kommer en komplett lokalförsörjningsplan och jag tror också att det ska gå att få majoritet för en skolstruktur för framtiden.

Gunnemar Olsson (L)

Ordförande BUN.

2022-12-06

Interpellation

Till

Gunnemar Olsson (L)

Plan för lokaler och utemiljöer för förskolan och grundskolan i Tjörns kommun

Arbetsmiljön i våra förskolor och skolor är viktig. Den är viktig för våra barn och vår personal. Den är en viktig förutsättning för att kunna lära in och lära ut.

En del av arbetsmiljön är den fysiska miljön. Alltså skollokaler och utemiljöer.

Det är vi politiker i kommunfullmäktige i den här salen som har ansvaret för arbetsmiljön.

Vi vet att det saknas lokaler för förskolan. Det saknas också lokaler för år 6 i grundskolan. Flera skolor är i behov av reparationer och till/ombyggnader.

Dessa brister måste lösas omgående. De hade behövt åtgärdats för länge sedan. Bristerna påverkar i hög grad möjligheterna för våra barn och vår personal att lyckas i sitt arbete. Vi ser effekterna i sjunkande resultat, stora barngrupper, otrivsel och svårigheter att rekrytera behörig personal.

Av majoritetens (L C M TP SD) budget 2023 med flerårsplan 2024-2027 framgår inte hur lokalbehovet skall lösas.

Mina frågor är:

Vad kommer ni att göra åt detta? Vad har ni för plan?

När? Var? och Hur?

Marieanne Berndtsson (S)

§ 243

Anmälan av interpellation från Marieanne Berndtsson (S) ställd till barn- och utbildningsnämndens ordförande Gunnemar Olsson (L) om plan för lokaler och utemiljöer för förskolan och grundskolan i Tjörns kommun

2022/345

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att interpellationen får ställas.

Sammanfattning

Marieanne Berndtsson (S) har lämnat in en interpellation ställd till barn- och utbildningsnämndens ordförande Gunnemar Olsson (L) om plan för lokaler och utemiljöer för förskolan och grundskolan i Tjörns kommun, enligt följande:

”Arbetsmiljön i våra förskolor och skolor är viktig. Den är viktig för våra barn och vår personal. Den är en viktig förutsättning för att kunna lära in och lära ut.

En del av arbetsmiljön är den fysiska miljön. Alltså skollokaler och utemiljöer.

Det är vi politiker i kommunfullmäktige i den här salen som har ansvaret för arbetsmiljön.

Vi vet att det saknas lokaler för förskolan. Det saknas också lokaler för år 6 i grundskolan. Flera skolor är i behov av reparationer och till/ombyggnader.

Dessa brister måste lösas omgående. De hade behövt åtgärdats för länge sedan. Bristerna påverkar i hög grad möjligheterna för våra barn och vår personal att lyckas i sitt arbete. Vi ser effekterna i sjunkande resultat, stora barngrupper, otrivsel och svårigheter att rekrytera behörig personal.

Av majoritetens (L C M TP SD) budget 2023 med flerårsplan 2024-2027 framgår inte hur lokalbehovet skall lösas.

Mina frågor är:

Vad kommer ni att göra åt detta? Vad har ni för plan?

När? Var? och Hur?"

Beslutsunderlag

Interpellation 2022-12-06

Svar på interpellation från Anette Johannesson (S)

Under året som nu gått har flera kontakter tagits med såväl Trafikverket som Västtrafik. Senast träffade vi Västtrafik, där det förslag som nu ligger på bordet innebär att hållplatsläge "D" som det nu kallas och som ligger i anslutning till infarten till ICA/INGO måste bort eller flyttas. Västtrafik måste godkänna och flytta denna hållplats då den skymmer sikt både för biltrafik och gångtrafikanter och är på en sträcka där förslaget om en upphöjning på en lite längre passage med nedsatt hastighet skall gälla.

Det är Trafikverket som är huvudman för vägsträckorna dessutom skall Västtrafik godkänna förslag till åtgärd. Vi kommer förhoppningsvis få se ett förslag till lösning som alla kan enas om under 2023.

Bengt-Arne Andersson (M)

Enkel fråga till Samhällsbyggnadsnämndens ordförande.

Den 22 april 2021 beslutade Kommunfullmäktige att ställa sig bakom Robert Bull (V) motion 2020/304; om en säkrare trafiksituation för barn och vuxna vid Häggvallskolan.

Kommunfullmäktiges gav samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att genomföra åtgärder för en förbättrad trafiksituation vid Häggvallskolans infart och vid övergången från gångbanan till ICA Nära, Häggvall.

Samhällsbyggnadsnämnden fick också i uppdrag att även öka belysningen i aktuellt område för att trygga gång och cykeltrafikanter.

Min fråga är:

- Hur går det med arbetet att förbättra trafiksituationen, öka belysningen i aktuellt område och fullfölja Kommunfullmäktiges beslut i frågan?

Anette Johannessen (S)

§ 250

Anmälan av interpellation från Anette Johannessen (S) ställd till samhällsbyggnadsnämndens ordförande Bengt-Arne Andersson (M) om trafikåtgärder vid Höviksnäs

2022/358

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att interpellationen får ställas.

Sammanfattning

Anette Johannessen (S) har lämnat in en interpellation ställd till samhällsbyggnadsnämndens ordförande Bengt-Arne Andersson (M) om trafikåtgärder vid Höviksnäs, enligt följande:

”Den 22 april 2021 beslutade Kommunfullmäktige att ställa sig bakom Robert Bull (V) motion 2020/304; om en säkrare trafiksituation för barn och vuxna vid Häggvallskolan.

Kommunfullmäktiges gav samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att genomföra åtgärder för en förbättrad trafiksituation vid Häggvallskolans infart och vid övergången från gångbanan till ICA Nära, Häggvall.

Samhällsbyggnadsnämnden fick också i uppdrag att även öka belysningen i aktuellt område för att trygga gång och cykeltrafikanter.

Min fråga är:

- Hur går det med arbetet att förbättra trafiksituationen, öka belysningen i aktuellt område och fullfölja Kommunfullmäktiges beslut i frågan?”

Beslutsunderlag

Interpellation 2022-12-12

Motion avseende, personligt ombud

”Tjörns kommun har ansvar för visst stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning. Hjälpen och stödet utformas ofta i samverkan med andra vårdgivare och syftar till att den enskilde på sikt skall kunna fungera bättre i sitt vardagsliv”.

Vi har tidigare i Tjörns kommun haft personligt ombud. Stödet från det personliga ombudet omfattade en vidare krets av behövande även de som tillfälligt inte orkar, vågar eller vet hur de ska ta kontakt. Det kan vara egen sjukdom som innebär att det uppstår problem i familjen. Familjen kan ha problem som de behöver hjälp med att lösa. I vissa fall finns annat som begränsar och risken är att dessa ”kan falla mellan stolarna”. Det personliga ombudet har tystnadsplikt gentemot andra myndigheter men om den sökande vill hjälper ombudet till med att etablera kontakter med berörd myndighet. Kan även följa med på eventuella besök.

Synergieffekten utav ett personligt ombud är betydande för alla berörda parter.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås fullmäktige besluta:

- Att ge socialnämnden i uppdrag att återinföra personligt ombud
- Att undersöka om tjänsten kan delas med Orust eller Stenungsunds kommun

Fd Vänsterpartiet

Thomas Collberg

Jeanette Lagervall

Kommunfullmäktige 2023-01-26

Motion gällande renovering och ny/tillbyggnad av Bleketskolan

Bakgrund

Sedan beslutet om inriktningen på skolstrukturen på Tjörn togs i juni 2020 har i princip inga beslut fattats för att fullfölja det. Det nya majoritetssamarbetet mellan Sverigedemokraterna, Centern, Tjörnpartiet, Moderaterna och Liberalerna bygger på att inga förändringar i strukturen ska göras.

En gemensam nämnaire för Socialdemokraterna, Kristdemokraterna och det nya majoritetssamarbetet torde därför vara att Bleketskolan ska finnas kvar. Det vill vi ta fasta på och nå fram till ett beslut som innebär att processen för Bleketskolans renovering och ny-/tillbyggnad startar omedelbart.

I samband med ett sådant beslut behöver Tjörns politiker också ett uppdaterat underlag för vad det skulle innebära att inte bygga två skolnav där 4-6- och 7-9-enheter ligger nära varandra. Perspektiven rör behoven för att på bästa sätt uppfylla läroplaner, kompensatoriska insatser för uteblivna synergieffekter som tidigare utredningar visat med mera.

Tjörns kulturskola, Delta, behöver bättre och mer ändamålsenliga och tillgänglighetsanpassade lokaler. De ska finnas på våra skolor.

Utifrån beskrivningen ovan yrkar Socialdemokraterna på:

- Att Kommunstyrelsen får i uppdrag att omedelbart starta och leda processen för Bleketskolans renovering och ny/tillbyggnad
- Att berörda nämnder och bolag snarast får i uppdrag att ta fram underlag för renoveringen och ny/tillbyggnaden
- Att det i renoveringen och ny/tillbyggnaden ska ingå en multiarena för idrott och kultur
- Att Kulturskolans möjlighet att nyttja skolans lokaler beaktas i framtagandet
- Att Kommunstyrelsen tar fram en kompletterande investeringsbudget för projektet
- Att en utredning tillsätts för att undersöka effekterna av uteblivna skolnav med 4-6- och 7-9-enheter nära varandra

Peter Bäcklund för Socialdemokraterna

Kommunfullmäktige 2023-01-26

Motion Socialdemokraterna Tjörn

Ge plats för solel-parker!

Kommunen måste ta initiativ för att få fram möjligheter för att etablera förnybar energi på Tjörn. Denna motion tar främst sikte på att ge solel. plats och utrymme.

Kommunen äger själv mark och byggnader som kan vara användningsbara för etableringar av solcellsanläggningar, från tak till mark. Här bör en inventering ske och redovisning av lämpliga platser för möjliga etableringar.

Kommunen, via näringslivsutvecklaren, bör också efterhöra privata markägares intresse att anlägga solcellsparker, eller att arrendera ut marker för dessa anläggningar. I det arbetet ska näringslivsutvecklaren agera "mäklare" mellan markägare och arrendator, så nya solcellsparker kan anläggas för förnyelsebar el.

Vidare vill vi att bygglov till nya bostadshus uppmuntrar till solcellsanläggningar bl.a. vid takbeklädnad. Därför bör bygglovsavgiften minska för de som samtidigt med ansökan om bygglov söker tillstånd för solel som takbeklädnad, eller på annat sätt vill använda sig av solenergi som alternativ.

Därför föreslår vi att

- Kommunen inventerar lämpliga platser och byggnader för solenergianläggningar
- Näringslivsutvecklaren får en "mäklarroll" mellan markägare och ev. arrendatorer för att kunna anlägga solel-parker
- Bygglovsavgiften reduceras med x % för husbyggen med solcellsanläggningar

Peter Bäcklund för Socialdemokraterna

Kommunfullmäktige 2023-01-26

Motion Socialdemokraterna Tjörn

Påskynda omställningen av de offentliga transporterna från fossila bränslen till eldrift.

Kommunens egen köpta transporter behöver snarast ställas om från fossila bränslen till eldrivna fordon. Skolskjutsar, färdtjänst, kommunens egen fordonsflotta, färjor och busstransporter bör få ett bäst-före-datum där bränslet är baserat på fossila produkter.

Utfasningen av dessa fordon bör följas upp med en tidplan för infasningen av eldrivna fordon. Då vissa transporter är beroende av andra kommuners medverkan och regionens kollektivtrafik inordnas med dessa aktörers. Dock har kommunen fordon som man själv bestämmer över och en realistisk plan över hur en förnyelse av denna fordonsflotta bör ske måste tas fram.

Därför förslår vi att

- Kommunen tar fram en infasningsplan där tid, ekonomi och fordon redovisas över hur kommunens fordonsflotta ska bli elektrifierad.

Peter Bäcklund för Socialdemokraterna

Renova AB

– granskning av verksamhetsåret 2022

2023-01-18

Så kommunicerar vi våra granskningar

Varje år publicerar stadsrevisionen i Göteborgs Stad sina granskningsresultat på följande sätt:

Publikation	Innehåll
Revisionsredogörelse	Här presenterar stadsrevisionen granskningen av nämnderna. I redogörelserna framgår revisorernas iakttagelser, bedömningar och rekommendationer, i syfte att förbättra verksamheterna.
Revisionsberättelse	Revisorerna upprättar en revisionsberättelse per nämnd. I berättelserna uttalar de sig om nämndernas verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om nämndens interna kontroll har varit tillräcklig.
Granskningsredogörelse	Här presenterar stadsrevisionen granskningen av bolagen. I redogörelserna framgår iakttagelser, bedömningar och rekommendationer, i syfte att förbättra verksamheterna.
Granskningsrapport	Lekmannarevisorerna upprättar en granskningsrapport per bolag. I rapporterna uttalar sig lekmannarevisorerna om bolagen har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.
Revisionsrapport	Här presenterar stadsrevisionen särskilda granskningar som i regel rör flera nämnder och/eller bolag – så kallade projektgranskningar. I rapporterna framgår revisorernas iakttagelser, bedömningar och rekommendationer, i syfte att förbättra verksamheterna.
Rapportsammandrag	I rapportsammandragen sammanfattar stadsrevisionen sina revisionsrapporter.
Revisionsberättelse för Göteborgs Stad	Revisorerna upprättar en revisionsberättelse som omfattar kommunens samlade verksamhet. Berättelsen innehåller uttalanden i ansvarsfrågan samt uttalanden om Göteborgs Stads årsredovisning och resultat.
Årsredogörelse	Årsredogörelsen upprättas av stadsrevisionen och innehåller en beskrivning och sammanfattning av de genomförda granskningarna under året.

Januari 2023

Titel: Renova AB – granskning av verksamhetsåret 2022

Diarienummer: 0140/22

Lekmannarevisorer: Birgitta Adler och Bengt Rundberg

Yrkesrevisor: Magnus Braxenholm

www.goteborg.se/stadsrevisionen

Innehåll

1	Sammanfattning	5
1.1	Sammanfattande bedömning	5
1.2	Sammanställning av rekommendationer	7
2	Grundläggande granskning	8
2.1	Bedömning	8
2.2	laktagelser	8
3	Förrådsverksamheten	10
3.1	Bedömning	10
3.2	laktagelser	11
4	Hantering av verksamhetsfordon och inköp av drivmedel	15
4.1	Bedömning	15
4.2	laktagelser	16
5	Kontinuitetshantering i samhällsviktig verksamhet	21
6	Uppföljning av tidigare granskning	22
6.1	Uppföljning av personsäkerhet	22
6.2	Uppföljning av resor i tjänsten	24
6.3	Uppföljning av offentlighet och sekretess	26
7	Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering	28
8	Språkbruk och revisionstermer	28

1 Sammanfattning

Styrelse och vd ansvarar för att bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av verksamheten omfattar en grundläggande del, som är en översiktlig granskning av bolagets ledning, styrning och interna kontroll, flera fördjupningar samt uppföljning av tidigare års granskning.

Vi redovisar våra granskningar genom att först beskriva lekmannarevisorernas bedömningar. Därefter redogör vi för våra iakttagelser.

1.1 Sammanfattande bedömning

Lekmannarevisorernas sammanfattande bedömning är att delar av bolagets verksamhet behöver förbättras. Därför lämnar vi rekommendationer till styrelsen. I övrigt bedömer vi att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Nedan redogör vi kort för respektive område som omfattas av årets granskning. Därefter följer en tabell med de rekommendationer vi lämnar.

- **Grundläggande granskning:** Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Vår översiktliga bedömning är att bolaget har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi har granskat.
- **Förrådsverksamheten:** Granskningen syftar till att bedöma om bolaget har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende förrådsverksamheten. Vi bedömer att bolaget delvis har säkerställt detta, men att det finns avvikelser och förbättringsområden som behöver åtgärdas. Vi lämnar därför en rekommendation till styrelsen för Renova Miljö AB (se tabellen sist i sammanfattningen).
- **Hantering av verksamhetsfordon och inköp av drivmedel:** Granskningen syftar till att bedöma om bolaget har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende användningen av verksamhetsfordon och inköp av drivmedel. Vi bedömer att bolaget i allt väsentligt har säkerställt detta. Vi har samtidigt identifierat vissa förbättringsområden.
- **Kontinuitetsförmåga i samhällsviktiga verksamheter i Göteborgs Stad:** Granskningen syftar till att bedöma om bland annat Renova AB och Renova Miljö AB har en ändamålsenlig kontinuitetsplanering. Det bedöms finnas stora variationer mellan moder- och dotterbolagets arbete. Renova AB:s

kontinuitetsplanering bedöms som bristfällig i samtliga delar. Renova Miljö AB bedöms generellt sett ha kontinuitetsplanerat på ett ändamålsenligt sätt, men även där föreligger vissa brister. Vi lämnar därför en rekommendation till styrelsen för Renova AB och en rekommendation till styrelsen för Renova Miljö AB (se tabellen sist i sammanfattningen).

- **Uppföljning av personsäkerhet:** Vi har under året följt upp en rekommendation från år 2021 om att säkerställa följsamhet mot föreskrifterna om hot och våld i arbetsmiljön (AFS 1993:2), Göteborgs Stads säkerhetspolicy och Göteborgs Stads riktlinje för personsäkerhet. Vi bedömer att rekommendationen har omhändertagits.
- **Uppföljning av resor i tjänsten:** Vi har under året följt upp en rekommendation från år 2020 om att stärka den interna kontrollen avseende resor i tjänsten. Vi bedömer att rekommendationen har omhändertagits.
- **Uppföljning av offentlighet och sekretess:** Utifrån 2020 års granskning lämnades en rekommendation om att säkerställa följsamhet mot Göteborgs Stads föreskrifter och riktlinjer om arkiv- och informationsredovisning samt tillhörande tillämpningsanvisning. Ingen uppföljning har gjorts under 2022. Vi kommer att avvakta med uppföljningen till ett senare tillfälle.

1.2 Sammanställning av rekommendationer

Område	Rekommendation
Förrådsverksamheten	Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen för Renova Miljö AB att säkerställa att samtliga förråd inventeras årligen och att resultatet dokumenteras.
Kontinuitetshantering i samhällsviktig verksamhet	<p>Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen i Renova AB att i samtliga delar stärka kontinuitetsförmågan. Särskilt fokus behöver ägnas insamlingsverksamheten.</p> <p>Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen i Renova Miljö AB att åtgärda de brister som återfinns inom kontinuitetsförmågan.</p>
Uppföljning av offentlighet och sekretess (ingen uppföljning har gjorts under 2022)	Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att stärka den interna kontrollen avseende resor i tjänsten. (Rekommendationen lämnades år 2020).

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Styrningen och kontrollen ska vara tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen består av tre övergripande revisionsfrågor:

- Har bolaget genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har bolaget en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har bolaget sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på bolagets övergripande systematik, strukturer och arbetssätt.

Granskningen av bolag genomförs under hela granskningsåret. Stadens tidsplan medger inte någon detaljerad granskning av årsrapporten.

2.1 Bedömning

Vår bedömning utifrån en översiktlig granskning är att bolaget har genomfört sitt grunduppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Vi bedömer även att bolaget i allt väsentligt har ett ändamålsenligt beslutsfattande.

Vi bedömer att bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi.

Slutligen är vår bedömning att bolaget har sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig.

2.2 Iakttagelser

2.2.1 Har bolaget genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?

Bolaget ska genomföra sitt grunduppdrag enligt bolagsordningen och ägardirektivet samt enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om. Fullmäktige har genom budgeten gett bolagsklustren specifika mål som ska uppnås. Fullmäktige har även gett vissa bolag specifika uppdrag som ska genomföras. Vi har översiktligt granskat hur bolaget har genomfört sitt grunduppdrag och arbetat med fullmäktiges specifika mål och uppdrag, i den utsträckning sådana mål och uppdrag finns för bolaget. Vi har även granskat styrelsens protokoll och beslutsunderlag.

Granskningen visar att bolaget i huvudsak har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Inga väsentliga avvikelser har noterats.

2.2.2 Har bolaget en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?

Bolaget ska se till att det finns en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering. Vi har översiktligt granskat bolagets styrning av ekonomin samt dess ekonomiska uppföljning och rapportering.

Vår granskning visar att bolaget har genomfört en kontinuerlig uppföljning och rapportering av sin ekonomi.

2.2.3 Har bolaget sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Bolaget ska se till att det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll och riskhantering inom väsentliga områden. Bolaget ska även följa upp och utvärdera detta arbete. Vi har översiktligt granskat bolagets interna styrning, uppföljning och kontroll.

Vår granskning visar att bolaget har upprättat en samlad riskbild och en internkontrollplan. Riskhantering har skett inom väsentliga områden. Granskningen visar att bolaget har arbetssätt för att följa upp den interna kontrollen och utvärdera sitt system för styrning, uppföljning och kontroll.

3 Förrådsverksamheten

Vid Göteborgs Stads hel- och delägda bolag förvaltas medel och resurser för annans räkning. Det är av stor betydelse att allmänheten har ett högt förtroende för verksamheten. Flera av stadens bolag (framför allt inom kommunalteknisk försörjning) har behov av att lagerhålla och förvara reservdelar, maskiner, verktyg, arbetskläder, förbrukningsartiklar och andra tillgångar som krävs för att bedriva verksamheten. Hanteringen av förråds- och lagerartiklar är ett förtroendekänsligt område och kräver en god intern kontroll.

Förutom risken för förtroendeskada riskerar verksamheterna att påverkas negativt om det exempelvis saknas reservdelar eller andra kritiska komponenter till följd av brister i lagerhållning. Inköp, uttag och utrangering av förrådsartiklar måste därför ske på ett korrekt och systematiskt sätt. Tydliga ansvars- och befogenhetsfördelningar och dokumenterade rutiner och anvisningar stärker förutsättningarna för en systematisk förrådshantering.

Syftet med granskningen är att bedöma om bolaget har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende förrådsverksamheten. Följande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Har bolaget säkerställt att det finns en fungerande organisation och rutiner för förrådsverksamheten?
2. Har bolaget säkerställt att förråds- och lagervaror förvaras på ett betryggande sätt och att obehöriga inte har tillträde till förråden?
3. Har bolaget säkerställt att inköp, uttag och utrangering av förråds- och lagervaror hanteras och registreras på ett systematiskt sätt?
4. Har bolaget säkerställt att det genomförs regelbundna och systematiska inventeringar av förråden?

Revisionskriterier i granskningen består huvudsakligen av aktiebolagslagen, Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling, Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll och bolagets egna rutiner inom området.

Vi har i granskningen avgränsat oss till tre större förråd inom koncernen: materialförrådet och verkstadsförrådet vid Holmen samt förrådet för mekaniskt underhåll vid Sävenäs avfallskraftvärmeverk. Granskningen har genomförts genom intervjuer med förrådsansvariga och förrådspersonal, insamling och analys av styrande dokument samt stickprovskontroller på om lagerförda artiklar existerar och stämmer överens med faktiskt värde.

3.1 Bedömning

Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget delvis har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende förrådsverksamheten.

Vi bedömer att det i allt väsentligt finns en fungerande organisation och dokumenterade rutiner för bland annat inköp och registrering av förrådsartiklar. Vi

bedömer att uttag av förrådsartiklar i huvudsak sker på ett systematiskt sätt. Ett utvecklingsområde som lyfts fram är att uttagen skrivs ned på fysiska listor, för att därefter registreras av förrådspersonalen i efterhand. Vi ser därför positivt på att bolaget utreder möjligheten att införa system med streckkodsläsare för verkstadsförrådet, som under 2023 ska flytta till den nya underhållsverkstaden i Bönekulla. Detta kan enligt vår bedömning bidra till att stärka systematiken och den interna kontrollen, eftersom det kan minska risken för fel vid uttag. Vi menar att bolaget bör överväga att införa motsvarande system inom de övriga förråden. Utifrån våra stickprovskontroller på om lagerförda artiklar överensstämmer med faktiskt värde bedömer vi att det finns relativt många avvikelser, då för högt eller för lågt värde noterades för drygt hälften av stickproven (14 av 30 artiklar). Det indikerar att den interna kontrollen kan stärkas.

Vidare bedömer vi att systematiken för att genomföra årliga förrådsinventeringar varierar. Vid materialförrådet och verkstadsförrådet saknas skriftliga inventeringsrutiner, men inventeringar genomförs och dokumenteras årligen, även om det sker på olika sätt. Vid förrådet för mekaniskt underhåll finns en rutin som anger att förrådet ska inventeras en gång per år och att resultatet ska dokumenteras och sparas. Inventeringen uppges i stället ske löpande under året och resultatet dokumenteras inte. Vi ser dokumentationen som en förutsättning för att inventeringen ska anses vara systematisk. Vid detta förråd genomförs inte heller några dokumenterade stickprovskontroller på förrådsartiklar, vilket det finns en skriftlig rutin och ett etablerat arbetssätt för vid materialförrådet och verkstadsförrådet. Vi bedömer därför att bolaget bör ta ett samlat grepp kring hur förråden ska inventeras och kontrolleras årligen.

Lekmannarevisorerna lämnar följande rekommendation:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen för Renova Miljö AB att säkerställa att samtliga förråd inventeras årligen och att resultatet dokumenteras.

3.2 Lakttagelser

3.2.1 Organisation och rutiner för förrådsverksamheten

Materialförrådet och verkstadsförrådet vid Holmen tillhör organisatoriskt Underhållsverkstaden inom affärsområde Logistik (Renova Miljö AB). Verkstadsförrådet kommer under 2023 att flyttas till Renovas nya underhållsverkstad som byggs i Bönekulla.

Inom materialförrådet, som försörjer både moder- och dotterbolaget, förvaras i huvudsak arbetskläder och förbrukningsartiklar såsom kontorsmaterial, städmaterial och avfallssäckar. I verkstadsförrådet förvaras framför allt lagerartiklar, verktyg och reservdelar till Renovas fordon som repareras och underhålls vid Fordonsverkstaden. Där förvaras också i viss utsträckning artiklar för externa kunder, exempelvis park- och naturförvaltningen.

För respektive förråd finns en ansvarig platschef. För rollerna finns dokumenterade befattningsbeskrivningar. Vid förråden finns därutöver, under platscheferna, inköpare, driftstöd och annan förrådspersonal som hanterar inköp, administration och registrering av förrådsartiklar.

Förrådet för mekaniskt underhåll vid Sävenäs avfallskraftvärmeverk tillhör affärsområde Återvinning (Renova Miljö AB). Förrådet finns huvudsakligen till för anläggningen och innehåller olika typer av reservdelar och komponenter. Förrådet uppges därutöver serva andra delar inom affärsområdet, exempelvis farligt avfall och deponierna. I förrådet förvaras även arbetskläder, skyddsutrustning, verktyg och förbrukningsartiklar. Inom förrådsenheten finns också särskilda gas- och oljeförråd.

Chefen för Mekaniskt underhåll är formellt ansvarig för förrådet, men det finns också en särskild förrådsansvarig och en gruppleddare som arbetar operativt med förrådsverksamheten. Under sommarrevisionen på anläggningen, när arbetsbelastningen är högre, uppges dessutom en förrådsarbetare tas in. Vi noterar att det finns dokumenterade befattningsbeskrivningar för gruppleddare och förrådsarbetare men inte för rollen som förrådsansvarig.

Granskningen visar att det finns ett flertal rutiner, anvisningar och andra styrande dokument för förrådsverksamheten. Vissa av styrdokumenterna (som redogörs för nedan) berör samtliga förrådsenheter inom koncernen medan andra enbart gäller för specifika förråd. För materialförrådet och verkstadsförrådet finns exempelvis vissa gemensamma rutiner.

3.2.2 Tillträde och behörigheter till förråden

Inom materialförrådet hanteras utlämningen av förrådsartiklar över disk, vilket innebär att det inte är öppet för anställda att själva genomföra uttag. Förrådet är bemannat fram till klockan 15 och hålls därefter stängt och låst. Av intervjuerna framgår att verkstadsförrådet är något mer öppet då mekanikerna själva kan hämta reservdelar och andra artiklar vid behov. Andra anställda inom koncernen uppges dock inte ha tillträde till förrådet. Vid det nya verkstadsförrådet i Bönekulla kommer utlämningen att hanteras över disk.

Huvudförrådsbyggnaden i Sävenäs är öppen för personalen fram till klockan 16 under vardagar, då förrådet även är bemannat. Utlämningen sker inte över disk, utan de anställda kan själva hämta de artiklar som de behöver i arbetet. Vid kvällar och helger är förrådet låst och då krävs passerkort, kod och särskilda behörigheter för åtkomst. Alla anställda vid anläggningen har därmed inte tillträde under dessa tider. Behörigheter uppges styras efter behov.

3.2.3 Inköp och uttag av förrådsartiklar

För inköp till förråden gäller Renovakoncernens ordinarie inköps- och beställningsrutiner. De innefattar bland annat koncernens inköpshandbok,

inköpsanvisning och beställningsrutin. Befogenheter och beloppsgränser för att genomföra och attestera inköp till förråden följer av delegationsordningen.

Vid sidan av de generella inköps- och beställningsrutinerna finns en dokumenterad rutin för inköp, lagerhållning och utlämning av förrådsartiklar. Rutinen gäller för samtliga förrådsenheter inom koncernen. I rutinen anges att det finns så kallade beställningspunkter för lagerförda artiklar. När lagervärdet understiger denna på förhand definierade beställningspunkt skapas en beställningslista i systemet, som underlag för beställning av nya artiklar. Det uppges ske en löpande dialog mellan förrådspersonalen och Renovas verksamheter om vilka artiklar som behöver finnas lagerförda i förråden.

Av rutinen framgår vidare att olika uppgifter måste anges av anställda som hämtar ut förrådsartiklar, såsom arbetsordernummer eller projektnummer med ansvar. Det framgår av intervjuerna att anställningsnummer anges vid uttag från materialförrådet. För arbetskläder krävs även särskild rekvisition från ansvarig chef. Vid verkstadsförrådet sker uttag i regel genom arbetsorder samt anställningsnummer. Uttagsflödena uppges variera beroende på om uttaget avser Renova AB eller Renova Miljö AB. Vid förrådet för mekaniskt underhåll sker uttag via arbetsorder.

Uttag från samtliga granskade förråd skrivs ned manuellt på listor (artikelnummer och kvantitet). Förrådspersonalen registrerar därefter uttagen löpande under dagen i Renovas affärssystem IFS. Lagersystemet är därmed integrerat i ekonomisystemet. Samtliga förrådsartiklar uppges vara inlagda i systemet, där bland annat artikelnummer och lagerplats framgår. Av intervjuerna framgår att den manuella registreringen och hanteringen av listor inte ses som helt ändamålsenlig. Vid den nya underhållsverkstaden som byggs i Bönekulla, och som verkstadsförrådet flyttar till under 2023, finns planer på att införa system med streckodsläsare (där uttag skannas och registreras direkt i IFS, utan behov av fysiska uttagslistor) och annan teknik som kan underlätta och förbättra registrering och inventeringar av förrådsartiklar. Även personalen vid materialförrådet och förrådet för mekaniskt underhåll är involverad i de diskussioner som förs kring framtida teknikval och ser liknande förbättringsbehov.

3.2.4 Förrådsinventeringar

För att säkerställa att lagerförda förrådsartiklar stämmer överens med faktiskt värde är det viktigt att förråden inventeras löpande.

Inom Underhållsverkstaden finns ingen skriftlig rutin för inventeringar av förråden. Granskningen visar dock att inventeringar genomförs och dokumenteras årligen. Inom materialförrådet sker inventeringen etappvis under året (varje månad). Ett antal förrådsartiklar inventeras då vid varje inventeringstillfälle. Vi har mottagit inventeringsdokumentation för år 2021 och 2022. Inom verkstadsförrådet uppges inventeringen ske under en period i slutet av året, vanligtvis under november eller december. Vi har tagit del av dokumentationen från den senaste inventeringen för verkstadsförrådet som avser år 2022.

Utöver årliga förrådsinventeringar finns en rutin för löpande stickprovskontroller på lagerförda artiklar inom Underhållsverkstaden. Rutinen avser både materialförrådet och verkstadsförrådet. Enligt rutinen ska stickprovskontroller utföras tio gånger per år. Förutom att kontrollera om det lagerförda värdet stämmer överens med det faktiska värdet genomförs en avtalskontroll. Stickprovskontrollen omfattar 20 artiklar per tillfälle. Av dessa ska avtalskontroll genomföras på tio artiklar. I rutinen anges att förrådsansvariga ansvarar för att ta fram listor över artiklar, som underlag för kontrollen, men att en annan person ska räkna artiklarna fysiskt. Det framgår även att resultatet ska dokumenteras och sparas. Vi har tagit del av dokumenterade stickprovskontroller för år 2022, för båda förråden. Stickprovskontrollerna, inklusive avtalskontrollerna, har genomförts enligt den omfattning som framgår av rutinen.

Vid förrådet för mekaniskt underhåll finns en rutin för årlig inventering som senast uppdaterades år 2015. Enligt rutinen ska förrådet inventeras en gång per år och resultat ska dokumenteras och sparas. Av intervjuerna framgår dock att förrådet inventeras löpande under hela året och att inventeringsresultatet inte dokumenteras. Det genomförs inte heller några motsvarande, dokumenterade stickprovskontroller på förrådsartiklar som inom Underhållsverkstaden.

3.2.5 Stickprovsgranskning

Vi har genomfört stickprovskontroller på om lagerförda förrådsartiklar existerar och stämmer överens med faktiskt värde. Vi har tagit stickprov på tio artiklar per förråd. Resultatet visade följande.

- **Materialförrådet:** avvikelser noterades för fyra artiklar. Tre avvikelser avsåg för lågt värde och en avvikelse för högt värde i förhållande till det lagerförda värdet. Avvikelsen som avsåg för högt värde var enligt förrådspersonalen som medverkade vid stickprovskontrollen känd och berodde på ett fel vid den senaste inleveransen av artikeln.
- **Verkstadsförrådet:** avvikelser noterades för tre artiklar. En avvikelse avsåg för lågt värde och två avvikelser för högt värde i förhållande till det lagerförda värdet.
- **Förrådet för mekaniskt underhåll:** avvikelser noterades för sju artiklar. Fem avvikelser avsåg för lågt värde och två avvikelser för högt värde i förhållande till det lagerförda värdet.

4 Hantering av verksamhetsfordon och inköp av drivmedel

Vid flera av Göteborgs Stads hel- och delägda bolag finns verksamhetsfordon som används av de anställda i tjänsten. Det handlar framför allt om lätta personbilar såsom servicebilar, beredskapsbilar och poolbilar, men även tunga fordon som exempelvis används inom den kommunala avfallsverksamheten. Användningen av verksamhetsfordon och inköp av drivmedel är förtroendekänsliga områden och kräver en hög grad av intern kontroll. Det är viktigt att det finns tydliga rutiner och förhållningssätt för fordons- och drivmedelshanteringen.

Syftet med granskningen är att bedöma om bolaget har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende användningen av verksamhetsfordon och inköp av drivmedel. Följande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Har bolaget en tillfredsställande styrning av och rutiner för användning av verksamhetsfordon, hantering av körjournaler och inköp av drivmedel?
2. Har bolaget en tillfredsställande kontroll och uppföljning av verksamhetsfordon, körjournaler och inköp av drivmedel?

Renovakoncernen har tillgång till över 300 lätta och tunga verksamhetsfordon, såsom baklastare, kranbilar, slambilar och servicebilar som används inom driftverksamheten. Vi har i granskningen avgränsat oss till fordons- och drivmedelshanteringen inom affärsområde Logistik, som tillhör Renova Miljö AB. Vi har fokuserat dels på tunga fordon som används inom produktionsavdelningens driftenheter, dels på de poolbilar som organisatoriskt tillhör Fordonsverkstaden men som är möjliga att boka inom hela koncernen.

Revisionskriterier i granskningen består huvudsakligen av aktiebolagslagen, Skatteverkets rättsliga vägledning för bilförmån (2022), Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten, Göteborgs Stads regler för attest och bolagets egna rutiner inom fordons- och drivmedelsområdet.

Granskningen har genomförts genom intervjuer med fordonsansvariga och andra tjänstepersoner inom koncernen samt genom insamling och analys av relevanta rutiner och annan dokumentation.

4.1 Bedömning

Lekmannarevisorerna bedömer att bolaget i allt väsentligt har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende användningen av verksamhetsfordon och inköp av drivmedel. Vi har samtidigt identifierat vissa förbättringsområden.

Vi bedömer att det finns dokumenterade rutiner, anvisningar och ansvarsfördelningar för användningen av såväl tunga verksamhetsfordon som poolbilar. Vi bedömer dock att det bör tydliggöras att fordonen inte får användas privat. Även

om det framgår indirekt av koncernens rutin för hantering av oegentligheter att Renovas resurser inte får missbrukas, menar vi att förbudet mot privat användning bör framgå av gällande fordonsrutiner. Om det bedöms finnas gråzoner, exempelvis i samband med lunchraster, bör detta regleras särskilt.

Granskningen visar att det finns en rutin för kvittering och utlämning av personliga förarkort (drivmedelskort). Styrelserna för Renova AB och Renova Miljö AB har dock inte beslutat om vilka anställda som ska ha tillgång till företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort, eller om eventuell vidaredelegation till verkställande direktören. Detta ska ske enligt Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten. Vi bedömer därför att styrelserna bör fatta sådana beslut. Som ett led i detta bedömer vi även att det bör upprättas skriftliga instruktioner för hantering av drivmedelskort, utöver ovannämnda utlämningsrutin. Vi noterar även att koncernen inte använder den förbindelse för förarkort som stadsledningskontoret har upprättat, vilket ska ske enligt riktlinjen. I stället har en egen förbindelse tagits fram som kortinnehavare skriver under. Denna hantering bör stämmas av med stadsledningskontoret.

Vidare bedömer vi att det i allt väsentligt finns rutiner för kontroll av drivmedelsinköp. Eftersom drivmedelsinköpen går att koppla till såväl personer som fordon, i kombination med att uppgifter om fordonsanvändningen registreras i olika system, finns det enligt vår bedömning goda förutsättningar att i efterhand kunna kontrollera misstänkta oegentligheter och andra avvikelser.

När det gäller poolbilarna visar granskningen att det förs elektroniska körjournaler över de anställdas bilanvändning. Det genomförs däremot inte några kontroller eller uppföljningar av körjournalerna, för att kontrollera om bilarna enbart används för tjänsterelaterade ärenden i enlighet med de reseuppgifter som har angetts vid bokningen. Koncernen bör se över möjligheten att följa upp körjournaler systematiskt, under förutsättning att det först har säkerställts att en sådan hantering är förenlig med bestämmelserna i dataskyddsförordningen.

4.2 Iakttagelser

4.2.1 Styrning av och rutiner för fordonsanvändningen

Vi har tagit del av en förteckning över samtliga lätta och tunga verksamhetsfordon inom koncernen. Enligt förteckningen förfogar moder- och dotterbolaget över 346 fordon, inklusive olika typer av släpfordon. Göteborgs Stads Leasing AB (GSL) tillhandahåller en majoritet av fordonen. Av intervjuerna framgår att det finns cirka 160 fordon, inklusive släpfordon, inom affärsområde Logistiks produktionsavdelning. Det avser främst tunga fordon som används för insamling och transport av avfall. Bilpoolen omfattar 13 lätta personbilar.

Ansvar för de tunga fordonen finns hos respektive driftchef inom affärsområdet. Ansvar är delegerat via dokumenterade befattningsbeskrivningar. Att fordonsansvaret är delegerat till driftcheferna framgår även av en skriftlig

anvisning som avser teknisk support för fordonen. Av anvisningen framgår även att Renovas fordonsverkstad, som organisatoriskt tillhör Underhållsverkstaden inom Renova Miljö AB, hanterar vissa fordonsrelaterade tjänster.

För hantering och underhåll av fordonen finns en dokumenterad chaufförsrutin som produktionschefen inom affärsområde Logistik ansvarar för. Rutinen gäller för samtliga driftchefer, gruppleddare, chaufförer, Fordonsverkstaden och utbildningsansvariga inom koncernen. Rutinen berör bland annat områden som trafik-säkerhet, felanmälningar av fordon och olika fordonskontroller som ska göras av chaufförerna innan körningen påbörjas.

Det övergripande ansvaret för bilpoolen finns vid Fordonsverkstaden, där en fordonshandläggare hanterar administrativa och praktiska tjänster kopplade till fordonen. Enligt befattningsbeskrivningen ansvarar handläggaren även för samordningen gentemot GSL. För poolbilarna finns en handhavanderutin som beskriver hur utlämning och återlämning av poolbilarna sker praktiskt.

Anställdas möjligheter att nyttja bilpoolen för tjänsteresor framgår även av Renovas lokala anvisning för resor i tjänsten. Enligt anvisningen får anställda, efter godkännande av chef, ta med sig poolbilen hem om ett tjänsteärende avslutas i närheten av bostaden och/eller om personen ska påbörja ett nytt tjänsteärende direkt på morgonen efter. För dessa situationer finns en hänvisning till Skatteverkets rekommendation om att privat bilanvändning för uppgå till högst tio tillfällen per år för att inte skattepliktig bilförmån ska uppstå. I intervjuerna uppges att det är mycket ovanligt att anställda tar hem poolbilar till bostaden.

4.2.2 Privat fordonsanvändning

Granskningen visar att det i rutinerna ovan saknas bestämmelser om privat användning av fordonen, bortsett från nämnda möjlighet att efter godkännande av chef ta hem en poolbil till bostaden under vissa förutsättningar. Under november 2022 (vid tidpunkten för granskningen) har koncernens verksamhetshandbok, där rutiner och andra styrande dokument finns tillgängliga, kompletterats med att poolbilarna endast får användas av Renovas personal för resor i tjänsten. Motsvarande tillägg har inte skett i själva handhavanderutinen.

Av intervjuerna framgår att varken de lätta eller tunga fordonen får användas privat, även om det inte anges i rutinerna. Detta förhållningssätt uppges vara allmänt känt bland medarbetarna. I Renovas rutin för hantering av oegentligheter framgår att missbruk av Renovas resurser utgör exempel på oegentligheter. Även om inte fordonsanvändningen nämns specifikt, så uppges i intervjuerna att detta bland annat omfattar privat nyttjande av fordonen.

4.2.3 Hantering av drivmedelskort

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten ska användningen av företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort vara restriktiv och kontrollerad för att säkerställa en god intern kontroll. Styrelsen ska besluta om

vilka anställda som ska ha tillgång till företagsupphandlat privatkort, inköpskort och drivmedelskort samt eventuella begränsningar för varje inköpskort och anställd. Styrelsen kan besluta om vidaredelegation till verkställande direktören.

Vidare framgår att drivmedelskort enbart får användas för tankning av drivmedel och köp av tillhörande trafiksäkerhetsprodukter. Bolag som använder drivmedelskort ska upprätta skriftliga instruktioner anpassade till de egna administrativa rutinerna och hålla kortinnehavare uppdaterade om gällande rutiner.

Granskningen visar att styrelserna för Renova AB och Renova Miljö AB inte har beslutat om vilka anställda som ska ha tillgång till ovannämnda kort, eller om eventuell vidaredelegation till verkställande direktören. Enligt uppgift från bolaget kan detta ha skett historiskt, men det är i så fall inga beslut som har varit möjliga att återfinna i efterhand. Det har inte heller upprättats skriftliga instruktioner för drivmedelskort. Det finns däremot en rutin för kvittering av drivmedelskort inom koncernen, som beskrivs nedan.

Eftersom Renova har en omfattande fordonsflotta och det ingår i chaufförernas arbetsuppgifter att tanka fordonen har koncernen tillgång till ett relativt stort antal drivmedelskort. Den senaste inrapporteringen av drivmedelskort till stadsledningskontoret, daterad 2022-06-30, visar att koncernen förfogar över totalt 1144 drivmedelskort (varav 811 inom Renova Miljö). Drivmedelskorten består av fordonskort, som är kopplade till fordonen, och personliga förarkort. För att få tillgång till ett förarkort behöver den anställde, i samband med att kortet kvitteras ut, skriva under en utlämningsblankett. Detta beskrivs i en tillhörande rutinbeskrivning som finns tillgänglig i verksamhetshandboken. Vi noterar att Renova inte använder den förbindelse som stadsledningskontoret har upprättat och som enligt riktlinjen för finansverksamheten ska användas. Renova tillämpar i stället en egen förbindelse som kortinnehavare skriver under.

Av rutinbeskrivningen framgår att blanketten lämnas ut av verkstadsadministratören vid Fordonsverkstaden i samband med att förarkortet kvitteras ut. I blanketten anges närmare att Fordonsverkstaden ansvarar för utlämningen av förarkort och att blanketten skrivs under och sparas. Genom undertecknandet intygar personen som kvitterar ut förarkortet att han eller hon har läst och är införstådd i gällande instruktioner och riktlinjer samt att bristande efterlevnad mot dessa kan medföra att personen blir avstängd som kortanvändare.

4.2.4 Drivmedelsinköp och kostnadsuppföljning

De tunga fordonen går huvudsakligen på HVO (förnybar diesel). Vid tankningen behöver chauffören registrera både sitt personliga förarkort och det fordonskort som förvaras i fordonet. Enligt uppgift från bolaget är det inte möjligt att påbörja tankningen utan att båda korten registreras. Därmed registreras alltid vem som utfört tankningen och för vilket fordon. Av ovannämnda blankett för kvittering av förarkort framgår att det utöver förare och fordon registreras tid och datum för tankningen, tankad bränslemängd och bränsletyp. Av

intervjuerna framgår att det inte är möjligt att använda drivmedelskortet för annat än inköp av drivmedel och att det finns inlagda beloppsgränser.

Tankningen sker i huvudsak vid externa tankstationer. En av driftenheterna som har omfattats av granskningen har även tillgång till en obemannad HVO-tankstation i anslutning till anläggningen som de tunga fordonen utgår ifrån. Det är dock drivmedelsleverantören som äger och sköter om stationen och tankningen sker enligt uppgift på samma sätt som vid övriga tankstationer.

De poolbilar som Renova förfogar över är samtliga gasbilar som tankas med fordonsgas (och till viss del med bensin). Vid tankning av fordonsgas registreras inte förarkortet. Tankningen sker i stället genom registrering av fordonskortet och inmatning av anställningsnummer. Därmed har även anställda som inte har kvitterat ut förarkort möjlighet att tanka de gasdrivna fordonen, under förutsättning att personen har anmält detta till verkstadsadministratören. De anställda hanterar inte kvitton i samband med tankningen (varken för de tunga fordonen eller poolbilarna). Drivmedelskostnaderna specificeras på drivmedelsfakturer som inkommer från leverantörerna månadsvis.

Granskningen visar att det inte finns någon särskild rutin för kontroll och uppföljning av drivmedelskostnader. Kostnadskontrollen uppges ske inom ramen för koncernens ordinarie attestregler, i samband med att drivmedelsfakturorna (där drivmedelsinköpen för respektive fordon framgår) atteras. Det innebär att fakturorna ska kontroll- och beslutsattesteras i enlighet med Göteborgs Stads regler för attest. Av Renovas attestregler framgår att kontrollattestanten bland annat ska säkerställa att fullständiga uppgifter har lämnats på fakturan, såsom pris, volym och tidpunkt för leverans/utförd tjänst. Beslutsattestanten ansvarar bland annat för att säkerställa att händelsen stämmer överens med verksamhetens uppdrag och att personen som har beställt varan eller tjänsten är behörig och har hållit sig inom ramen för sin befogenhet.

För de tunga fordonen inom driftenheterna ansvarar gruppledarna enligt uppgift för kontrollattest av drivmedelsfakturorna, vilket uppges bestå av rimlighetsbedömningar av om tankad bränslemängd överensstämmer med fordonens användning. Fakturorna beslutsattesteras därefter av respektive driftchef. De drivmedelsfakturer som avser poolbilarna kontrolleras och atteras inom Fordonsverkstaden. Granskningen visar att det inte sker några ytterligare kontroller avseende drivmedelsinköp, exempelvis genom stickprov på fakturer.

4.2.5 Hantering och uppföljning av körjournaler

För att skattepliktig bilförmån och drivmedelsförmån inte ska uppstå hos anställda som nyttjar arbetsgivarens bilar rekommenderar Skatteverket att körjournaler används. Detta för att kunna visa att bilarna inte används privat annat än i begränsad omfattning, vilket enligt Skatteverket innebär högst tio tillfällen och högst 100 mil per år. Tunga lastbilar med en totalvikt över 3,5 ton räknas inte som bilar i detta sammanhang, och är därmed undantagna reglerna om

schablonmässig värdering av bilförmån.¹ För de tunga lastbilarna som används inom produktionsavdelningens driftenheter finns däremot krav på färdskrivare, då fordonen används för yrkestrafik och omfattas av reglerna om kör- och vilotider. För hanteringen av färdskrivare finns en rutin inom koncernen.

Granskningen visar att de tunga lastbilarna inom driftenheterna är kopplade till positionerings- och driftoptimeringssystemet Transics. I systemet registreras bland annat chaufförernas kör- och vilotider. Det framgår av intervjuerna att det genom systemet är möjligt att följa upp fordonens GPS-positioner och annan data som registreras under körningarna. Vi noterar att koncernen under året har utrett möjligheten att utifrån ett personuppgiftsperspektiv kontrollera fordonens positioner i efterhand, vid misstanke om oegentligheter, och kommit fram till att så är möjligt. Utredningen har redovisats i en slutrapport med tillhörande bilagor. Vår granskning har inte omfattat om hanteringen bedöms vara förenlig med bestämmelserna i dataskyddsförordningen (GDPR).

Renovas poolbilar är, liksom övriga personbilar som GSL tillhandahåller, kopplade till ISA (ett system för intelligent hastighetsanpassning) samt det elektroniska körjournalssystemet 2MA. Godkända fordonsanvändare inom koncernen kan, som tidigare nämnts, boka bilarna för tjänsterelaterade resor under arbetstid. Vid bokningen, som sker digitalt, ska bland annat syftet med resan uppges och för att låsa upp bilen krävs en personlig tagg. Vi uppfattar därmed att koncernen, genom de uppgifter som kompletteras vid bokningen, tillämpar körjournaler och att dessa är personliga. Som tidigare nämnts är privat användning av bilarna dock inte tillåtet, bortsett från det undantag som redogjorts för ovan och som kräver särskilt godkännande från chef. Granskningen visar att det inte genomförs några uppföljningar av anställdas körjournaler. Det uppges inte ha förekommit några misstankar om privat användning eller annat missbruk av poolbilarna som skulle ha föranlett behov av kontroller i efterhand.

¹ <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2022.13/321422.html>

5 Kontinuitetshantering i samhällsviktig verksamhet

Stadsrevisionen genomförde under 2022 en granskning av kontinuitetsförmågan i vissa samhällsviktiga verksamheter i Göteborgs Stad. Granskningen syftade till att bedöma om kommunstyrelsen, kretslopp och vattennämnden, Renova AB, Renova Miljö AB, socialnämnden Hisingen och äldre samt vård- och omsorgsnämnden har en ändamålsenlig kontinuitetsplanering och om kommunstyrelsen leder, samordnar och följer upp stadens arbete med kontinuitetsplanering på ett ändamålsenligt sätt.

Stadsrevisionens samlade bedömning är att det finns stora variationer mellan Renova AB:s och Renova Miljö AB:s kontinuitetsplanering. Vår bedömning är att Renova AB:s kontinuitetsplaneringen brister i samtliga delar. Bolaget har inte analyserat samhällsviktiga delar i verksamheten eller identifierat vilka resurser som krävs för att upprätthålla den samhällsviktiga verksamheten. Bolaget har inte identifierat vilka interna och externa beroenden som föreligger eller vidtagit förebyggande åtgärder. Slutligen har bolaget inte heller tagit fram rutiner och arbetssätt för att hantera störningar i verksamheten. Renova Miljö AB bedöms generellt ha kontinuitetsplanerat på ett ändamålsenligt sätt, även om vissa brister föreligger.

Mot bakgrund av de bedömningar som gjorts i granskningen lämnas följande rekommendationer:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen i Renova AB att i samtliga delar stärka kontinuitetsförmågan. Särskilt fokus behöver ägnas insamlingsverksamheten.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen i Renova Miljö AB att åtgärda de brister som återfinns inom kontinuitetsförmågan.

Stadsrevisionen beslutade om revisionsrapporten *Kontinuitetsförmåga i samhällsviktiga verksamheter i Göteborgs Stad* den 22 november 2022. Rapporten har skickats till båda styrelserna. Styrelserna behöver inkomma med ett yttrande till stadsrevisionen senast den 31 mars 2023 om hur rekommendationerna kommer att omhändertas.

6 Uppföljning av tidigare granskning

Ibland resulterar våra granskningar i att revisorerna lämnar rekommendationer och/eller kritik. När detta händer följer vi oftast upp detta nästkommande år. Nedan redogör vi för den uppföljning som vi har genomfört i år.

6.1 Uppföljning av personsäkerhet

Lekmannarevisorerna granskade år 2021 bolagets arbete med personsäkerhet, i syfte att bedöma om det bedrevs i enlighet med gällande regelverk. Lekmannarevisorerna bedömde att detta delvis skedde, men att det fanns avvikelser och förbättringsområden som behövde åtgärdas. Flera av dessa var kända inom koncernen vid tidpunkten för granskningen, då det pågår ett utvecklingsarbete inom personsäkerhetsområdet. Övergripande styrdokument för att förebygga och hantera hot och våld var exempelvis under framtagande.

Vi bedömde bland annat att hot- och våldsrisker inom koncernen behöver analyseras, åtgärdas och dokumenteras mer systematiskt. Vi noterade att vidtagna åtgärder såsom utbildningsinsatser och rutiner varierade i stor utsträckning mellan olika verksamheter. Vi konstaterade även att det inte gjordes någon årlig uppföljning av säkerhetsnivån och personsäkerhetsområdet, vilket ska ske enligt Göteborgs Stads säkerhetspolicy respektive riktlinje för personsäkerhet.

Följande rekommendation lämnades utifrån granskningen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att säkerställa följsamhet mot föreskrifterna om våld och hot i arbetsmiljön (AFS 1993:2), Göteborgs Stads säkerhetspolicy och Göteborgs Stads riktlinje för personsäkerhet.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom att ta del av styrelsens yttrande om hur rekommendation kommer att omhändertas, intervjuer och dialog med berörda tjänstepersoner samt insamling och analys av dokumentation.

6.1.1 Bedömning

Lekmannarevisorerna bedömer att relevanta åtgärder har vidtagits och planeras att vidtas för att stärka följsamheten mot gällande regelverk för personsäkerhet. Vi bedömer att det finns rutiner och stöddokument på plats för att verksamheterna inom koncernen ska kunna påbörja och dokumentera systematiska inventeringar av hot- och våldsrisker. Vi menar att det är angeläget att berörda verksamheter också genomför dessa riskinventeringar och riskbedömningar, för att därefter vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga hot och våld. Detta gäller framför allt inom insamlingsverksamheten, där vi bedömde att rutiner och åtgärder saknades eller var mindre utvecklade än inom ÅVC-verksamheten. Vi ser därför positivt på att det under 2023 planeras för en utbildning inom området, som i första hand är tänkt att omfatta chaufförer inom koncernen.

Vi bedömer att koncernen under året har tagit fram en struktur för att årligen följa upp säkerhetsarbetet, inklusive arbetet med personsäkerhet. En första uppföljning som avser år 2022 har genomförts och rapporterats till styrelsen, dock utan en bedömning av om säkerhetsnivån anses vara acceptabel. Detta behöver framgå av framtida uppföljningar. Vi har beaktat att det pågår ett utvecklings- och förändringsarbete inom säkerhetsområdet. Det är viktigt att koncernen, inom ramen för detta, utvecklar den årliga personsäkerhetsuppföljningen, för att leva upp till bestämmelserna i Göteborgs Stads riktlinje för personsäkerhet.

Lekmannarevisorerna bedömer sammanfattningsvis att rekommendationen har omhändertagits, även om vissa delar kvarstår. Vi vill uppmana styrelsen att säkerställa att planerade åtgärder, såsom dokumenterade riskinventeringar, utbildningsinsatser och systematiska uppföljningar av hot- och våldshändelser, genomförs inom ramen för det utvecklingsarbete som pågår.

6.1.2 lakttagelser

Vi har tagit del av ett yttrande från styrelsen om hur rekommendationen kommer att omhändertas. Av yttrandet framgår att en övergripande riktlinje och rutin för hot och våld har upprättats och kommunicerats, bland annat inom ramen för lokala skyddsgrupper och driftledningsgrupper. Ett stödverktyg för inventering av hot- och våldsrisker har även tagits fram i Renovas tillbudsrapporteringssystem TRIA. Vidare framgår att personlarm utreds för fler yrkesgrupper, att det planeras för en utbildning inom personsäkerhetsområdet (som omfattar både medarbetare och chefer) och att en checklista har tagits fram för att kunna utreda om ensamarbete förekommer vid koncernens verksamheter.

Uppföljningen visar att ovannämnda riktlinje och rutin har upprättats. Riktlinjen beskriver området på en översiktlig nivå medan rutinen utgör ett mer praktiskt stöd i chefernas ansvar för att förebygga och hantera hot- och våldshändelser. Av rutinen framgår bland annat att inventeringar av hot- och våldsrisker ska genomföras av ansvariga chefer. Det framgår också vilka åtgärder som ska vidtas av medarbetare och ansvariga chefer om en händelse inträffar, och när detta ska ske. Ansvarig chef ansvarar bland annat för att utreda händelsen i TRIA, informera berörd personal om vilka åtgärder som utredningen har lett fram till och för att följa upp att åtgärderna fungerar och är tillräckliga.

Som framgår av styrelsens yttrande har ett stödverktyg i form av en checklista för inventering av hot- och våldsrisker upprättats i TRIA. Genom att besvara och dokumentera frågorna ges en heltäckande bild över vilka hot- och våldsrisker som föreligger och vilka rutiner och andra åtgärder som finns på plats inom den berörda verksamheten. Av intervjuerna framgår att det är upp till respektive verksamhet inom koncernen att bedöma om den fördjupade riskinventeringen ska genomföras, med utgångspunkt i de risker och tillbud som har identifierats sedan tidigare. Vid tidpunkten för uppföljningen hade ingen verksamhet genomfört och dokumenterat en sådan riskinventering.

Av intervjuerna framgår att det planeras för en utbildning i hantering av hot- och våldssituationer. Den omfattar i första hand Renovas chaufförer, men kan också bli aktuell för andra delar av koncernen. Under slutet av 2022 eller början av 2023 kommer ett antal gruppleddare inom affärsområdena Logistik och Tilldelning att genomgå den tänkta utbildningen (som ett externt utbildningsföretag tillhandahåller). Detta i syfte att utvärdera om utbildningen helt eller i delar bedöms som givande och relevant utifrån Renovas verksamheter. Inom ÅVC-verksamheten genomförs sedan tidigare anpassade utbildningar för personalen inom både konflikthantering och hantering av hot- och våldssituationer.

Vidare visar uppföljningen att koncernen under året har genomfört en övergripande uppföljning av säkerhetsarbetet. En omorganisering och ett utvecklingsarbete pågår inom området. Uppföljningen har redovisats till styrelsen i en säkerhetsrapport som behandlades den 25 november 2022. Vi noterar att uppföljningen inte innehåller någon bedömning av om säkerhetsnivån är acceptabel, vilket anges i Göteborgs Stads säkerhetspolicy. Rapporten berör bland annat arbetet med personsäkerhet, dock på en mycket översiktlig nivå. Det har inte genomförts någon övergripande uppföljning av alla inträffade hot- och våldshändelser, latent hot och nuvarande rutiner, vilket ska ske årligen enligt Göteborgs Stads riktlinje för personsäkerhet.

6.2 Uppföljning av resor i tjänsten

Lekmannarevisorerna granskade år 2020 resor i tjänsten inom koncernen. Vi bedömde att den interna kontrollen inom området inte var tillräcklig och behövde stärkas. Bolaget behövde bland annat säkerställa att chefer inte attesterar egna resekostnader, att reseräkningar upprättas i större utsträckning och att trakamenten som ska betalas ut till anställda reduceras om arbetsgivaren har betalat deras måltider. Vi bedömde även att den lokala anvisningen för tjänsteresor behövde uppdateras och att processen för att godkänna resor i tjänsten kunde förtydligas, så att godkännanden dokumenteras skriftligt. Vi bedömde att det vid utlandsresor bör säkerställas att resplan inklusive val av färdstätt och logi upprättas.

Följande rekommendationen lämnades utifrån granskningen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar bolaget att stärka den interna kontrollen avseende resor i tjänsten.

Lekmannarevisorerna valde under 2021 att inte följa upp rekommendationen eftersom tjänsteresandet inom koncernen var mycket begränsat till följd av pandemin (framför allt vad gäller längre resor). Rekommendationen har i stället följts upp i år. Vi har tagit del av styrelsens yttrande om hur rekommendationen kommer att omhändertas, intervjuat koncernens ekonomichef om vidtagna åtgärder samt tagit del av och analyserat relevant dokumentation.

6.2.1 Bedömning

Lekmannarevisorerna bedömer att koncernen, genom de åtgärder som har vidtagits, har stärkt den interna kontrollen avseende resor i tjänsten. Vi bedömer att det har tydliggjorts hur flygresor och utlandsresor ska dokumenteras och godkännas. Vi noterar dock att gränsen för flygresor uppgår till 50 mil, enkel resväg, i Renovas anvisning, jämfört med 60 mil som framgår av Göteborgs Stads riktlinje för resor och möten i tjänsten. Detta behöver åtgärdas.

Vi ser positivt på att samtliga resehändelser kontrolleras i efterhand och att eventuella avvikelser fångas upp och återkopplas till berörda personer. Vi ser även positivt på att bolaget avser att fortsätta genomföra de månadsvisa kontrollerna av samtliga resor, tills antalet avvikelser bedöms vara på en acceptabel nivå. Sammantaget bedömer vi att rekommendationen har omhändertagits.

6.2.2 Iakttagelser

Vi har tagit del av styrelsens yttrande om hur rekommendationen kommer att omhändertas. Av yttrandet framgår att koncernens anvisning för tjänsteresor, inklusive mall för resplan vid utlandsresor, har reviderats under 2021 och att en ny version har upprättats under 2022. Beställning av resor har omarbetats i Renovas ärendehanteringssystem Topdesk, där resplan nu kan läggas till. Renovas chefer uppges ha informerats om förändringarna. Vidare framgår att stickprovskontroller genomförs månadsvis på bokförda resekostnader. Månadsvis genomförs en rimlighetsanalys av upprättade reseräkningar och kvartalsvis granskas samtliga reseräkningar. I samband med ett ledarforum uppges chefer inom koncernen ha informerats om hur attest av eget resedeltagande ska ske.

Uppföljningen visar att Renovas nya lokala anvisning för resor i tjänsten har anpassats och tydliggjorts utifrån Göteborgs Stads riktlinje för resor och möten i tjänsten. Vid flygresor och utlandsresor framgår att en ansökningsmall ska fyllas i och atteras, i enlighet med delegationsordningen. Dokumentation ska även diarieföras. Vi noterar dock att det i anvisningen anges att flygresor enbart bör ske vid en sträcka som inklusive mellanlandning överstiger 50 mil, enkel väg. Av stadens riktlinje framgår att resa med flyg enbart får ske för resor längre än 60 mil eller sju timmars resväg med bil, tåg eller båt (enkel resväg).

Koncernen har under 2022 följt upp samtliga resehändelser månadsvis. Det handlar om två separata kontroller. Dels avseende det resekonto där bland annat tåg- och flygbiljetter bokförs, dels av reseräkningar och annan resedokumentation. Kontrollerna är mer långtgående än vad som anges i yttrandet, då samtliga resehändelser går igenom varje månad. Kontrollerna och de avvikelser som identifieras dokumenteras. Relativt många avvikelser uppges fortfarande identifieras, och dessa återkopplas till berörda personer i ett utbildnings- och lärandesyfte. Kontrollerna av samtliga resehändelser kommer enligt uppgift att pågå fram till dess att antalet avvikelser bedöms vara på en acceptabel nivå.

Vi har inom ramen för granskningen efterfrågat och tagit del av dokumentation för moder- och dotterbolagets samtliga utlandsresor under året (vilket vid tidpunkten för uppföljningen avsåg fyra resor totalt) samt de noteringar som har gjorts vid de efterföljande kontrollerna. Vi noterar att reseräkningar har upprättats för samtliga deltagare. Vissa avvikelser har dock uppmärksammats inom ramen för kontrollerna, såsom avsaknad av attesterade ansökningar för utlandsresor/flygresor och att traktamenten inte har redovisats på ett korrekt sätt.

6.3 Uppföljning av offentlighet och sekretess

Lekmannarevisorerna granskade år 2020 offentlighet och sekretess vid bolaget. Syftet var att bedöma om det finns ändamålsenliga rutiner som säkerställer rätten att ta del av offentliga handlingar. Granskningen visade att sådana rutiner i huvudsak fanns. Vi noterade däremot att flera obligatoriska dokument som berör arkiv- och informationsredovisningen saknades, var inaktuella eller inte följde gällande krav på utformning och innehåll.

Följande rekommendation lämnades utifrån granskningen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att säkerställa följsamhet mot Göteborgs Stads föreskrifter och riktlinjer om arkiv- och informationsredovisning samt tillhörande tillämpningsanvisning.

I samband med 2021 års granskning bedömde vi att det pågår ett aktivt arbete med att upprätta och revidera obligatoriska dokument inom arkiv- och informationsredovisningen, men att det var för tidigt att kunna bedöma om rekommendationen var omhändertagen. Vi valde därför att inte genomföra någon uppföljande granskningen av rekommendationen under 2021.

Vi har i år, utöver att ta del av styrelsens yttrande (se nedan), stämt av arbetet med rekommendationen med berörda tjänstepersoner.

6.3.1 Bedömning

Lekmannarevisorernas bedömning är fortfarande att det pågår ett aktivt arbete med att upprätta och revidera obligatoriska dokument inom arkiv- och informationsredovisningen. Det är ett omfattande och tidskrävande arbete som inte har kunnat slutföras under 2022. Vi menar därför fortsatt att det är för tidigt att kunna bedöma om rekommendationen har omhändertagits. Rekommendationen kvarstår därmed och kommer att följas upp vid ett senare tillfälle.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att säkerställa följsamhet mot Göteborgs Stads föreskrifter och riktlinjer om arkiv- och informationsredovisning samt tillhörande tillämpningsanvisning.

6.3.2 Iakttagelser

Vi har tagit del av styrelsens yttrande om hur rekommendationen kommer att omhändertas. Av yttrandet framgår att Renova AB:s och Renova Miljö AB:s dokumenthanteringsplaner för handlingar tillkomna till och med år 2019 samt för handlingar tillkomna från och med år 2020, för två av fem verksamhetsområden, har godkänts under 2021. Arkivbeskrivningar för bolagen har också uppdaterats och godkänts. Arbetet med de resterande delarna av dokumenthanteringsplanerna och övriga obligatoriska dokument pågår fortfarande.

Vi har stämt av statusen i arbetet med arkivansvarig respektive IT-chef inom koncernen. Av avstämningarna framgår, vilket även anges i yttrandet, att dokumenthanteringsplanerna för två av fem verksamhetsområden har färdigställts. Arbetet med återstående områden pågår och bedöms vara färdigt i sin helhet under 2023. Arbetet med arkivförteckningar har påbörjats och bedöms också vara färdigställt under 2023. Förteckningar över IT-system/IT-lösningar som innehåller allmänna handlingar uppges delvis vara kompletta, och beräknas vara färdigställda senast den 31 december 2022. Planer för bevarande av elektroniska handlingar har inte påbörjats ännu, men kommer enligt uppgift att vara formellt antagna med tillhörande implementeringsplaner under 2023.

7 Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen.

Lekmannarevisorer är förtroendevalda och utses av kommunfullmäktige ur gruppen förtroendevalda revisorer i kommunen. Lekmannarevisorerna har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen. I Göteborg utses två lekmannarevisorer för varje bolag. Revisorerna är oberoende och granskar på kommunfullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna.

Resultatet av lekmannarevisorernas granskning redovisas i granskningsrapporter och granskningsredogörelser.

Revisorerna genomför också särskilda granskningar som i regel rör flera bolag och nämnder. Dessa redovisas löpande under året till kommunfullmäktige i revisionsrapporter.

Revisorerna tar även varje år fram en årsredogörelse som sammanfattar den granskning som gjorts i kommunen under det aktuella året.

Revisorernas rapporter hittar du på www.goteborg.se/stadsrevisionen

8 Språkbruk och revisionstermer

När revisorerna har genomfört en granskning lämnar de ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Ibland lämnar de även revisionskritik.

Rekommendationer lämnas när revisorerna ser förbättringsområden i verksamheten. Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra verksamheten.

Revisionskritik lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten som är av mer allvarlig karaktär. Revisionskritik graderas genom begreppen erinran eller anmärkning. Anmärkning är allvarligast. När det gäller nämnderna kan en anmärkning lämnas med eller utan tillstyrkan om ansvarsfrihet.

Under kommande år följer revisorerna upp vilka åtgärder som nämnden eller bolagsstyrelsen har gjort för att följa revisorens rekommendationer.

Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6

Göteborgs Stads kontaktcenter: 031-365 00 00, kansli: 031-368 07 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

www.goteborg.se/stadsrevisionen